

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνική Εικόνα Χημικών Προϊόντων

Εθνική Εικόνα Χημικών Προϊόντων

© 2007 Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Τυπώθηκε από το τυπογραφείο PC's – Printways, Λευκωσία

ISBN 978-9963-32-850-5

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνική Εικόνα Χημικών Προϊόντων

**Διαχείριση Χημικών Προϊόντων
στην Κυπριακή Δημοκρατία**

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Αύγουστος 2007

Εισαγωγή

Το 1994, στο πλαίσιο ενός συνεδρίου για την χημική ασφάλεια, ιδρύθηκε στη Στοκχόλμη το Διακυβερνητικό Φόρουμ για τη Χημική Ασφάλεια (Intergovernmental Forum on Chemical Safety, IFCS) από το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ILO) και το Διεθνή Οργανισμό Υγείας (WHO). Ο κύριος ρόλος του Φόρουμ αυτού είναι να κατευθύνει μέσω συστάσεων τις κυβερνήσεις καθώς και τους διεθνείς οργανισμούς που αποτελούν μέλη του να υιοθετήσουν μεθόδους για την ασφαλέστερη διαχείριση χημικών ουσιών και προϊόντων.

Για την ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας διεθνώς σε θέματα χημικής ασφάλειας το IFCS πρότεινε την ετοιμασία από κάθε Κράτος Μέρος της **Εθνικής του Εικόνας**, η οποία θα περιλαμβάνει ανασκόπηση της υφισταμένης νομοθεσίας και των διαδικασιών που σχετίζονται με θέματα διαχείρισης των χημικών προϊόντων και θα παρουσιάζει με εύκολο και κατανοητό τρόπο τους εμπλεκόμενους/αρμόδιους φορείς. Για υποβοήθηση των Κρατών Μελών στην ετοιμασία της Εθνικής του Εικόνας, το Ινστιτούτο των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση και την Έρευνα (UNITAR) έχει δημοσιεύσει, μαζί με τη Γραμματεία του IFCS, καθοδηγητικό έγγραφο στο οποίο παρουσιάζεται η δομή του και παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για τη διασφάλιση της συμβατότητας των εγγράφων σε διεθνές επίπεδο.

Η δημιουργία της Εθνικής Εικόνας των Κρατών απορρέει επίσης από την εφαρμογή του προγράμματος Agenda 21 (Κεφάλαιο 19) των Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (UNCED) που πραγματοποιήθηκε στο Ρίο της Βραζιλίας το 1992, με στόχο την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των επικίνδυνων χημικών προϊόντων.

Μέχρι τον Αύγουστο του 2006 πέραν των 100 χωρών ετοίμασαν ή είχαν υπό ετοιμασία την Εθνική τους Εικόνα σύμφωνα με το καθοδηγητικό έγγραφο.

Την ευθύνη της ετοιμασίας της Εθνικής Εικόνας για την Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το οποίο έχει την αρμοδιότητα για τη νομοθεσία που αφορά την ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση των επικίνδυνων χημικών προϊόντων καθώς και εκείνη για την προστασία από χημικούς παράγοντες στην εργασία. Όλα τα εμπλεκόμενα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα καθώς και μη κυβερνητικοί φορείς έδωσαν τις απόψεις τους στα θέματα της αρμοδιότητας τους για την ετοιμασία της Εθνικής Εικόνας της Κύπρου.

Η ετοιμασία της Εθνικής Εικόνας της Κύπρου για τα Χημικά Προϊόντα αναμένεται να συνεισφέρει:

- Στον καλύτερο συντονισμό των εμπλεκόμενων κυβερνητικών υπηρεσιών.
- Στην παροχή πληρέστερης ενημέρωσης του κοινού και της βιομηχανίας, μέσω ευκολοκατανόητων περιγραφών σχετικά με τους τομείς αρμοδιότητας των δημοσίων υπηρεσιών που ασχολούνται με το θέμα.
- Σε καλύτερη κριτική ανάλυση για τη βελτίωση των υφιστάμενων διαδικασιών, έτσι ώστε να διαφανούν τα υπάρχοντα κενά ή οι οποιεσδήποτε αλληλεπικαλύψεις.
- Σε διάλογο και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών.

Διευκρινιστικά, πρέπει να αναφερθεί ότι σε ολόκληρο το κείμενο χρησιμοποιείται η έννοια **Χημικά Προϊόντα**, η οποία είναι γενικός όρος που περιλαμβάνει χημικές ουσίες, χημικά παρασκευάσματα καθώς και οποιαδήποτε αντικείμενα περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες στη σύστασή τους. Επίσης, η παρούσα μελέτη δεν καλύπτει τη διαχείριση Χημικών Προϊόντων που χαρακτηρίζονται ως τρόφιμα ή φάρμακα.

Τέλος, σημειώνεται ότι η ετοιμασία της Εθνικής Εικόνας αποτελεί μια δυναμική διαδικασία που απαιτεί τη συνεχή ανανέωση και αναβάθμιση του κειμένου κατά διαστήματα, ώστε να αποτελεί ένα επίκαιρο και εύχρηστο ευρετήριο για τις διαδικασίες διαχείρισης και τη νομοθεσία των χημικών προϊόντων στην Κύπρο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	Γενικές Εθνικές Πληροφορίες	2
1.1	Γεωγραφικά και Δημογραφικά Στοιχεία	2
1.1.1	Γεωγραφικά και Μορφολογικά Στοιχεία	2
1.1.2	Μορφή της Κυβέρνησης	3
1.1.3	Επίσημη Γλώσσα	3
1.1.4	Πληθυσμός	3
1.1.5	Καλλιέργειες / Προϊόντα	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:	Εισαγωγή, Εξαγωγή, Παραγωγή και Χρήση Χημικών Προϊόντων	8
2.1	Παραγωγή Χημικών Προϊόντων	8
2.2	Χρήση Χημικών Ουσιών	16
2.3	Απόβλητα	21
2.3.1	Στερεά και Υγρά Βιομηχανικά Απόβλητα	21
2.3.2	Έλεγχος της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας από Βιομηχανικές Εκπομπές	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	Περιβαλλοντικά Προβλήματα που προκύπτουν από τη Διαχείριση Χημικών Ουσιών	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:	Υφιστάμενη Νομοθεσία σχετικά με τη Διαχείριση των Χημικών Ουσιών	25
4.1	Νομοθεσία για τη Διαχείριση των Χημικών Ουσιών και Προϊόντων	25
4.2	Διεθνείς Συμβάσεις και Διαδικασίες Χειρισμού των Χημικών Ουσιών	47
4.2.1	Σύμβαση του Ρότερνταμ για τη Διαδικασία Εισαγωγής μετά από Συνέναιση για ορισμένες επικίνδυνες χημικές ουσίες και προϊόντα φυτοπροστασίας	47
4.2.2	Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (POPs)	48
4.2.3	Σύμβαση του Ελσίνκι σχετικά με τις Διασυνοριακές Επιπτώσεις των Βιομηχανικών Ατυχημάτων	49
4.2.4	Σύμβαση για τα Χημικά Όπλα	50
4.2.5	Αυστραλιανή Ομάδα	50
4.2.6	Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης από Πλοία, όπως έχει τροποποιηθεί από το Πρωτόκολλο του 1978 (MARPOL 73/78)	51

4.2.7	Σύμβαση της Γενεύης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση	51
4.2.8	Σύμβαση της Βασιλείας.....	52
4.3	Διαδικασίες για τον Έλεγχο στη Διακίνηση Χημικών Ουσιών	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Αρμοδιότητες Υπουργείων στα Θέματα διαχείρισης χημικών προϊόντων.....60

5.1	Αρμοδιότητες των Υπουργείων στη Διαχείριση Χημικών Προϊόντων	60
5.2	Αρμοδιότητες των κυριότερων Κυβερνητικών Τμημάτων και Υπηρεσιών στη Διαχείριση Χημικών Προϊόντων	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (Βιομηχανία, Ερευνητικά Ιδρύματα και Οργανισμοί Δημοσίου Συμφέροντος).....64

6.1	Βιομηχανικοί Σύνδεσμοι.....	64
6.1.1	Σύνδεσμος Βιομηχάνων Πλαστικών Κύπρου	64
6.1.2	Σύνδεσμος Βιομηχάνων Χρωμάτων, Βερνικιών και Συγκολλητικών Ουσιών Κύπρου (CAPVAM)	64
6.1.3	Σύνδεσμος Βιομηχάνων Αεροζόλ, Απορρυπαντικών και Καλλυντικών Κύπρου	64
6.1.4	Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Βιομηχανιών (CY.PHAR.MA)	64
6.1.5	Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Χρωμάτων Αυτοκινήτων	64
6.1.6	Φαρμακευτικές και Χημικές Βιομηχανίες Κύπρου (ΦΑΡΧΗΜ)	65
6.1.7	Σύνδεσμος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων	65
6.2	Ερευνητικά Ινστιτούτα	65
6.2.1	Πανεπιστήμιο Κύπρου	65
6.2.3	Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου	65
6.2.4	Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	66
6.2.5	Διεθνές Ινστιτούτο Χάρβαρντ για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία.....	66
6.3	Σύνδεσμοι για τη Προστασία του Περιβάλλοντος και του Καταναλωτή	67
6.3.1	Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών	67
6.3.2	Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.....	67
6.3.3	Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.....	68
6.3.4	Πράσινη Ασπίδα	68
6.4	Επιστημονικοί Φορείς και Οργανισμοί Δημοσίου Συμφέροντος	69
6.4.1	Παγκύπρια Ένωση Επιστημόνων Χημικών (ΠΕΕΧ)	69
6.4.2	Σύνδεσμος Εργαστηρίων Κύπρου (Cyprus Lab).....	69
6.4.3	Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας	70

6.4.4	Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου	70
-------	--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Διυπουργικές Επιτροπές και Συμβούλια72

7.1	Μέλη και Αρμοδιότητες των Διυπουργικών Επιτροπών και Συμβουλίων	72
7.2	Λειτουργία των Διυπουργικών Επιτροπών και Συμβουλίων	74
7.2.1	Τεχνική Επιτροπή για Έλεγχο Επικίνδυνων Ουσιών	74
7.2.2	Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	74
7.2.3	Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων.....	75
7.2.4	Συμβουλευτική Επιτροπή για Εξαγωγές Ειδών Διπλής Χρήσης	75
7.2.5	Συμβουλευτική Επιτροπή για Είδη Στρατιωτικού Εξοπλισμού	76
7.2.6	Συμβούλιο Καλλυντικών.....	76
7.2.6	Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος	76
7.2.7	Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων	77
7.2.8	Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας.....	77
7.2.9	Συμβούλιο Εγγραφής Χημικών	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Βάσεις Δεδομένων και Διεθνής Βιβλιογραφία79

8.1	Δεδομένα για τη Διαχείριση των Χημικών Προϊόντων στην Κύπρο	79
8.2	Διαδικασίες Συλλογής και Ταξινόμησης Δεδομένων	81
8.2.1	Δεδομένα που Δηλώνονται Υποχρεωτικά σχετικά με τη Διαχείριση των Χημικών Προϊόντων	81
8.2.1.1	Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες	81
8.2.1.2	Φυτοφάρμακα και Βιοκτόνα	81
8.1.2.3	Απόβλητα	82
8.1.2.4	Εκρηκτικές ύλες	82
8.1.2.5	Λιπάσματα	82
8.3	Στοιχεία για Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Επιπτώσεις στην Ανθρώπινη Υγεία από τη Χρήση Χημικών Προϊόντων	82
8.4	Δεδομένα που τηρούνται από Κυβερνητικές Υπηρεσίες για τη Χρήση Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων.....	83
8.4.1	Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες	83
8.4.2	Φυτοφάρμακα	83
8.4.3	Περιορισμοί πρόσβασης στα δεδομένα διαχείρισης χημικών προϊόντων.....	83
8.5	Πρόσβαση σε Διαθέσιμη Διεθνή Βιβλιογραφία.....	83
8.6	Πρόσβαση σε Διεθνείς Βάσεις Δεδομένων	85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Τεχνολογική Υποδομή	86
9.1 Εργαστηριακή Υποδομή	86
9.1.1 Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)	86
9.1.1.1 Εργαστήριο Γενικών Αναλύσεων Νερών (Εργαστήριο 2)	87
9.1.1.2 Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας (I) (Εργαστήριο 6)	88
9.1.1.3 Εργαστήριο Οικοτοξικολογίας (Εργαστήριο 7)	89
9.1.1.4 Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας (II) και Ελέγχου Αποβλήτων (Εργαστήριο 10)	89
9.1.1.5 Εργαστήριο Υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων και PCBs στα τρόφιμα (Εργαστήριο 8)	90
9.1.1.6 Εργαστήριο Ραδιενέργειας (Εργαστήριο 9)	91
9.1.1.7 Εργαστήριο Ελέγχου Βιομηχανικών και Καπνικών Προϊόντων (Εργαστήριο 11)	91
9.1.1.8 Εργαστήριο Ελέγχου Υλικών για Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργαστήριο 12)	91
9.1.1.9 Εργαστήριο Περιβαλλοντικής και άλλης Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (εργαστήριο 14)	92
9.1.2 Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης	92
9.1.3 Κλάδος Εργαστηριακών Αναλύσεων Τμήματος Γεωργίας	92
9.1.4 Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	94
9.1.5 Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	94
9.1.6 Εργαστήριο Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	95
9.1.7 Εργαστήριο Τμήματος Δημοσίων Έργων για Υλικά Οικοδομής	95
9.1.8 Οργανισμός Σήμανσης Πολυτίμων Μετάλλων	96
9.1.9 Τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Κύπρου	96
9.2 Ηλεκτρονικά Συστήματα Πληροφόρησης στο Δημόσιο Τομέα	96
9.2.1 Δεδομένα για Χρήση και Αποθήκευση Χημικών Ουσιών στις Βιομηχανίες και στους Εισαγωγείς	96
9.2.2 Δεδομένα για Χρήση και Αποθήκευση Φυτοφαρμάκων και Βιοκτόνων	97
9.2.3 Δεδομένα για Παραγωγή και Απόρριψη Υγρών και Στερεών Αποβλήτων	97
9.2.4 Δεδομένα για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας	97
9.3 Τεχνική Εκπαίδευση και Εκπαιδευτικά Προγράμματα	97
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Διεθνείς Συνεργασίες	 99
10.1 Συνεργασίες και Συμμετοχές σε Διεθνείς / Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς	99
10.2 Συμμετοχή σε Διεθνείς Συμφωνίες / Διαδικασίες για τη Διαχείριση των Χημικών Προϊόντων	99
10.3 Διακρατικές Συμφωνίες	100

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Διαδικασίες Ενημέρωσης του Εργατικού Δυναμικού και του Κοινού για την Ορθή Διαχείριση Χημικών Προϊόντων ..101

11.1	Εργοδότες	101
11.2	Εργοδοτούμενοι	101
11.3	Κοινό	102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: Ανθρώπινο Δυναμικό των Κυβερνητικών Υπηρεσιών στη Διαχείριση Χημικών Προϊόντων103

12.1	Υφιστάμενο Προσωπικό των Κυβερνητικών Υπηρεσιών	103
------	---	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Συντομογραφίες.....105

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Διευθύνσεις Κυβερνητικών Υπηρεσιών και μη Κυβερνητικών Οργανισμών.....107

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1.1:	Πληθυσμός κατά ηλικία, φύλο και αστική/αγροτική περιοχή	4
Πίνακας 1.2:	Απασχόληση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά οικονομική δραστηριότητα	5
Πίνακας 2.1:	Κατανομή του μεγέθους των εταιρειών στη χημική βιομηχανία το έτος 2000	8
Πίνακας 2.2:	Παραγωγή Χημικών Προϊόντων στην Κύπρο	9
Πίνακας 2.3:	Παραγωγή χημικών ουσιών, παρασκευασμάτων και συνθετικών ινών	11
Πίνακας 2.4:	Χρήση χημικών ουσιών του πίνακα ουσιών προτεραιότητας. Δεδομένα που έχουν συλλεχθεί με ερωτηματολόγια από τη βιομηχανία	15
Πίνακας 2.5:	Εισαγωγές και εξαγωγές χημικών προϊόντων για το έτος 2004	19
Πίνακας 2.6:	Εκτιμημένες ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων στην Κύπρο στα οικιακά απόβλητα	20
Πίνακας 2.7:	Εκτιμημένες ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων στην Κύπρο το 1992 και 2001	20
Πίνακας 4.1:	Νομοθεσία και αρμόδιες αρχές	24
Πίνακας 4.2:	Χημικές ουσίες για τις οποίες απαγορεύεται η εισαγωγή/εξαγωγή τους ή υπόκεινται σε διαδικασία κοινοποίησης για την εξαγωγή τους	51
Πίνακας 4.3:	Αντικείμενα και παρασκευάσματα των οποίων η εισαγωγή/εξαγωγή απαγορεύεται	56
Πίνακας 5.1:	Αρμοδιότητες των Υπουργείων στη διαχείριση χημικών προϊόντων	58
Πίνακας 5.2:	Αρμοδιότητες των Κυβερνητικών Τμημάτων και Υπηρεσιών	60
Πίνακας 7.1:	Τα μέλη και οι αρμοδιότητες των Διυπουργικών Επιτροπών και Συμβουλίων	70
Πίνακας 8.1:	Βάσεις Δεδομένων στην Κύπρο	77
Πίνακας 8.2:	Διαθέσιμη Διεθνής Βιβλιογραφία	81

Πίνακας 8.3:	Διεθνείς Βάσεις Δεδομένων	83
Πίνακας 9.1:	Τα εργαστήρια του ΓΧΚ και το καθεστώς διαπίστευσης τους	85
Πίνακας 12.1:	Υφιστάμενο Προσωπικό των Κυβερνητικών Αρχών	101
Σχεδιάγραμμα 2.1:	Ποσοστό του μεγέθους των εταιρειών στη χημική βιομηχανία το έτος 2000	7
Σχεδιάγραμμα 2.2:	Δείκτης Παραγωγής Χημικών Προϊόντων κατά έτος	8
Σχεδιάγραμμα 2.3:	Ποσοστό παραγωγής χημικών προϊόντων κατά είδος για το έτος 2002	9
Σχεδιάγραμμα 2.4:	Αξία συνολικών εισαγωγών και εξαγωγών κατά είδος για το έτος 2004	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Γενικές Εθνικές Πληροφορίες

1.1 Γεωγραφικά και Δημογραφικά Στοιχεία

1.1.1 Γεωγραφικά και Μορφολογικά Στοιχεία

Η Κύπρος είναι νησί με έκταση 9.251 km² (3.572 τετ. μίλια) το οποίο εκτείνεται 240 km (149 μίλια) από τα ανατολικά στα δυτικά και 100 km (62 μίλια) από το βορρά προς το νότο. Βρίσκεται στην ανατολική άκρη της Ευρώπης (33 °Ε, 35 °Ν) και είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου μετά τη Σαρδηνία και τη Σικελία.

Η Κύπρος απέχει 800 km από την Ηπειρωτική Ελλάδα και 380 km από την Ρόδο και την Κάρπαθο. Στα βόρεια της Κύπρου βρίσκεται η Τουρκία, η οποία απέχει 64 km από τις βόρειες ακτές της. Στα ανατολικά είναι η Συρία (97 km) και στα νότια η Αίγυπτος (380 km).

Διοικητικά, η Κύπρος χωρίζεται σε έξι επαρχίες, όσες και οι κυριότερες πόλεις. Η διοικητική πρωτεύουσα κάθε επαρχίας είναι η πόλη από την οποία πήρε και τ' όνομα της. Η μεγαλύτερη επαρχία σε έκταση και πληθυσμό είναι η επαρχία Λευκωσίας, με την πόλη της Λευκωσίας τη μεγαλύτερη πόλη της Κύπρου αλλά και πρωτεύουσα του Κράτους. Η δεύτερη σε έκταση επαρχία είναι η επαρχία Λεμεσού και ακολουθούν οι επαρχίες Λάρνακας, Πάφου, Αμμοχώστου και Κερύνειας.

1.1.2 Μορφή της Κυβέρνησης

Η Κύπρος είναι από το 1960 ανεξάρτητη, κυρίαρχη Δημοκρατία με προεδρικό σύστημα διακυβέρνησης. Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1960, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται με καθολική ψηφοφορία για περίοδο πέντε ετών. Για την άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζει 11 Υπουργούς, που συγκροτούν το Υπουργικό Συμβούλιο καθώς και τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο. Οι Τουρκοκύπριοι αρνούνται να μετέχουν στην κυβέρνηση από τα τέλη του 1963.

Η νομοθετική εξουσία ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, στην οποία εκλέγονται βάσει απλού αναλογικού συστήματος βουλευτές που εκπροσωπούν διάφορες κομματικές παρατάξεις. Η ψηφοφορία είναι καθολική και η θητεία των βουλευτών διαρκεί πέντε χρόνια.

Η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας, τα Κακουργιοδικεία και τα επαρχιακά Δικαστήρια.

1.1.3 Επίσημη Γλώσσα

Οι επίσημες γλώσσες της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η Ελληνική και η Τουρκική. Η ελληνική είναι η κυρίαρχη γλώσσα ανάμεσα στους κατοίκους της Κύπρου. Από τις ξένες γλώσσες η Αγγλική είναι η γλώσσα που μιλούν οι περισσότεροι κάτοικοι του νησιού και σε μικρότερο βαθμό η Γαλλική, Γερμανική και Ρωσική.

1.1.4 Πληθυσμός

Ο πληθυσμός της Κύπρου είναι 850.300 (καταγραφή του 2005) από τους οποίους 652.200 (77,8%) ανήκουν στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, 87.900 (10,5%) ανήκουν στην Τουρκοκυπριακή Κοινότητα και 110.200 (12,9%) είναι ξένοι και εργάτες που ζουν και εργάζονται στην Κύπρο. Στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα περιλαμβάνονται και 8.000 (1%) Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι. Ο πληθυσμός δεν περιλαμβάνει τους περίπου 162.000 παράνομους εποίκους που διαμένουν στο κατεχόμενο από την Τουρκία τμήμα της Κύπρου.

1.1.5 Καλλιέργειες / Προϊόντα

Τα κυριότερα προϊόντα των πεδινών περιοχών είναι τα δημητριακά (σιτάρι και κριθάρι), τα λαχανικά, οι πατάτες και τα εσπεριδοειδή. Η ελιά ευδοκιμεί σ' ολόκληρο το νησί, αλλά κυρίως στις πλαγιές που βλέπουν προς τη θάλασσα. Τα αμπέλια καταλαμβάνουν μια μεγάλη περιοχή στις νότιες και δυτικές πλαγιές του Τροόδου. Φυλλοβόλα καρποφόρα δέντρα ευδοκимоύν στις εύφορες κοιλάδες. Τα πιο σπουδαία προϊόντα για εξαγωγή είναι τα εσπεριδοειδή, οι πατάτες και τα επιτραπέζια σταφύλια. Εξάγονται επίσης καρότα και διάφορα φρούτα καθώς και πρώιμα λαχανικά. Τα άγονα μέρη των βουνοπλαγιών χρησιμοποιούνται για τη βοσκή των προβάτων και αιγών.

Η ολική έκταση της καλλιεργήσιμης γης της Κύπρου είναι 1.180 km² ή 12,8% της ολικής έκτασης του νησιού. Τα δάση καλύπτουν ολική έκταση 1.754 km² ή 19,0% της ολικής έκτασης του νησιού. Στην Κύπρο υπάρχουν δύο αλυκές.

Από τη συνολική καλλιεργήσιμη γη ποσοστό 23% αρδεύεται, 10% περίπου αρδεύεται ολόκληρο το χρόνο, ενώ σε ένα χρόνο συνηθισμένης όμβρησης πρόσθετη έκταση 13% αρδεύεται από τα όμβρια νερά.

Πίνακας 1.1: Πληθυσμός κατά ηλικία, φύλο και αστική/αγροτική περιοχή

Ηλικία	Αστική και Αγροτική περιοχή			Αστική περιοχή			Αγροτική περιοχή		
	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες
0-4	43.958	22.393	21.565	29.754	15.101	14.653	14.204	7.292	6.912
5-9	53.386	27.357	26.029	35.321	18.020	17.301	18.065	9.337	8.728
10-14	53.973	27.901	26.072	36.414	18.726	17.688	17.559	9.175	8.384
15-19	55.619	28.651	26.968	37.516	19.278	18.238	18.103	9.373	8.730
20-24	53.475	27.054	26.421	37.492	18.818	18.674	15.983	8.236	7.747
25-29	49.830	23.841	25.989	36.470	17.233	19.237	13.360	6.608	6.752
30-34	49.134	23.102	26.032	35.632	16.536	19.096	13.502	6.566	6.936
35-39	52.524	25.269	27.255	37.423	17.668	19.755	15.101	7.601	7.500
40-44	53.263	26.074	27.189	37.852	18.159	19.693	15.411	7.915	7.496
45-49	46.431	23.122	23.309	32.690	15.981	16.709	13.741	7.141	6.600
50-54	43.383	21.414	21.969	30.827	15.112	15.715	12.556	6.302	6.254
55-59	35.202	17.243	17.959	24.703	12.118	12.585	10.499	5.125	5.374
60-64	31.325	15.243	16.082	21.216	10.465	10.751	10.109	4.778	5.331
65-69	25.924	12.124	13.800	17.029	8.109	8.920	8.895	4.015	4.880
70-74	21.362	9.548	11.814	13.448	6.009	7.439	7.914	3.539	4.375
75-79	16.278	7.202	9.076	10.132	4.434	5.698	6.146	2.768	3.378
80-84	9.992	4.310	5.682	6.154	2.577	3.577	3.838	1.733	2.105
85+	8.470	3.474	4.996	5.231	2.058	3.173	3.239	1.416	1.823
Σύνολο	703.529	345.322	358.207	485.304	236.402	248.902	218.225	108.920	109.305
Διορθωμένα στοιχεία με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ελέγχου Κάλυψης της Απογραφής του 2001									

Πίνακας 1.2: Απασχόληση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά οικονομική δραστηριότητα

	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός (χιλιάδες)	249,1	276,0	302,7	305,6	307,7	312,4	318,8	325,1	330,6	335,3	340,1
% του συνολικού πληθυσμού	46,0	47,6	46,1	45,9	45,6	45,7	46,2	46,6	46,9	46,9	46,6
Επικερδώς απασχολούμενος πληθυσμός (χιλιάδες)	217,8	253,4	284,4	285,5	286,2	290,1	295,3	302,0	308,6	311,9	316,0
Ανδρες (%)	62,5	61,0	61,0	60,6	60,4	60,1	59,6	59,1	58,8	58,4	58,3
Γυναίκες (%)	37,5	39,0	39,0	39,4	39,6	39,9	40,4	40,9	41,2	41,6	41,7
Οικονομική Δραστηριότητα (χιλιάδες)											
Γεωργία, θήρα και δασοκομία			28,7	27,5	25,0	24,8	24,3	23,8	23,4	23	22,8
Αλιεία			1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
Ορυχεία και λατομεία			0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Μεταποιητικές βιομηχανίες			44,0	42,2	40,8	39,6	38,0	37,0	35,7	34,6	34,0
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού			1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Κατασκευές			27,7	27,3	26,9	26,1	26,2	26,2	27,5	29,3	31,3
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές			49,5	50,3	50,9	52,6	52,9	54,2	56,0	56,8	56,5
Ξενοδοχεία και εστιατόρια			30,1	29,5	29,7	30,0	31,7	33,0	33,5	32	31,9
Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες			17,9	18,4	19,1	19,7	20,4	21,4	22,2	21,9	21,6
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί			12,3	12,8	13,2	13,7	15,3	16,0	15,7	15,6	15,8
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχειρηματικές δραστηριότητες			12,6	13,1	13,6	14,2	14,6	15,2	15,7	16,3	16,8
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση			18,7	19,0	19,6	20,3	20,9	21,7	22,4	23,2	24,0
Εκπαίδευση			13,3	14,2	14,9	15,2	15,7	16,1	17,0	17,7	17,9
Υγεία και κοινωνική μέριμνα			10,3	10,7	11,1	11,4	11,7	12,0	12,3	12,7	12,8
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού συνόλου ή κοινωνικού και ατομικού χαρακτήρα			12,1	12,3	12,7	13,0	13,5	14,2	14,5	14,9	15,0
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό			4,0	5,0	5,5	6,1	6,7	7,7	9,3	10,6	12,3
Ετερόδοκοι οργανισμοί			3,1	3,1	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Εγγεγραμμένοι άνεργοι (χιλιάδες)	8,3	5,1	7,9	9,4	10,4	10,4	11,4	10,9	9,5	10,6	12,0
Ποσοστό ανεργίας (%)	3,3	1,8	2,6	3,1	3,4	3,3	3,6	3,4	2,9	3,2	3,5
Ανδρες	2,9	1,4	1,9	2,3	2,6	2,9	2,9	2,7	2,3	2,3	2,5

	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Γυναίκες	4,2	2,5	3,7	4,3	4,6	4,1	4,6	4,4	3,8	4,3	5,0
Άνεργοι κάτω των 25 χρόνων ως % του συνόλου των ανέργων	27,0	20,6	14,8	14,4	14,4	14,0	12,2	11,0	11,7	12,7	13,1
Άνεργοι κατά επίπεδο μόρφωσης (%)											
Χωρίς μόρφωση	1,9	0,7	1,0	0,9	0,9	0,8	0,7	0,6	0,4	0,3	0,3
Δημοτική εκπαίδευση	33,7	19,9	27,0	26,6	27,2	27,4	29,5	28,1	24,0	21,9	21,8
Δευτεροβάθμια γενική εκπαίδευση	38,1	43,8	44,6	45,1	44,8	43,6	43,2	45,8	46,5	47,7	47,2
Δευτεροβάθμια τεχνική εκπαίδευση	6,4	4,9	6,3	6,8	7,3	8,3	8,1	8,9	9,3	9,1	9,6
Τριτοβάθμια εκπαίδευση	20,0	30,7	21,1	20,7	19,8	19,9	18,5	16,6	19,9	21,1	21,1
Ποσοστό αύξησης μισθών (%)											
σε χρηματικούς όρους	9,8	9,2	6,6	6,1	6,8	5,2	4,8	7,2	5,1	5,8	6,2
σε πραγματικούς όρους	4,6	4,4	3,9	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0	3,1	2,9	2,0
Ποσοστό αύξησης απολαβών (%)											
σε χρηματικούς όρους	9,1	9,5	6,1	6,1	6,6	5,0	4,8	6,9	5,1	5,6	6,3
σε πραγματικούς όρους	3,8	4,7	3,4	3,1	2,9	2,7	3,0	2,7	3,1	2,7	2,0
Σημ.: * Προκαταρκτικά αποτελέσματα											

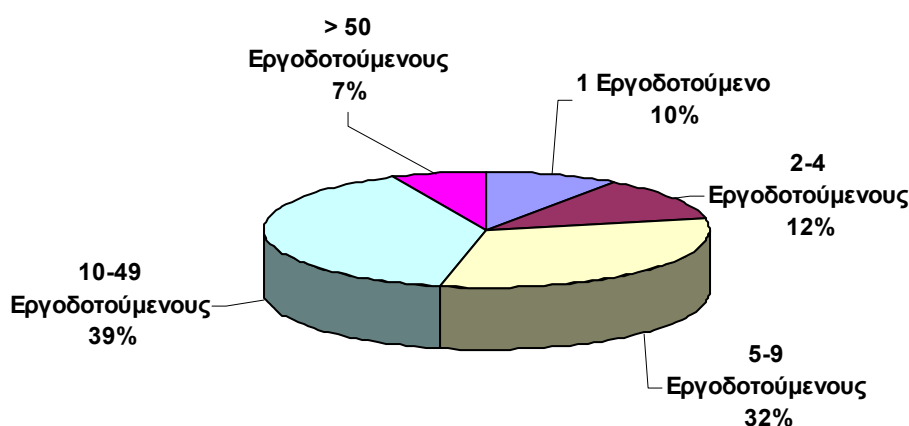
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εισαγωγή, Εξαγωγή, Παραγωγή και Χρήση Χημικών Προϊόντων

2.1 Παραγωγή Χημικών Προϊόντων

Στην Κύπρο δεν υπάρχει πρωτογενής παραγωγή χημικών ουσιών. Οι χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται στην Κυπριακή βιομηχανία εισάγονται από Ευρωπαϊκές ή τρίτες χώρες και ο όρος «παραγωγή χημικών προϊόντων» αναφέρεται στην παραγωγή παρασκευασμάτων (φυτοφάρμακα, πλαστικά, απορρυπαντικά, κ.ά.) ή αντικειμένων που περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Η χημική βιομηχανία στην Κύπρο άρχισε να αναπτύσσεται κυρίως μετά την Τουρκική εισβολή του 1974, όταν παρατηρήθηκε μια γενικότερη αύξηση στο ρυθμό ανάπτυξης του μεταποιητικού τομέα. Αποτελεί ένα συγκριτικά μικρό μέρος της μεταποιητικής βιομηχανίας της Κύπρου, περίπου το 6% της ακαθάριστης ετήσιας αξίας παραγωγής. Μετά από μείωση του δείκτη παραγωγής στο δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του 1990, αναπτύχθηκε περαιτέρω στα πρώτα χρόνια του 21ου αιώνα λόγω της αύξησης του κύκλου των εργασιών του τομέα της φαρμακοβιομηχανίας.

Η ακαθάριστη αξία παραγωγής του μεταποιητικού τομέα το 2002 ήταν £1.728 εκ. και η χημική βιομηχανία αποτελούσε περίπου το 5,5% αυτής της παραγωγής. Ωστόσο, οι εξαγωγές των χημικών προϊόντων, που αποτελούν το 59% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής της χημικής βιομηχανίας, αντιστοιχούν στο αξιοσημείωτο ποσοστό του 25% των συνολικών εξαγωγών του μεταποιητικού τομέα.

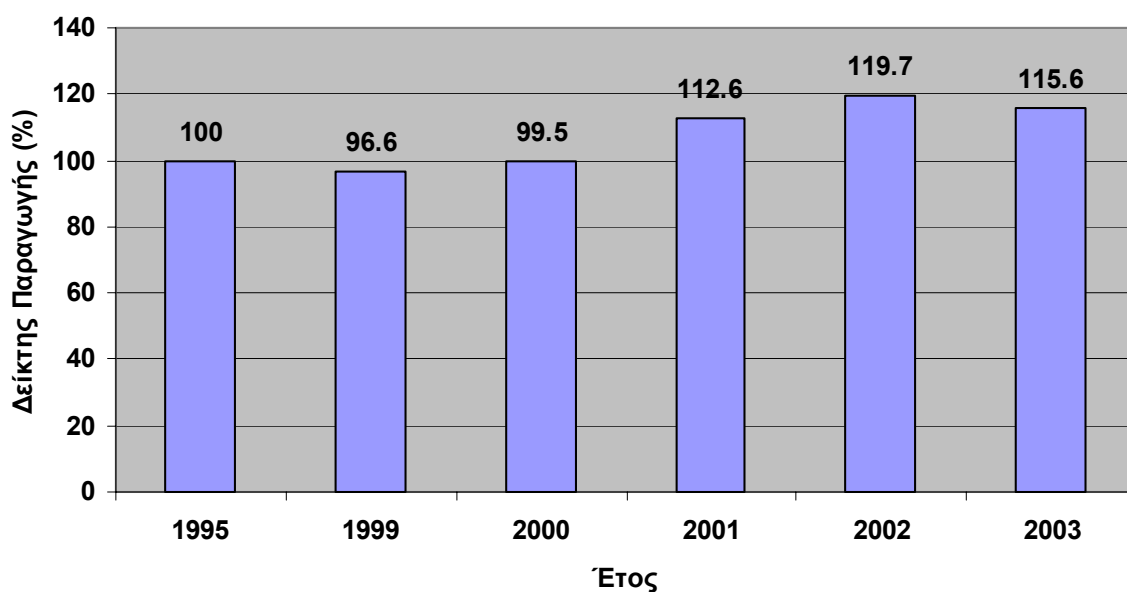
Σχεδιάγραμμα 2.1: Ποσοστό του μεγέθους των εταιρειών στη χημική βιομηχανία το έτος 2000

Πίνακας 2.1: Κατανομή του μεγέθους των εταιρειών στη χημική βιομηχανία το έτος 2000

Αριθμός Εργοδοτούμενων	1	2-4	5-9	10-49	> 50	>250	Σύνολο εταιρειών
Αριθμός εταιρειών	7	9	23	29	5	0	73

Οι περισσότερες επιχειρήσεις της χημικής βιομηχανίας είναι μικρού μεγέθους, δηλαδή εργοδοτούν κάτω από 50 υπαλλήλους (Πίνακας 2.1). Το έτος 2000 υπήρχαν μόνο 5 μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (μέχρι 250 υπαλλήλους) και καμία μεγάλη. Όπως φαίνεται και στο Σχεδιάγραμμα 2.1 το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων της χημικής βιομηχανίας εργοδοτεί μεταξύ 10 και 49 υπαλλήλους. Από πιο πρόσφατες μελέτες φαίνεται ότι κατά το έτος 2003 δραστηριοποιήθηκαν περίπου 56 βιομηχανικές επιχειρήσεις με 1.734 εργοδοτούμενους.

Τα φαρμακευτικά είδη αποτελούν το 80% των εξαγωγών σε χημικά προϊόντα και κατά το 2003 οι εξαγωγές των προϊόντων αυτών έφθασαν τα £39 εκ., ενώ το σύνολο της παραγωγής των χημικών προϊόντων ήταν £48,5 εκ. Στον Πίνακα 2.2 παρουσιάζεται ο δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής σε σχέση με την παραγωγή χημικών προϊόντων, η ακαθάριστη και η προστιθέμενη αξία παραγωγής σε τρέχουσες τιμές αγοράς καθώς και η αξία των εξαγωγών σε χημικά προϊόντα. Στο Σχεδιάγραμμα 2.2 παρουσιάζεται ο δείκτης παραγωγής των χημικών προϊόντων κατά έτος για τα έτη 1995 μέχρι 2003.

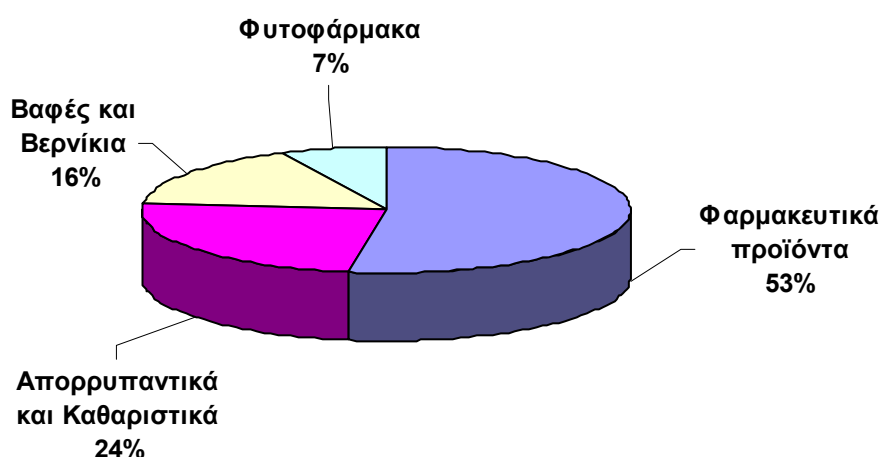
Σχεδιάγραμμα 2.2: Δείκτης Παραγωγής Χημικών Προϊόντων κατά έτος

Πίνακας 2.2: Παραγωγή Χημικών Προϊόντων στην Κύπρο

Έτος	Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής σε τρέχουσες τιμές αγοράς (£ 000)	Προστιθέμενη Αξία σε τρέχουσες τιμές αγοράς (£ 000)	Εξαγωγές (£ 000)
1995	100	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
1999	96,6	81.025	29.292	Μη διαθέσιμο
2000	99,5	89.348	35.114	39.861
2001	112,6	94.270	34.821	48.319
2002	119,7	91.242	34.336	53.890
2003	115,6	93.500	35.333	48.537

Οι επενδύσεις στους τομείς έρευνας και ανάπτυξης των χημικών βιομηχανιών στην Κύπρο κυμάνθηκαν στο 1,2% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής το 2002. Παρόλο που είναι σχετικά μικρές σε σχέση με τις αντίστοιχες διεθνείς ωστόσο είναι πολύ υψηλότερες από το σύνολο του μεταποιητικού τομέα, που φθάνει μόλις το 0,1% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής του 2002. Ειδικότερα, η χημική βιομηχανία επένδυσε £1.058 εκ. το 2002 στους τομείς της έρευνας και ανάπτυξης, ποσοστό που αναλογεί στο 57% του συνολικού ποσού που επενδύθηκε για την έρευνα και ανάπτυξη στο μεταποιητικό τομέα. Το υψηλό ποσοστό οφείλεται κυρίως στα κονδύλια που διαθέτουν για το σκοπό αυτό οι μεγάλες επιχειρήσεις παραγωγής φαρμάκων.

Όπως φαίνεται και στο Σχεδιάγραμμα 2.3, η φαρμακευτική βιομηχανία με ποσοστό παραγωγής 53% στο σύνολο της παραγωγής των χημικών προϊόντων είναι με διαφορά ο μεγαλύτερος τομέας των χημικών βιομηχανιών στην Κύπρο. Η παραγωγή απορρυπαντικών και καθαριστικών προϊόντων είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος τομέας, που αντιστοιχεί περίπου στο ένα τέταρτο της συνολικής παραγωγής. Οι υπόλοιπες κυπριακές χημικές βιομηχανίες δραστηριοποιούνται στην παραγωγή βαφών, βερνικιών και φυτοφαρμάκων.

Σχεδιάγραμμα 2.3: Ποσοστό παραγωγής χημικών προϊόντων κατά είδος για το έτος 2002

Δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία σχετικά με την εκπαίδευση/κατάρτιση των εργοδοτούμενων που απασχολούνται στους διάφορους τομείς της χημικής βιομηχανίας στην Κύπρο. Το μόνο που αναφέρεται είναι ότι το 2003 εργοδοτήθηκαν στα τμήματα έρευνας και ανάπτυξης των χημικών βιομηχανιών 31 άτομα με πτυχίο φυσικών επιστημών (στην πλειοψηφία τους χημικοί) και στα αντίστοιχα τμήματα της βιομηχανίας του μεταποιητικού τομέα οι εργοδοτούμενοι ήταν 58.

Εκτός από τους κυριότερους τομείς της χημικής βιομηχανίας που αναφέρθηκαν πιο πάνω, η βιομηχανία τροφίμων, ποτών και ειδών καπνού είναι με διαφορά ο μεγαλύτερος υποτομέας στην Κύπρο (40% της αξίας του μεταποιητικού τομέα) και ο κυριότερος πελάτης της Κυπριακής χημικής βιομηχανίας.

Πίνακας 2.3: Παραγωγή χημικών παρασκευασμάτων και συνθετικών ινών

Προϊόν	Μονάδα μέτρησης	2000		2001		2002		2003	
		Ποσότητα	Αξία (€ 000)	Ποσότητα	Αξία (€ 000)	Ποσότητα	Αξία (€ 000)	Ποσότητα	Αξία (€ 000)
Σύνολο			80.407		87.806		84.876		81.54
Βασικές χημικές ουσίες			1.289		1.596		1.503		1.762
Αζωτο, οξυγόνο, διοξείδιο του άνθρακα, μονοξείδιο του αζώτου, απεσταγμένο νερό, ακετυλένιο και λιπάσματα ζωικής ή φυτικής προέλευσης			1.289		1.596		1.503		1.762
Παρασιτοκτόνα και άλλα αγροχημικά προϊόντα			5.908		3.700		3.501		2.434
Εντομοκτόνα και απολυμαντικά			475		181		160		172
Φυτοφάρμακα			5.433		3.519		3.341		2.262
Χρώματα επίχρισης, βερνίκια και παρόμοια επιχρίσματα, τυπογραφική μελάνη και μαστίχες			10.453		12.226		13.313		13.839
Γαλακτώματα	λίτρο (x10 ³)	3.088	2.960	4.868	3.200	5.670	3.360	6.126	
Βαφές για επικάλυψη ξύλου και μετάλλου, άλλες βαφές σε μη υδατικό διάλυμα και τυπογραφικό μελάνι	λίτρο (x10 ³)	1.640	3.609	1.600	3.372	1.58	3.272	1.483	3.189
Βερνίκια	λίτρο (x10 ³)	790	1.929	868	1.776	1.004	1.919	839	1.719
Σπάτουλα, στόκος και αρμός	τόνος	2.250	453	3.867	689	4.195	775	4.630	881
Απομονωτικά ταρασών	λίτρο (x10 ³)	394	611	557	869	610	1.049	676	1.250
Διαλύτες βαφών και νάφθα	λίτρο (x10 ³)	850	763	828	652	763	628	853	674
Φαρμακευτικά προϊόντα, ιατρικά χημικά παρασκευάσματα και βοτανικά προϊόντα			39.304		46.231		47.522		45.903
Προμείγματα ζωοτροφών και κτηνιατρικά φάρμακα			2.797		3.276		2.643		2.023

Προϊόν	Μονάδα μέτρησης	2000		2001		2002		2003	
		Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)
Φάρμακα για ανθρώπινη χρήση και αποστειρωτικά προϊόντα			36.507		42.955		44.879		43.880
Γλυκερίνη, σαπούνι και απορρυπαντικά παρασκευάσματα καθαρισμού και στίλβωσης αρώματα και παρασκευάσματα καλλωπισμού			20.861		21.478		16.373		14.521
Σαπούνι σε ράβδους	τόνος	486	829	382	656	360	631	241	331
Σαπούνι υγρό (χεριών)	τόνος	430	648	494	766	460	725	463	764
Απορρυπαντικό σκόνη ή υγρό για το πλύσιμο ρούχων	τόνος	6.040	6.583	6.896	7.721	3.690	4.063	1.550	1.568
Μαλακτικό ρούχων	τόνος	3.560	1.726	3.91	1.823	3.580	1.795	3.935	2.047
Αντισηπτικά	τόνος	180	148	250	195	156	128	214	179
Προϊόντα χλωρίνης	λίτρο (x10 ³)	1.370	333	1.900	461	1.910	486	1.384	418
Υγρό πιάτων	τόνος	2.140	1.284	2.150	1.185	1.490	843	1.500	890
Προϊόντα γενικού καθαρισμού	τόνος	2.235	1.677	2.160	1.565	1.720	1.308	1.868	1.457
Καθαριστικά τουαλέτας	τόνος	1.075	918	1.246	1.098	820	738	904	836
Καθαριστικά τζαμιών	τόνος	500	434	375	315	398	336	450	377
Αποσμητικά χώρου	τόνος	85	239	58	162	56	158	42	119
Στιλβωτικές ουσίες και κρέμες για υποδήματα, έπιπλα, δάπεδα, αμαξώματα, γυαλί ή μέταλλο			101		145		98		150
Κολώνιες			26		22		28		29

Προϊόν	Μονάδα μέτρησης	2000		2001		2002		2003	
		Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)
Μανικιούρ και ασετόν			178		93		111		100
Κρέμες για την περιποίηση των χεριών			219		300		268		255
Κρέμες και καθαριστικά προσώπου			1.019		1.324		1.015		1.169
Αντιηλιακά παρασκευάσματα			448		531		620		718
Κρέμες σώματος και πούδρα			149		155		205		200
Σιαμπού και μαλακτικό για τα μαλλιά	τόνος	1.175	1.706	800	1.178	750	1.010	758	1.050
Λάκες για τα μαλλιά	τόνος	90	418	68	305	73	327	65	300
Κρέμες για τα μαλλιά	τόνος	45	135	48	149	45	144	49	161
Τζέλλυ και αφρός για τα μαλλιά	τόνος	70	421	78	453	83	487	85	512
Βαφές, λοσιόν και άλλα παρασκευάσματα για τα μαλλιά			57		74		75		73
Ξυριστικά παρασκευάσματα			310		260		232		245
Αποσμητικά σώματος	τόνος	120	361	32	178	25	151	27	173
Παρασκευάσματα για λουτρά			494		364		391		400
Άλλα χημικά προϊόντα			2.592		2.575		2.664		3.081
Κόλλα υποδηματοποιίας	τόνος	77	115	94	118	122	135	97	107
Κόλλα χαρτοποιίας	τόνος	121	118	137	129	100	104	115	117
Κόλλα ξυλουργικής	τόνος	104	87	160	139	148	136	143	132
Κόλλα για πορσελάνη και διακοσμητική πέτρα	τόνος	10.88	1.251	11.410	1.369	10.060	1.227	11.765	1.506

Προϊόν	Μονάδα μέτρησης	2000		2001		2002		2003	
		Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)	Ποσότητα	Αξία (£ 000)
Άλλες κόλλες	τόνος	129	129	110	134	115	130	162	185
Πρόσμικτα του μπετόν και των τσιμεντοκονιαμάτων και αντικολλητικά ξυλοτύπων	λίτρο (x10 ³)	3.370	573	2.670	454	4.220	747	4.346	778
Άλλα χημικά προϊόντα			319		232		185		256

2.2 Χρήση Χημικών Ουσιών

Με βάση τις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 793/93/ΕΚ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει περιοδικά καταλόγους με τις πιο ευρέως χρησιμοποιούμενες χημικές ουσίες στα Κράτη Μέλη και στη συνέχεια εξετάζει τις επιπτώσεις από τη χρήση των ουσιών αυτών στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον. Μέχρι τώρα έχουν καταρτιστεί τέσσερις τέτοιοι κατάλογοι οι οποίοι παρουσιάζονται συνοπτικά στον Πίνακα 2.4. Οι χημικές ουσίες που περιλαμβάνονται στον Πίνακα αυτό παράγονται ή εισάγονται στην Ευρώπη σε ποσότητες μεγαλύτερες των 1.000 τόνων ανά έτος από τουλάχιστον ένα παραγωγό.

Πίνακας 2.4: Χρήση χημικών ουσιών του πίνακα ουσιών προτεραιότητας. Δεδομένα που έχουν συλλεχθεί με ερωτηματολόγια από τη βιομηχανία

Σημ.: Όπου δεν αναγράφονται ποσότητες δεν υπάρχουν στοιχεία για τη χρήση των αντίστοιχων χημικών ουσιών.

ΑΑ	Αρ CAS	Χημική ουσία	Ποσότητα (Kg)		
			2001	2002	2003
1	62-53-3	(3-chloro-2-hydroxypropyl) trimethylammonium chloride			
2	64-02-8	(Z)-octadec-9-enylamine			
3	67-66-3	1-(5,6,7,8-tetrahydro-3,5,5,6,8,8-hexamethyl-2-naph-thyl)ethan-1-one			
4	71-23-8	1,2,4-trichlorobenzene			
5	71-43-2	1,2-Benzenedicarboxylic acid, di-C8-10-branched alkyl esters, C10-rich			
6	75-05-8	1,2-Benzenedicarboxylic acid, di-C8-10-branched alkyl esters, C9-rich			
7	75-45-6	1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexamethylin-deno[5,6-c]pyran			
8	75-56-9	1,4-dichlorobenzene			
9	75-91-2	1,4-dioxane			
10	77-47-4	1-methoxypropan-2-ol			
11	77-78-1	1-vinyl-2-pyrrolidone			
12	79-01-6	2-(2-butoxyethoxy)ethanol			
13	79-06-1	2-(2-methoxyethoxy) ethanol			
14	79-10-7	2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropylidenediphenol			
15	79-11-8	2,2-bis(chloromethyl)trimethylene bis(bis(2-chloroethyl)phosphate)			
16	79-20-9	2,3-epoxypropyltrimethylammonium chloride			
17	79-41-4	2,4,4-trimethylpentene			
18	79-94-7	2,4-dinitrotoluene			
19	80-05-7	2-butoxyethanol			
20	80-62-6	2-butoxyethyl acetate			

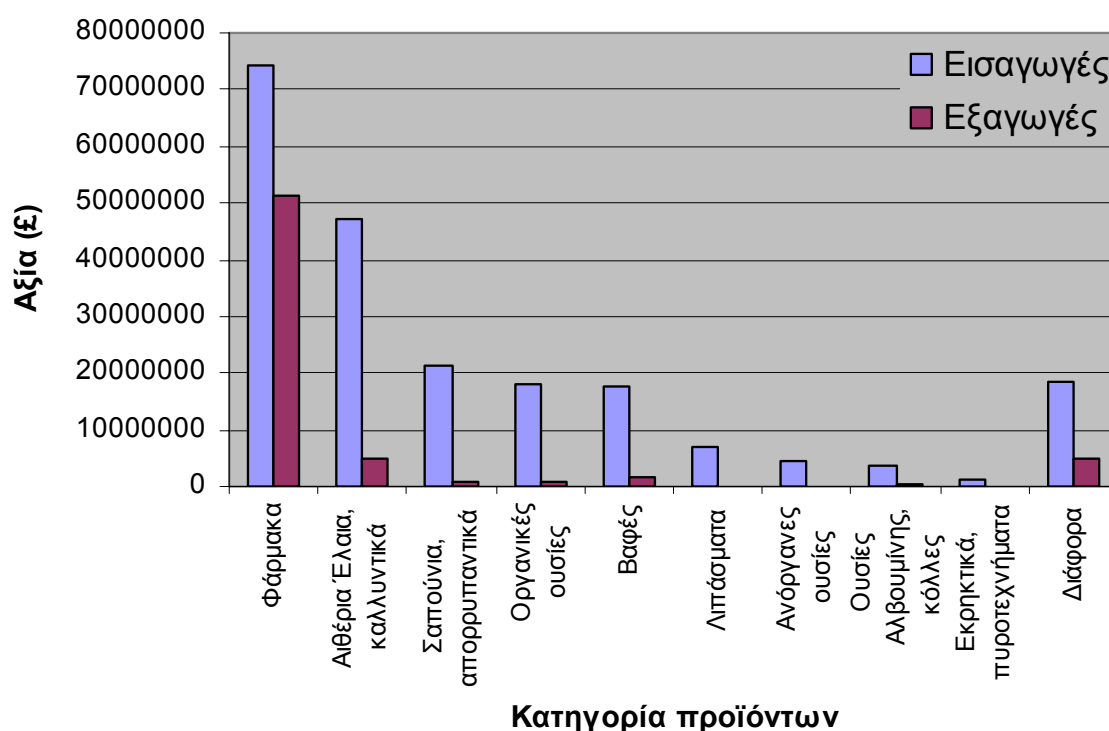
ΑΑ	Αρ CAS	Χημική ουσία	Ποσότητα (Kg)		
			2001	2002	2003
21	81-14-1	2-ethoxyethanol			
22	81-15-2	2-ethoxyethyl acetate			
23	84-74-2	2-ethylhexyl acrylate	10325		
24	85-68-7	2-furaldehyde			
25	88-12-0	2-methoxy-1-methylethyl acetate			
26	88-72-2	2-methoxy-2-methylbutane			
27	90-04-0	2-methoxyethyl acetate			
28	91-20-3	2-nitrotoluene	11000	11000	11000
29	95-33-0	3,4-dichloroaniline			
30	95-76-1	4,4'-isopropylidenediphenol			
31	95-80-7	4,4'-methylenedianiline			
32	98-01-1	4-chloro-o-cresol			
33	98-54-4	4-methyl-m-phenylenediamine			
34	98-73-7	4'-tert-butyl-2',6'-dimethyl-3',5'-dinitroacetophenone			
35	98-82-8	4-tert-butylbenzoic acid			
36	98-95-3	4-tert-butylphenol			
37	100-41-4	5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylene		221000	235000
38	100-42-5	Acetonitrile			
39	100-97-0	Acrylaldehyde			
40	101-77-9	Acrylamide			
41	103-11-7	Acrylic acid			
42	106-46-7	Acrylonitrile			
43	106-99-0	Alkanes, C10-13, chloro			
44	107-02-8	Alkanes, C14-17, chloro			
45	107-13-1	Aluminium fluoride			
46	107-64-2	Amines, coco alkyl			
47	107-98-2	Amines, hydrogenated tallow alkyl	113868	154036	118086
48	108-05-4	Amines, tallow alkyl	170000	172000	150000
49	108-65-6	Ammonium dichromate	14064	70935	643502
50	108-88-3	Aniline	373957	11000	11000
51	108-95-2	Anthracene			
52	109-66-0	Benzene			
53	110-49-6	Benzene, C10-13-alkyl derivs			
54	110-65-6	Benzyl butyl phthalate			
55	110-80-5	Bis(2-ethylhexyl) phthalate			
56	110-82-7	Bis(hydroxylammonium) sulphate			
57	110-85-0	Bis(pentabromophenyl)ether			
58	111-15-9	Boric acid			
59	111-76-2	Boric acid, crude natural			
60	111-77-3	But-2-yne-1,4-diol			12324
61	112-07-2	Buta-1,3-diene			
62	112-34-5	Cadmium			
63	112-90-3	Cadmium oxide			
64	115-96-8	Calcium fluoride			
65	117-81-7	Chlorine			
66	117-84-0	Chloroacetic acid			
67	120-12-7	Chlorodifluoromethane			
68	120-82-1	Chloroform			
69	121-14-2	Chromium trioxide			

ΑΑ	Αρ CAS	Χημική ουσία	Ποσότητα (Kg)		
			2001	2002	2003
70	122-39-4	Cumene			
71	123-91-1	Cyclohexane			
72	124-30-1	Diantimony trioxide			
73	127-18-4	Dibutyl phthalate	21000	21000	19000
74	141-97-9	Di-"isodecyl" phthalate			
75	557-05-1	Di-"isononyl" phthalate			
76	994-05-8	Dimethyl sulphate			
77	1163-19-5	Dimethyldioctadecylammonium chloride			
78	1222-05-5	Dioctyl phthalate			
79	1306-19-0	Diphenyl ether, octabromo derivative			
80	1309-64-4	Diphenyl ether, pentabromo derivative			
81	1310-73-2	Diphenylamine	810021	819150	615645
82	1314-13-2	Disodium tetraborate, anhydrous	17000	23000	8000
83	1330-43-4	Distillates (coal tar)			
84	60-00-4	Edetic acid			
85	1333-82-0	Ethyl acetoacetate			
86	1506-02-1	Ethylbenzene			
87	1570-64-5	Hexabromocyclododecane			
88	1634-04-4	Hexachlorocyclopentadiene			
89	3033-77-0	Hydrogen fluoride			
90	3327-22-8	hydrogen peroxide			
91	3333-67-3	Methacrylic acid			
92	5064-31-3	Methenamine			
93	7440-02-0	Methyl acetate			
94	7440-43-9	Methyl methacrylate			
95	7440-66-6	Methylenediphenyl diisocyanate			9847
96	7646-85-7	Methyloxirane			
97	7664-39-3	Naphthalene			
98	7681-52-9	N-cyclohexylbenzothiazole-2-sulphenamide	484600	479600	474750
99	7718-54-9	Nickel			
100	7722-84-1	Nickel carbonate	52600	34000	32000
101	7733-02-0	Nickel dichloride			
102	03117775	Nickel dinitrate			
103	7778-50-9	Nickel sulphate			
104	7779-90-0	Nitrobenzene			
105	7782-50-5	Nonylphenol	131850	155300	169100
106	7784-18-1	O-anisidine			
107	7786-81-4	Octadecylamine			
108	05097789	Pentane			
109	7789-75-5	Pentanol			
110	10039-54-0	Perboric acid, sodium salt			
111	10043-35-3	Phenol			
112	10588-01-9	Phenol, 4-nonyl-, branched			
113	11113-50-1	Piperazine	10000	12000	
114	11138-47-9	Pitch, coal tar, high-temp.			
115	13138-45-9	Potassium dichromate			

ΑΑ	Αρ CAS	Χημική ουσία	Ποσότητα (Kg)		
			2001	2002	2003
116	13674-84-5	Propan-1-ol			
117	13674-87-8	Sodium chromate			
118	13775-53-6	Sodium dichromate			
119	15096-52-3	Sodium hydroxide			
120	25154-52-3	Sodium hypochlorite	16820	14100	17320
121	25167-70-8	Styrene			
122	25637-99-4	Tert-butyl hydroperoxide			
123	26447-40-5	Tert-butyl methyl ether			
124	26523-78-4	Tetrachloroethylene			
125	26761-40-0	Tetrasodium ethylenediaminetetraacetate			
126	28553-12-0	Toluene			
127	30899-19-5	Trichloroethylene			
128	32534-81-9	Tris(2-chloro-1-methylethyl) phosphate			
129	32536-52-0	Tris(2-chloroethyl) phosphate			
130	38051-10-4	Tris(nonylphenyl) phosphite			
131	61788-45-2	Tris[2-chloro-1-(chloromethyl)ethyl] phosphate			
132	61788-46-3	Trisodium hexafluoroaluminate			
133	61790-33-8	Trisodium hexafluoroaluminate			
134	65996-92-1	Trisodium nitrilotriacetate			
135	65996-93-2	Trizinc bis(orthophosphate)			
136	67774-74-7	Vinyl acetate			
137	68515-48-0	Zinc			
138	68515-49-1	Zinc chloride			
139	84852-15-3	Zinc distearate			
140	85535-84-8	Zinc oxide			
141	85535-85-9	Zinc sulphate			

Πίνακας 2.5: Εισαγωγές και εξαγωγές χημικών προϊόντων για το έτος 2004

A/A	Κατηγορία Προϊόντων	Αξία Συνολικών Εισαγωγών (£)	Αξία Συνολικών Εξαγωγών (£)
1	Φαρμακευτικά προϊόντα	74.180.553	51.124.898
2	Αιθέρια έλαια και προϊόντα ρητινών, Αρώματα, Καλλυντικά Προϊόντα	47.344.059	4.821.816
3	Σαπούνια, επιφανειοδραστικές ουσίες (τασιενεργά), απορρυπαντικά, κ.λπ.	21.339.577	786.683
4	Οργανικές χημικές ουσίες	18.068.273	808.891
5	Εκχυλίσματα από βαφές, προϊόντα βιομηχανίας βαφών, κ.λπ.	17.641.895	1.518.583
6	Λιπάσματα	7.050.026	71.685
7	Ανόργανες χημικές ουσίες ή παρασκευάσματα των χημικών ή παρεμφερών βιομηχανιών	4.372.122	134.740
8	Ουσίες με βάση την πρωτεΐνη Αλβουμίνη, τροποποιημένες ουσίες μαγιάς, κόλλες, ένζυμα	3.743.051	212.933
9	Εκρηκτικά, πυροτεχνικά προϊόντα, σπέρτα, πυροτεχνικά κράματα, κ.λπ.	1.256.031	40.855
10	Διάφορα χημικά προϊόντα	18.383.168	4.973.624

Σχεδιάγραμμα 2.4: Αξία συνολικών εισαγωγών και εξαγωγών κατά είδος για το έτος 2004

2.3 Απόβλητα

2.3.1 Στερεά και Υγρά Βιομηχανικά Απόβλητα

Πίνακας 2.6: Εκτιμημένες ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων στην Κύπρο στα οικιακά απόβλητα

Τύπος Αποβλήτου	%	τόνοι/έτος
Χρώματα, διαλύτες, κόλλες	40	560
Είδη Καθαρισμού	20	280
Φάρμακα	10	140
Μπαταρίες	8	112
Φυτοφάρμακα	5	70
Άλλα	17	238
Σύνολο	100	1.400

Πίνακας 2.7: Εκτιμημένες ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων στην Κύπρο το 1992 και 2001

Τύπος Αποβλήτων	Υγρά Απόβλητα (m ³ /έτος)		Στερεά Απόβλητα (τόνοι/έτος)	
	1992	2001	1992	2001
Εύφλεκτα	250	500	200	400
Φυτοφάρμακα	250	80	500	400
Κλινικά Απόβλητα			216	450
Υγρά απόβλητα βυρσοδεφείων που περιέχουν βαριά μέταλλα				
Απόβλητα μεταλλουργείων, επιμεταλλωτηρίων ανοδίσωσης αλουμινίου, χυτηρίων σιδήρου και μόλυβδου, επεξεργασίας χαλκού	24.200	22.500	34	45
Στάχτες, κατάλοιπα καύσης			80	160
Υγρά απόβλητα βαφείων	286.000	37.500		
Υγρά απόβλητα εργαστηρίων και βιομηχανιών επιβαρυμένα με βαρέα μέταλλα		3.000		
Λάσπες ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών			150	150
Υγρά απόβλητα εργαστηρίων και βιομηχανιών επιβαρυμένα με οργανικές ενώσεις	2.500	6.000		
Οργανικοί διαλύτες (εργαστήρια)		15		
Λάσπες διαλυτών			16	200
Λάδια κοπής	20	5		
Λάσπη λαδιών			10	80
Ληγμένα φάρμακα			6	5
Σύνολο	328.620	81.100	1.212	1.890

2.3.2 Έλεγχος της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας από Βιομηχανικές Εκπομπές

Η Κυπριακή νομοθεσία προβλέπει την αδειοδότηση των εγκαταστάσεων και τον καθορισμό ορίων εκπομπής συγκεκριμένων επικίνδυνων για την ατμόσφαιρα ουσιών που προέρχονται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Η αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επιτυγχάνεται με την εφαρμογή των πιο κάτω νομοθεσιών:

- Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 2002 (Ν. 187(I)/2002).
- Ο περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμος του 2003 και 2006 (Ν. 56(I)/2003, Ν. 15(I)/2006).

Οι Νόμοι προβλέπουν για την υποχρέωση για εξασφάλιση, από ορισμένες κατηγορίες ρυπογόνων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, άδειας εκπομπής αερίων αποβλήτων από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κάτω από συγκεκριμένους όρους λειτουργίας.

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Αποτέφρωση Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 284/2003).

Στους πιο πάνω Κανονισμούς προνοείται ότι οι νέες εγκαταστάσεις αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης αποβλήτων πρέπει να λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην λαμβάνει χώραν υπέρβαση των καθορισμένων οριακών τιμών εκπομπής για μια σειρά από ρύπους, όπως η ολική σκόνη, οι οργανικές ουσίες, το υδροχλώριο, το υδροφθόριο, το διοξείδιο του θείου, τα οξείδια του αζώτου, το μονοξείδιο του άνθρακα και οι διοξίνες.

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Έλεγχος των Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (VOC) από την αποθήκευση Βενζίνης και τη Διάθεση της από τις Τερματικές Εγκαταστάσεις στους Σταθμούς Διανομής Καυσίμων) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 76/2003).

Ο φορέας εκμετάλλευσης/εγκατάστασης βενζίνης υποχρεούται να τηρεί τις τιμές αναφοράς-στόχους ετήσιων εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που καθορίζονται στους Κανονισμούς και που περιλαμβάνονται στην άδεια εκπομπής που του χορηγείται από την αρμόδια αρχή.

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων από τη Χρήση Οργανικών Διαλυτών σε Ορισμένες Δραστηριότητες και Εγκαταστάσεις) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 73/2003).

Οι Κανονισμοί προνοούν ότι οι δραστηριότητες ή οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οργανικούς διαλύτες πέραν καθορισμένων ποσοτήτων πρέπει να εξασφαλίσουν άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων από την αρμόδια αρχή, που είναι ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να τηρεί τις οριακές τιμές εκπομπής πτητικών οργανικών ενώσεων όπως αυτές καθορίζονται στους Κανονισμούς και περιλαμβάνονται στην άδεια εκπομπής.

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών στην Ατμόσφαιρα Ορισμένων Ρύπων από Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 74/2003).

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς αυτούς η αρμόδια αρχή υποχρεούται να διασφαλίζει τον περιορισμό των εκπομπών ορισμένων ρύπων (διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου και σκόνης) από τη λειτουργία μεγάλων εγκαταστάσεων καύσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Περιβαλλοντικά Προβλήματα που προκύπτουν από τη Διαχείριση Χημικών Ουσιών

Πρόβλημα	Μέγεθος του Προβλήματος	Επίπεδο Ανησυχίας	Δυνατότητα Ελέγχου του Προβλήματος	Διαθέσιμα Στατιστικά Δεδομένα	Συγκεκριμένα Χημικά που προκαλούν ανησυχία
Ατμοσφαιρική Ρύπανση	Εθνικό	Μεγάλο	Μέτρια	Επαρκή	Οργανικά (Διαλύτες, βενζίνη, διχλωρομεθάνιο)
Έμμονοι Οργανικοί Ρύποι (POPs)	Εθνικό	Μέτριο	Μικρή	Επαρκή	Διοξίνες, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (PAH), εξαχλωροβενζόλιο (HCB)
Ρύπανση Υδατικών Πόρων	Τοπικό	Μικρό	Μεγάλη	Δεν υπάρχουν σε συστηματική βάση (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών)	Φυτοφάρμακα, οργανικά σύμπλοκα βαρέων μετάλλων, διαλύτες
Ρύπανση Επιφανειακών Υδάτων	Τοπικό	Μικρό	Μεγάλη	»»	Φυτοφάρμακα, οργανικά σύμπλοκα βαρέων μετάλλων, διαλύτες
Ρύπανση Πόσιμων Υδάτων	Τοπικό	Μικρό	Μέτρια	»»	Φυτοφάρμακα, οργανικά σύμπλοκα βαρέων μετάλλων, διαλύτες
Εδαφική Ρύπανση	Τοπικό	Μικρό	Μέτρια	»»	Φυτοφάρμακα, οργανικά σύμπλοκα βαρέων μετάλλων, διαλύτες
Επεξεργασία / Απόρριψη Επικίνδυνων Αποβλήτων	Εθνικό	Μέτριο	Μικρή	Δεν υπάρχουν σε συστηματική βάση (Υπηρεσία Περιβάλλοντος)	Φυτοφάρμακα Ηλεκτρονικός εξοπλισμός με βαρέα μέταλλα
Αποθήκευση / Απόρριψη Αποβλήτων Χημικών Ουσιών	Εθνικό	Μέτριο	Μικρή	»»	Φυτοφάρμακα
Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων στα Τρόφιμα	Εθνικό	Μεγάλο	Μεγάλη	Επαρκή	4,2% των δειγμάτων που αναλύθηκαν συνιστούν νομική παραβίαση των ορίων (Μέγιστες Επιτρεπτές Ποσότητες, MRLs). Τα κύρια φυτοφάρμακα που χρήζουν προσοχής είναι στα φρούτα και λαχανικά το Cypermethrin και το Chlorpyrifos και στα σιτηρά το Pirimiphos methyl και Diazinon.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Υφιστάμενη Νομοθεσία σχετικά με τη Διαχείριση των Χημικών Ουσιών

4.1 Νομοθεσία για τη Διαχείριση των Χημικών Ουσιών και Προϊόντων

Πίνακας 4.1: Νομοθεσία και αρμόδιες αρχές

Σημείωση: Στον Πίνακα δεν περιλαμβάνονται οι νομοθεσίες που αφορούν τρόφιμα και φάρμακα

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας			
1.	Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών Νόμοι του 1991 έως 2004 N. 199/91, N. 27(I)/97, N. 81(I)/2002, N. 194(I)/2004	Επικίνδυνες ουσίες	Ρύθμιση εισαγωγής, παραγωγής, χρήσης, αποθήκευσης, διάθεσης στην αγορά, εξαγωγής και χειρισμού επικίνδυνων ουσιών. Διορισμός Επιθεωρητών και εξουσίες τους. Πρόνοια για περιορισμό ή απαγόρευση διάθεσης στην αγορά ή απόσυρση από την αγορά ουσιών και παρασκευασμάτων που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.
2.	Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2002 έως 2005 Κ.Δ.Π. 292/2002, Κ.Δ.Π. 536/2004, Κ.Δ.Π. 301/2005.	Επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα	Αρχές ταξινόμησης επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων με βάση τις εγγενείς τους ιδιότητες. Υποχρέωση κοινοποίησης κάθε ουσίας που διατίθεται στην αγορά και δεν περιλαμβάνεται στα ευρετήρια EINECS ή ELINCS. Υποχρέωση για κατάλληλη συσκευασία και σήμανση κάθε επικίνδυνης ουσίας και παρασκευάματος που διατίθεται στην αγορά. Περιορισμοί κυκλοφορίας στην αγορά ορισμένων ουσιών και παρασκευασμάτων. Υποχρέωση για παροχή Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας στους επαγγελματίες χρήστες επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων. Καθορισμός των αρχών εκτίμησης των κινδύνων που διατρέχει ο άνθρωπος και το περιβάλλον από τις ουσίες που κοινοποιούνται. Εφαρμογή των αρχών ορθής εργαστηριακής πρακτικής και έλεγχος της εφαρμογής τους κατά τις δοκιμές χημικών ουσιών.
3.	Η περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Γνωστοποίηση του 2004. Κ.Δ.Π. 339/2004	Επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα	Η 30 ^η Απριλίου του 2004 ορίζεται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των Κανονισμών.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
4.	Η περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Γνωστοποίηση του 2004. Κ.Δ.Π. 686/2004	Επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα	Ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τη συγκέντρωση πληροφοριών: (α) για επικίνδυνα παρασκευάσματα το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και (β) για επικίνδυνα παρασκευάσματα που χαρακτηρίζονται ως γεωργικά φάρμακα ή βιοκτόνα το Τμήμα Γεωργίας.
5.	Η περί Ορισμού Αρμοδίων Αρχών για την Εφαρμογή στην Κυπριακή Δημοκρατία των Προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 2005.	Έμμονοι Οργανικοί Ρύποι	Ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 850/2004, εκτός από τη διαχείριση αποβλήτων που περιέχουν έμμονους οργανικούς ρύπους, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τη διαχείριση αποβλήτων που περιέχουν έμμονους οργανικούς ρύπους ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
6.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2005. Κ.Δ.Π. 57/2005	Επικίνδυνες Ουσίες	Ορίζονται τέλη που αφορούν την εξέταση των φακέλων κοινοποίησης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με την ποσότητα της ουσίας που υπόκειται σε διαδικασία κοινοποίησης.
7.	Το περί Επικινδύνων Ουσιών (Περιορισμοί Κυκλοφορίας στην Αγορά και Χρήσεως Μερικών Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων - Τολουολίου, Τριχλωροβενζολίου και Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων στα Έλαια Αραίωσης και στα Ελαστικά Επίσωστρα) Διάταγμα του 2006 Κ.Δ.Π. 38/2006	Τολουόλιο, Τριχλωροβενζόλιο και Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες (PAHs)	Ορίζεται ως ανώτερο όριο συγκέντρωσης το 0,1% για: (α) τολουόλιο σε κολλητικές ταινίες και βαφές ψεκασμού, (β) τριχλωροβενζόλιο σε όλα τα παρασκευάσματα, εκτός συγκεκριμένων παραγωγικών διαδικασιών και (γ) PAHs σε έλαια αραίωσης για την παραγωγή ελαστικών επισώστρων. Εναρμόνιση με τις Οδηγίες 2005/59ΕΚ και 2005/69/ΕΚ.
8.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Περιορισμοί Κυκλοφορίας στην Αγορά και Χρήσεως Μερικών Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Διάταγμα του 2006. Κ.Δ.Π. 113/2006	Φθαλικοί εστέρες	Ορίζεται ως ανώτερο όριο συγκέντρωσης σε παιχνίδια και είδη παιδικής φροντίδας το 0,1% για τους συγκεκριμένους φθαλικούς εστέρες που αναφέρονται στο Διάταγμα. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2005/84/ΕΚ.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
9.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Μέθοδοι Αξιολόγησης των Κινδύνων Παρασκευάσματος για την Υγεία και για το Περιβάλλον και Ειδικές Διατάξεις σχετικά με τη Σήμανση Ορισμένων Παρασκευασμάτων) Διάταγμα του 2006. Κ.Δ.Π. 122/2006	Επικίνδυνα Παρασκευάσματα	Αντικαθίστανται ορισμένοι Πίνακες των Παραρτημάτων XII και XIII των περί Επικίνδυνων Ουσιών Κανονισμών και αλλάζει ολόκληρο το κείμενο του Παραρτήματος XV που αφορά τις ειδικές διατάξεις σχετικά με τη σήμανση ορισμένων παρασκευασμάτων. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/8/EK.
10.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Περιορισμοί Κυκλοφορίας στην Αγορά και Χρήσεως Μερικών Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων-Ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως Καρκινογόνες, Μεταλλαξιογόνες ή Τοξικές για την Αναπαραγωγή-Κ/Μ/Τ) Διάταγμα του 2006 Κ.Δ.Π. 329/2006	Καρκινογόνες, Μεταλλαξιογόνες ή Τοξικές για την Αναπαραγωγή Ουσίες	Τροποποίηση του Παραρτήματος Χ των περί Επικίνδυνων Ουσιών Κανονισμών. Προστίθενται, αντικαθίστανται και διαγράφονται ουσίες του Παραρτήματος Χ που έχουν ταξινομηθεί ως Καρκινογόνες, Μεταλλαξιογόνες ή Τοξικές για την Αναπαραγωγή κατηγορίας 1 και 2 και για τις οποίες ισχύουν περιορισμοί στα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά προς πώληση στο ευρύ κοινό. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2005/90/EK (τροποποίηση της Οδηγίας 76/769/EK)
11.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Περιορισμοί Κυκλοφορίας στην Αγορά και στη Χρήση Ενώσεων Αρσενικού) Διάταγμα του 2007 Κ.Δ.Π. 195/2007	Ενώσεις Αρσενικού	Τροποποίηση του Παραρτήματος Χ των περί Επικίνδυνων Ουσιών Κανονισμών. Τίθενται περιορισμοί στη χρήση των ενώσεων αρσενικού καθώς και στη σύσταση προϊόντων που διατίθενται στην αγορά. Καθορίζονται συγκεκριμένες εξαιρέσεις για τη χρήση διαλυμάτων χαλκού, χρωμίου και αρσενικού (CCA). Εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/139/EK (τροποποίηση της Οδηγίας 76/769/EK)
12.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Περιορισμοί Κυκλοφορίας στην Αγορά και Χρήσης Μερικών Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων – Σουλφονικά Υπερφθοροοκτάνια) Διάταγμα του 2007 Κ.Δ.Π. 196/2007	Σουλφονικά Υπερφθοροοκτάνια	Τροποποίηση του Παραρτήματος Χ των περί Επικίνδυνων Ουσιών Κανονισμών. Τίθενται περιορισμοί ως προς την περιεκτικότητα των παρασκευασμάτων που κυκλοφορούν στην αγορά σε σουλφονικά υπερφθοροοκτάνια Εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/122/EK (τροποποίηση της Οδηγίας 76/769/EK)
13.	Το περί Επικίνδυνων Ουσιών (Χρήση Βουλγαρικής και Ρουμανικής Γλώσσας) Διάταγμα του 2007 Κ.Δ.Π. 204/2007	Χημικές Ουσίες και Παρασκευάσματα	Εισάγεται στα Παραρτήματα I, II, III και IV των περί Επικίνδυνων Ουσιών Κανονισμών 2002 έως 2005 η χρήση της Βουλγαρικής και Ρουμανικής γλώσσας.

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
14.	Οι περί Ελέγχου της Ατμόσφαιρας και Επικινδύνων Ουσιών εις Εργοστάσια Κανονισμοί του 1973 έως 2007 Κ.Δ.Π. 311/73, Κ.Δ.Π. 166/81, Κ.Δ.Π. 41/86, Κ.Δ.Π. 294/2007.	Επικίνδυνες ουσίες	Καθορίζονται σε πίνακες οι μέγιστες επιτρεπτές συγκεντρώσεις έκθεσης εργαζομένων σε επικίνδυνες ουσίες, τα προστατευτικά μέτρα που απαιτείται να λαμβάνονται κατά την έκθεση τους σε κάθε ουσία καθώς και οι ουσίες πριν από τη χρήση των οποίων απαιτείται ειδοποίηση προς τον Αρχιεπιθεωρητή.
15.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμιάντο) Κανονισμοί του 2006. Κ.Δ.Π. 316/2006	Αμιάντος	Υποχρέωση εργοδότη για διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων και άλλων προσώπων κατά τη χρήση αμιάντου. Υποχρέωση εργοδοτούμενου σε εργασία που γίνεται χρήση αμιάντου για λήψη μέτρων για αποφυγή έκθεσης σε αμιάντο του ιδίου και των άλλων προσώπων. Η προστασία των εργαζομένων από την έκθεση τους στον αμιάντο ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος εμφάνισης επαγγελματικών ασθενειών. Οι Κανονισμοί αυτοί καθορίζουν τις οριακές τιμές (0,1 ινών ανά cm ³) και τις ελάχιστες απαιτήσεις για την προστασία των εργαζομένων. Οποιαδήποτε δραστηριότητα που είναι πιθανό να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης στη σκόνη που προκύπτει από αμιάντο ή τα υλικά που περιέχουν αμιάντο πρέπει να αξιολογείται με τέτοιο τρόπο ώστε να καθορίζονται ο βαθμός και η φύση της έκθεσης των εργαζομένων. Η έκθεση στον αμιάντο πρέπει να μειώνεται με περιορισμό, όσο το δυνατόν περισσότερο, της χρήσης του, με περιορισμό στο ελάχιστο του αριθμού των προσώπων που εκτίθενται, και με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για να εξασφαλίζεται ότι τα αμιαντούχα υλικά αποθηκεύονται, μεταφέρονται και σημαίνονται κατάλληλα. Πριν από την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας κατεδάφισης ή εργασίας που περιλαμβάνει αφαίρεση αμιάντου πρέπει να ετοιμάζεται σχέδιο εργασίας και να υποβάλλεται στον Αρχιεπιθεωρητή για έγκριση. Το σχέδιο εργασίας καθορίζει τα απαραίτητα μέτρα για προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων.

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
16.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιογόνοι Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 και 2004. Κ.Δ.Π. 153/2001, Κ.Δ.Π. 493/2004.	Καρκινογόνες και μεταλλαξιογόνες ουσίες	Η προστασία προσώπων στην εργασία από κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία τους από καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες που υπάρχουν στο χώρο εργασίας. Για την πρόληψη και έλεγχο των κινδύνων από τους καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο σε τέτοιους παράγοντες, ο εργοδότης πρέπει να έχει στην κατοχή του γραπτή αξιολόγηση των κινδύνων. Ο εργοδότης, εφόσον είναι δυνατό, πρέπει να αποφεύγει τη χρήση καρκινογόνων ή μεταλλαξιογόνων παραγόντων. Εάν τούτο δεν είναι δυνατό η έκθεση στους παράγοντες αυτούς πρέπει να μειώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο που είναι τεχνικά εφικτό. Ο εργοδότης ενημερώνει και εκπαιδεύει τους εργοδοτούμενους του. Επίσης διασφαλίζει ότι οι εργοδοτούμενοι τυγχάνουν της αναγκαίας ιατρικής παρακολούθησης της υγείας τους και διατηρεί αρχείο με κατάλογο των εκτιθέμενων εργοδοτούμενων και τους ατομικούς ιατρικούς φακέλους.
17.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 έως 2007. Κ.Δ.Π. 268/2001, Κ.Δ.Π. 55/2004, Κ.Δ.Π. 295/2007.	Χημικοί παράγοντες (στοιχείο ή ένωση, ελεύθερο ή σε πρόσμειξη) στους χώρους εργασίας	Η προστασία προσώπων στην εργασία από κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια τους από χημικούς παράγοντες που υπάρχουν στο χώρο εργασίας. Υποχρέωση εργοδότη για αξιολόγηση του κινδύνου από επιβλαβείς χημικούς παράγοντες που υπάρχουν στο χώρο εργασίας, λήψη προληπτικών μέτρων για εξάλειψη ή μείωση του κινδύνου, ρυθμίσεις για αντιμετώπιση ατυχημάτων, συμβάντων ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Παράρτημα με καθορισμένες οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης για συγκεκριμένους χημικούς παράγοντες.
18.	Ο περί της Σύμβασης της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Κυρωτικός) Νόμος του 2004. Ν. 42(III)/2004	Έμμονοι Οργανικοί Ρύποι (POPs)	Κύρωση της Σύμβασης της Στοκχόλμης με την οποία τίθενται απαγορεύσεις ή περιορισμοί στην παραγωγή, διάθεση στην αγορά και χρήση καθορισμένων ουσιών που είναι POPs. Αποθέματα που περιέχουν τα καθορισμένα POPs διατίθενται ως απόβλητα και τα απόβλητα που περιέχουν POPs διατίθενται ή ανακτώνται με καθορισμένες διαδικασίες. Απογραφή εκπομπών καθορισμένων POPs και Σχέδιο Δράσης για ελαχιστοποίηση των εκπομπών.

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
19.	Ο περί της Σύμβασης του Ελσίνκι σχετικά με τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2004. N. 32(III)/2004	Επικίνδυνες Ουσίες	Η πρόληψη, η κατάλληλη προετοιμασία και η αντιμετώπιση των βιομηχανικών ατυχημάτων τα οποία είναι δυνατό να προκαλέσουν διασυνοριακές επιπτώσεις, περιλαμβανομένων των επιπτώσεων από ατυχήματα που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές. Τα Μέρη της Σύμβασης πρέπει να: (α) λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα και να συνεργάζονται για προστασία του πληθυσμού και του περιβάλλοντος από βιομηχανικά ατυχήματα, μειώνοντας τη συχνότητα και τη σοβαρότητα τους και μετριάζοντας τις επιπτώσεις τους. (β) διασφαλίζουν ότι οι Διαχειριστές των εγκαταστάσεων είναι υποχρεωμένοι να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία τους και για την πρόληψη των βιομηχανικών ατυχημάτων. (γ) επιδιώξουν την υιοθέτηση πολιτικών για τη χωροθέτηση των νέων επικινδύνων εγκαταστάσεων. (δ) λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να καθιερώσουν και διατηρήσουν επαρκή ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης για να ανταποκριθούν σε βιομηχανικά ατυχήματα. (ε) διασφαλίσουν ότι στις περιοχές οι οποίες είναι δυνατό να επηρεαστούν από βιομηχανικό ατύχημα θα παρέχεται στο κοινό επαρκής πληροφόρηση. (στ) ορίσουν μια ή περισσότερες αρμόδιες αρχές για σκοπούς εφαρμογής των προνοιών της Σύμβασης.

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
20.	Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες Κανονισμοί του 2001 και γνωστοποίηση του 2002. Κ.Δ.Π. 507/2001, Κ.Δ.Π. 211/2002.	Επικίνδυνες Ουσίες	Σκοπός της νομοθεσίας είναι η πρόληψη ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες και ο περιορισμός των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Εφαρμόζονται στις μονάδες όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες από τις αναφερόμενες στο Παράρτημα Ι των Κανονισμών. Για την εφαρμογή των Κανονισμών προβλέπονται δύο επίπεδα ορίων (κάτω και άνω όριο). Πάνω από το κάτω όριο εφαρμόζονται ορισμένες βασικές διατάξεις για πρόληψη των κινδύνων ενώ πάνω από το άνω όριο εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις, ακολουθώντας έτσι την αρχή «μεγαλύτερος κίνδυνος, αυστηρότερα μέτρα». Οι διαχειριστές όλων των μονάδων οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας και περιορισμό των επιδράσεων τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν: Γνωστοποίηση με πληροφορίες για τη μονάδα και τις επικίνδυνες ουσίες, πολιτική πρόληψης ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας που να αποβλέπει σε ψηλό επίπεδο προστασίας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος με τα κατάλληλα μέσα, δομές και συστήματα διαχείρισης. Για τις μονάδες που υπερβαίνουν το άνω όριο πρέπει να ετοιμάζεται έκθεση ασφάλειας στην οποία να καταδεικνύεται ότι έχουν επισημανθεί οι κίνδυνοι ατυχήματος μεγάλης κλίμακας και έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη και τον περιορισμό των συνεπειών τους. Επίσης πρέπει να καταδεικνύεται ότι ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η λειτουργία και η συντήρηση των εγκαταστάσεων κ.λπ. παρέχουν επαρκή αξιοπιστία και ασφάλεια. Για τις μονάδες αυτές πρέπει να ετοιμάζονται εσωτερικά και εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης και πρέπει το κοινό που μπορεί να επηρεαστεί από τυχόν ατύχημα να πληροφορείται για τους κινδύνους και τη συμπεριφορά του σε μια τέτοια περίπτωση.
21.	Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της διαδικασίας Συναίνεσης μετά από ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Κυρωτικός) Νόμος του 2004. Ν. 20(Ι)/2004	Επικίνδυνα βιομηχανικά χημικά προϊόντα και επικίνδυνα προϊόντα φυτοπροστασίας (φυτοφάρμακα, βιοκτόνα, απολυμαντικά, εντομοκτόνα, παρασιτοκτόνα)	Νόμος που κυρώνει τη Σύμβαση του Ρότερνταμ (Σύμβαση PIC) με την οποία εισάγονται πρόνοιες και διαδικασίες για: (α) γνωστοποίηση εξαγωγής σε μέρη και άλλες χώρες, (β) γνωστοποίηση χημικών προϊόντων που υπόκεινται σε απαγόρευση ή αυστηρούς περιορισμούς εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στη Γραμματεία της Σύμβασης, (γ) απαντήσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για μελλοντική εισαγωγή χημικών προϊόντων που έχουν υπαχθεί στη Σύμβαση, (δ) υποχρεώσεις συσκευασίας και σήμανσης για τα εξαγόμενα από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα χημικά προϊόντα.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
22.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 2002 N. 187(I)/2002	Επικίνδυνοι αέριοι ρύποι που εκπέμπονται από αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις	Πρόληψη, μείωση και έλεγχος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από βιομηχανικές και άλλες εγκαταστάσεις με σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένες κατηγορίες εγκαταστάσεων θεωρούνται αδειοδοτούμενες και πρέπει να εξασφαλίσουν άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων. Η άδεια χορηγείται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάτω από συγκεκριμένους όρους λειτουργίας. Διορισμός Επιθεωρητών και εξουσίες τους. Πρόνοια για έκδοση Κανονισμών. Δυνάμει του πιο πάνω Νόμου, εκδόθηκαν Κανονισμοί που στόχο έχουν την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από συγκεκριμένες εγκαταστάσεις, π.χ. μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης, εγκαταστάσεις καύσης χρησιμοποιούμενων ορυκτελαίων, εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αποβλήτων, επικίνδυνων αποβλήτων και αστικών αποβλήτων, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διάθεσης βενζίνης, εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν μεγάλες ποσότητες οργανικών διαλυτών, κ.ά.
23.	Ο περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμος του 2002 N. 188(I)/2002	Ορισμένοι ατμοσφαιρικοί ρύποι	Ο καθορισμός στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, εκτίμηση της ποιότητας του αέρα και διατήρηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα όπου αυτή είναι καλή και βελτίωση της στις άλλες περιπτώσεις με τη λήψη καταλλήλων μέτρων. Διορισμός Επιθεωρητών και τα καθήκοντα τους. Πρόνοια για έκδοση Κανονισμών. Δυνάμει του πιο πάνω Νόμου, εκδόθηκαν Κανονισμοί που καθορίζουν τα όρια ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην Κύπρο για συγκεκριμένους ρύπους, καθώς και τις μεθόδους μέτρησης τους.
24.	Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 1907/2006/EK για την καταχώρηση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH). Γνωστοποίηση αρμόδιας αρχής Κ.Δ.Π. 277/2007	Χημικά Προϊόντα	Ο Κανονισμός, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1.6.2007, εισάγει αυστηρούς περιορισμούς για την εγγραφή, αδειοδότηση και χρήση των επικίνδυνων χημικών ουσιών. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων. Τροποποιείται η Οδηγία 1999/45/EK για την ταξινόμηση, σήμανση και συσκευασία των επικίνδυνων παρασκευασμάτων. Καταργούνται οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί με αρ. 793/93/EK και αρ. 1488/94/EK με τους οποίους καθορίζονται οι αρχές αξιολόγησης και ο έλεγχος των κινδύνων για τον άνθρωπο και το περιβάλλον από τις υπάρχουσες ουσίες. Καταργούνται οι Οδηγίες 76/769/EK, 91/155/EK, 93/67/EK, 93/105/EK και 2000/21/EK. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού ορίστηκε ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
25.	Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 304/2003/ΕΚ για τις εισαγωγές και εξαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων.	Επικίνδυνα βιομηχανικά χημικά προϊόντα και επικίνδυνα προϊόντα φυτοπροστασίας (φυτοφάρμακα, βιοκτόνα, απολυμαντικά, εντομοκτόνα, παρασιτοκτόνα)	Συντονισμός των διαδικασιών για εφαρμογή της Σύμβασης του Ρότερνταμ (Σύμβαση PIC) από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Εισάγονται πρόνοιες και διαδικασίες για: (α) γνωστοποίηση εξαγωγής σε μέρη της Σύμβασης και άλλες χώρες, (β) γνωστοποίηση χημικών προϊόντων που υπόκεινται σε απαγόρευση ή αυστηρούς περιορισμούς εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στη Γραμματεία της Σύμβασης, (γ) απαντήσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για μελλοντική εισαγωγή χημικών προϊόντων που καλύπτονται από τη Σύμβαση, (δ) υποχρεώσεις συσκευασίας και σήμανσης για τα εξαγόμενα από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα χημικά προϊόντα. Στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού περιλαμβάνονται επιπλέον χημικές ουσίες και παρασκευάσματα από αυτά που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση, για τα οποία ισχύουν περιορισμοί στην εισαγωγή και χρήση.
26.	Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 850/2004/ΕΚ για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους και την τροποποίηση της Οδηγίας 79/117/ΕΚ	Έμμονοι Οργανικοί Ρύποι (POPs)	Συντονισμός για εκπλήρωση των υποχρεώσεων για εφαρμογή της Σύμβασης της Στοκχόλμης και του Πρωτοκόλλου του Άαρχους για τα POPs. Απαγόρευση ή περιορισμός παραγωγής, διάθεσης στην αγορά και χρήσης καθορισμένων ουσιών που χαρακτηρίζονται ως POPs, όπως aldrin, endrin, DDT, PCB's, διοξίνες και φουράνια. Αποθέματα που περιέχουν τα καθορισμένα POPs διατίθενται ως απόβλητα και τα απόβλητα που περιέχουν POPs διατίθενται ή ανακτώνται με καθορισμένες διαδικασίες. Απογραφή εκπομπών καθορισμένων POPs και Σχέδιο Δράσης για ελαχιστοποίηση των εκπομπών.
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών			
27.	Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990 Κ.Δ.Π. 273/90	Οργανικά απόβλητα και απόβλητα βαρέων μετάλλων	Καθορίζουν τους όρους για την έκδοση Άδειας Αλιείας, τις σημάσεις αλιευτικών σκαφών, το είδος των αλιευτικών εργαλείων και τη λειτουργία ιχθυοτροφείων. Θέτει όρια για την απόρριψη οργανικών αποβλήτων, συγκεκριμένων βαρέων μετάλλων και ορυκτελαίων.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Υπηρεσία Περιβάλλοντος			
28.	Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμος του 2002 N. 215(I)/2002	Στερεά και Επικίνδυνα Απόβλητα	Προνοεί για τον έλεγχο και τη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων. Για όλα τα απόβλητα αρμόδια αρχή είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εκτός από τα δημοτικά απόβλητα (οικιακά, κήπων, κατεδαφίσεων κ.ά.). Πρόνοια για έκδοση Κανονισμών, για ρύθμιση της διαχείρισης συγκεκριμένων κατηγοριών αποβλήτων, της αδειοδότησης και λειτουργίας εγκαταστάσεων, καθώς και άλλων θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων. Υποχρέωση κατόχου αποβλήτου να το παραδώσει σε αδειοδοτούμενη εγκατάσταση ή να το διαχειριστεί ο ίδιος αφού πρώτα εξασφαλίσει άδεια διαχείρισης αποβλήτων. Κάθε επιχείρηση ή εγκατάσταση που ασχολείται με τη συλλογή, μεταφορά, αξιοποίηση ή διάθεση αποβλήτων απαιτείται να εξασφαλίσει άδεια. Υποχρέωση εγκαταστάσεων διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων για εξασφάλιση άδειας διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων πριν την έναρξη λειτουργίας. Υποχρέωση κατόχου άδειας για αποκατάσταση του χώρου και του περιβάλλοντος μετά τον τερματισμό λειτουργίας της εγκατάστασης. Εφαρμογή των αρχών «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της «ευθύνης του παραγωγού» των αποβλήτων. Διορισμός Επιθεωρητών και εξουσίες τους.
29.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμος του 2002 N. 106(I)/2002	Υγρά και στερεά απόβλητα	Μείωση ή εξάλειψη και έλεγχος της ρύπανσης των νερών και του εδάφους με σκοπό την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του πληθυσμού. Διατήρηση της ποιότητας των νερών της Κύπρου και μέτρα προστασίας τους από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης. Υποχρέωση εξασφάλισης άδειας απόρριψης από εγκαταστάσεις που απορρίπτουν απόβλητα στα νερά ή στο έδαφος, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Εφαρμογή για ορισμένες εγκαταστάσεις του περί Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμου. Διορισμός Επιθεωρητών και εξουσίες τους. Πρόνοια για έκδοση Κανονισμών.
30.	Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμος του 2004 N. 13(I)/2004	Επικίνδυνες ουσίες σε ύδατα	Εναρμόνιση με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (2000/60/ΕΚ) για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων καθώς και τη θέσπιση του καταλόγου ουσιών προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (Απόφαση 2455/2001/ΕΚ).

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
31.	Οι περί Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμοι του 2003 και 2006 N. 56(I)/2003 και N. 15(I)/2006.	Ρύποι που προέρχονται από εγκαταστάσεις	Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης που προκαλούν ορισμένες κατηγορίες ρυπογόνων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, με στόχο την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολο του. Υποχρέωση εξασφάλισης άδειας εκπομπής αερίων αποβλήτων και άδειας απόρριψης υγρών αποβλήτων από τις πιο πάνω εγκαταστάσεις. Χορήγηση των αδειών μόνο εάν εξασφαλίζεται ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα αντιρρυπαντικά μέσα (βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές) ώστε να μην προκαλείται σημαντική ρύπανση του περιβάλλοντος ως σύνολο (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος), καθώς και μέτρα διαχείρισης των αποβλήτων, μέτρα ορθολογικής χρήσης των φυσικών πόρων και της ενέργειας και μέτρα πρόληψης των ατυχημάτων.
32.	Ο περί της Σύμβασης της Βιέννης για την προστασία της στοιβάδας του Όζοντος και του Πρωτοκόλλου του Μοντρεάλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 1992. N. 19(III)/1992 Οι περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μοντρεάλ για τις Ουσίες που καταστρέφουν τη Στοιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικοί) Νόμοι N. 7(III)/94, N. 9(III)/2001 και N. 23(III)/2004. Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 2037/2000 για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στοιβάδα του Όζοντος. Ο περί Ουσιών που καταστρέφουν τη Στοιβάδα του Όζοντος Νόμος του 2004 N. 158(I)/2004	Ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ODS), όπως χλωροφθοράνθρακες, υδροχλωροφθοράνθρακες, υδροβρωμοφθοράνθρακες, halons	Σκοπός είναι η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Μοντρεάλ αναφορικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος. Απαγορεύσεις στη διάθεση και χρήση ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του Όζοντος (Ozone Depleting Substances- ODS) και προϊόντων που τις περιέχουν (υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις), αυστηρές απαιτήσεις για ανάκτηση ODS από προϊόντα και εξοπλισμό, έλεγχοι στη χρήση υδροχλωροφθορανθράκων και χρονοδιάγραμμα διάθεσης και τερματισμού της παραγωγής τους.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
33.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Επικίνδυνων Ουσιών) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 504/2002	Χλωριωμένες οργανικές ενώσεις	Καθορίζουν γενικές διατάξεις για οριακές τιμές απόρριψης και ποιοτικούς στόχους για ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που υπάγονται στον Κατάλογο Ι του Παραρτήματος της Οδηγίας 76/464/ΕΚ. Επίσης καθορίζουν πρότυπες μεθόδους προσδιορισμού αυτών των επικίνδυνων ουσιών.
34.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Εξαχλωροκυκλοεξανίου) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 507/2002	Εξαχλωροκυκλοεξάνιο	Καθορίζουν τις οριακές τιμές απόρριψης, τις πρότυπες μεθόδους προσδιορισμού και τη διαδικασία επιτήρησης και ελέγχου που εφαρμόζονται για το εξαχλωροκυκλοεξάνιο.
35.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Επικίνδυνων Ουσιών σε Υπόγεια Νερά) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 508/2002	Μέταλλα και οργανοαλογονούχες, φωσφορικές, κυανιούχες και νιτρώδεις ενώσεις	Απαγορεύουν την απόρριψη σε υπόγεια νερά ουσιών που ανήκουν σε οικογένειες ή ομάδες ουσιών (α) με μεγάλη τοξικότητα και βιοσυσσωρευτικότητα, όπως οργανοαλογονούχες, ενώσεις υδραργύρου και καδμίου, και (β) που θα μπορούσαν να έχουν επιβλαβές αποτέλεσμα στα υπόγεια ύδατα, όπως ορισμένα μέταλλα, βιοκτόνα και νιτρώδεις ενώσεις. Επίσης καθορίζουν τις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες εκδίδεται άδεια απόρριψης.
36.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Καδμίου) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 509/2002	Μεταλλικό κάδμιο και ενώσεις καδμίου	Καθορίζουν, ανάλογα με το βιομηχανικό κλάδο, τις οριακές τιμές απόρριψης καδμίου, τις διαδικασίες επιτήρησης και ελέγχου καθώς και τις πρότυπες μεθόδους προσδιορισμού του καδμίου στα απόβλητα.
37.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Υδραργύρου από το Βιομηχανικό Τομέα της Ηλεκτρόλυσης των Χλωριούχων Αλάτων Αλκαλίων) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 510/2002	Μεταλλικός υδράργυρος και ενώσεις υδραργύρου	Καθορίζονται οι οριακές τιμές απόρριψης, μέθοδοι για την τήρηση αυτών των τιμών και η διαδικασία επιτήρησης και ελέγχου των αποβλήτων υδραργύρου. Επίσης καθορίζεται η πρότυπη μέθοδος μέτρησης της περιεκτικότητας των αποβλήτων σε υδράργυρο.
38.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Υδραργύρου από Τομείς εκτός του Βιομηχανικού Τομέα της Ηλεκτρόλυσης των Χλωριούχων Αλάτων Αλκαλίων) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 511/2002	Μεταλλικός υδράργυρος και ενώσεις υδραργύρου	Καθορίζουν, ανάλογα με το βιομηχανικό κλάδο, τις οριακές τιμές απόρριψης υδραργύρου, τις διαδικασίες επιτήρησης και ελέγχου καθώς και τις πρότυπες μεθόδους προσδιορισμού του υδραργύρου στα απόβλητα.
39.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Ρύπανση από Ορισμένες Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 513/2002	Μέταλλα και οργανοαλογονούχες, φωσφορικές, κυανιούχες και νιτρώδεις ενώσεις	Απαγορεύουν την απόρριψη στα εσωτερικά και παράκτια επιφανειακά νερά συγκεκριμένων ουσιών και οικογενειών ουσιών σύμφωνα με την Οδηγία 76/464/ΕΚ «περί ρυπάνσεως που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον της κοινότητας».

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
40.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Πρόληψη και Μείωση της Ρύπανσης των Νερών από Αμίαντο) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 515/2002	Αμίαντος	Ορίζονται υποχρεώσεις σχετικά με τις διαδικασίες μεταφοράς και τελικής διάθεσης των υλικών που περιέχουν αμίαντο.
41.	Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Χρησιμοποιημένων Ορυκτελαίων) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 637/2002	Χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια	Απαγορεύεται η απόρριψη χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων. Διαχείριση χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων από αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις. Διάθεση με τη μέθοδο της αναγέννησης, και εάν δεν είναι εφικτό, με τη μέθοδο της ακίνδυνης καταστροφής ή της ελεγχόμενης αποθήκευσης. Εφαρμογή της αρχής της «ευθύνης του παραγωγού».
42.	Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Πολυχλωροδифαινύλια και Πολυχλωροτριφαινύλια (PCB/PCT)) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 636/2002	Πολυχλωροδифαινύλια και Πολυχλωροτριφαινύλια (PCBs/PCTs) που περιέχονται σε ηλεκτρικό εξοπλισμό	Υποχρέωση του κατόχου χρησιμοποιημένων PCBs και συσκευών που περιέχουν PCBs/PCTs για δήλωση τους στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Υποχρέωση του κατόχου χρησιμοποιημένων PCBs και συσκευών που περιέχουν PCBs/PCTs για τοποθέτηση κατάλληλης σήμανσης και για μεταφορά τους σε αδειοδοτούμενη εγκατάσταση διάθεσης ή απολύμανσης PCBs. Απαγορεύεται ο διαχωρισμός PCBs με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση τους.
43.	Οι περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2003 Κ.Δ.Π. 82/2003	Ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές	Υποχρέωση για ορθή διαχείριση μπαταριών και συσσωρευτών. Απαγόρευση διάθεσης στην αγορά μπαταριών και συσσωρευτών με περιεκτικότητα σε υδράργυρο άνω του 0,0005% κατά βάρος (υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις). Πρόνοιες για κατάρτισή προγραμμάτων με σκοπό τη μείωση της περιεκτικότητας των μπαταριών και συσσωρευτών σε βαρέα μέταλλα, προώθηση χωριστής συλλογής μεταχειρισμένων μπαταριών και συσσωρευτών με στόχο την αξιοποίηση ή τη διάθεσή τους, υποχρέωση αναγραφής ενδείξεων σχετικά με τη χωριστή συλλογή, ανακύκλωση και περιεκτικότητα τους σε βαρέα μέταλλα.
44.	Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Χώροι Υγειονομικής Ταφής) Κανονισμοί του 2003 Κ.Δ.Π. 562/2003	Στερεά και επικίνδυνα απόβλητα	Καθορίζουν γενικές απαιτήσεις για όλες τις κατηγορίες χώρων υγειονομικής ταφής και κριτήρια και διαδικασίες αποδοχής των αποβλήτων στους χώρους υγειονομικής ταφής. Ορίζονται διαδικασίες ελέγχου και παρακολούθησης κατά τις φάσεις λειτουργίας αλλά και μετέπειτα φροντίδας των χώρων ταφής. Επίσης ορίζονται οι προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας ταφής αποβλήτων.
45.	Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Ποιοτικοί Στόχοι των Νερών αναφορικά με Ορισμένες Επικίνδυνες Ουσίες) Διάταγμα του 2001. Κ.Δ.Π. 8/2001	Οργανικές και ανόργανες ουσίες επικίνδυνες για τα υδατικά συστήματα	Καθορίζει ποιες χημικές ουσίες θεωρούνται επικίνδυνες για τα εσωτερικά επιφανειακά νερά, τα νερά εκβολών ποταμών, τα εσωτερικά παράκτια νερά και τα θαλάσσια χωρικά ύδατα. Θέτει ανώτατα επιτρεπτά όρια συγκέντρωσης των ουσιών αυτών (ποιοτικοί στόχοι) καθώς και πρότυπες μεθόδους προσδιορισμού της περιεκτικότητας των νερών σε αυτές.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
46.	Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Ποιότητα των νερών για Οστρακοειδή) Διάταγμα του 2001. Κ.Δ.Π. 9/2001	Υδρογονάνθρακες πετρελαϊκής προέλευσης, οργανοαλογονούχες ενώσεις, μέταλλα	Εφαρμόζεται στα νερά τα οποία χρειάζεται να προστατευθούν ή να βελτιωθούν για να επιτρέψουν τη ζωή και την ανάπτυξη των οστρακοειδών. Καθορίζει για κάποιες φυσικοχημικές παραμέτρους και οργανικές και ανόργανες ουσίες το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο, την ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψίας και πρότυπες μεθόδους προσδιορισμού των παραμέτρων και των ουσιών αυτών.
47.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Ποιοτικοί Στόχοι των Γλυκών Νερών για τη Διατήρηση της Ζωής των Ψαριών) Διάταγμα του 2001. Κ.Δ.Π. 10/2001	Χημικές Ουσίες	Αφορά την ποιότητα των γλυκών νερών τα οποία έχουν ανάγκη προστασίας και βελτίωσης για τη διατήρηση της ζωής των ψαριών. Καθορίζει για νερά σαλμονίδων και κυπρινίδων επιθυμητό και ανώτερο επιτρεπόμενο όριο σε φυσικοχημικές παραμέτρους και συγκεκριμένες χημικές ουσίες. Επίσης καθορίζει την ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψίας και τις πρότυπες μεθόδους για τον προσδιορισμό τους.
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος – Τμήμα Γεωργίας			
48.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμοι του 1993 και του 2004 Ν. 1(Ι)/1993 και Ν. 117(Ι)/2004.	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ρύθμιση εγγραφής, εισαγωγής, συσκευασίας, σήμανσης και αποθήκευσης φυτοφαρμάκων. Διορισμός και δομή του Συμβουλίου Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων. Διορισμός και εξουσίες Επιθεωρητών. Αδικήματα και ποινές. Εναρμόνιση με τη βασική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (91/414/ΕΚ) που αφορά τη διάθεση στην αγορά των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Εναρμόνιση με την Οδηγία 79/117/ΕΚ που απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν ορισμένες δραστικές ουσίες όπως τροποποιήθηκε μέχρι και την Οδηγία 91/188/ΕΚ. Εναρμόνιση με την Οδηγία 97/57/ΕΚ, που θεσπίζει το Παράρτημα VI στην Οδηγία 91/414/ΕΚ, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Διαδικασίες για αξιολόγηση φυτοφαρμάκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα Κράτη Μέλη. Παραρτήματα με τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται για την εγγραφή ενός φυτοφαρμάκου. Παράρτημα με τις δραστικές ουσίες που αξιολογούνται θετικά και θα παραμείνουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
49.	Ο περί Βιοκτόνων Νόμος του 2004 Ν. 72(Ι)2004	Βιοκτόνα	Εναρμόνιση με την Οδηγία 98/8/ΕΚ για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά. Χορήγηση άδειας για διάθεση στην αγορά βιοκτόνων προς χρήση εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναγνώριση αδειών, οι οποίες προέρχονται από Κράτη Μέλη και καθορισμός των δραστικών ή βασικών ουσιών που μπορούν να χρησιμοποιούνται σε βιοκτόνα. Διορισμός και εξουσίες Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών. Αδικήματα και ποινές.
50.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμοί του 1993 Κ.Δ.Π. 7/93	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Κανονισμοί για τη διάρκεια εγγραφής και ανανέωσης, την εισαγωγή, τη διαδικασία δειγματοληψίας, την ετικέτα, τη σήμανση και τη συσκευασία των φυτοφαρμάκων. Έντυπα για αίτηση εγγραφής, ανανέωσης εγγραφής, πιστοποιητικού εγγραφής, πιστοποιητικού ανανέωσης εγγραφής και δειγματοληψίας.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
51.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000 Κ.Δ.Π. 204/2000 Κ.Δ.Π. 286/2000	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Τροποποίηση του Κανονισμού 6 και του Παραρτήματος Β που αφορά τις κατηγορίες τοξικότητας των γεωργικών φαρμάκων και τα σύμβολα διάκρισης τους.
52.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 Κ.Δ.Π. 521/2004	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Εναρμόνιση με την Οδηγία 67/548/EK περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, τη συσκευασία και τη σήμανση των επικίνδυνων ουσιών όπως τροποποιήθηκε μέχρι την Οδηγία 2001/59/EK. Εναρμόνιση με την Οδηγία 91/414/EK που αφορά τη διάθεση στην αγορά των φυτοπροστατευτικών προϊόντων όπως τροποποιήθηκε μέχρι την Οδηγία 2003/82/EK. Εναρμόνιση με την Οδηγία 1999/45/EK για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ταξινόμηση, τη συσκευασία και τη σήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων όπως τροποποιήθηκε μέχρι την Οδηγία 2001/60/EK. Παραρτήματα με τις φράσεις ειδικών κινδύνων και ασφαλούς χρήσης.
53.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2003 Κ.Δ.Π. 615/2003	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ρυθμίζουν την πώληση, την παρασκευή και την αποθήκευση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Θέτουν τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται για παροχή άδειας πωλητή, καταστήματος, αποθήκης και εργοστασίου φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Έντυπα για αίτηση για τις παραπάνω άδειες. Τέλη για τις άδειες αυτές.
54.	Το περί Γεωργικών Φαρμάκων Διάταγμα του 2005 Κ.Δ.Π. 365/2005	Γεωργικά Φάρμακα	Αντικατάσταση του Παραρτήματος Ι των περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμων του 1993 και 2004 που αφορά τις εγκεκριμένες δραστικές ουσίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
55.	Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 2006 Κ.Δ.Π. 118/2006	Λιπάσματα	Ρυθμίζεται η παρασκευή, ανάμιξη, συσκευασία, σύνθεση και εμπορία των λιπασμάτων. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Ελέγχου Λιπασμάτων καθίστανται μόνο συμβουλευτικές. Επίσης θεσπίζονται δομές, διαδικασίες και ποινικά αδικήματα για να διασφαλίζεται η εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου όσο αφορά τα Λιπάσματα με ένδειξη «Λίπασμα ΕΚ». Για τον ποιοτικό έλεγχο και τον έλεγχο των ενδείξεων που θα φέρουν τα λιπάσματα με την ένδειξη «Λίπασμα ΕΚ» το Τμήμα Γεωργίας θα τηρεί σχετικό μητρώο Άφιξης Λιπασμάτων. Επιπλέον, ρυθμίζεται η παραγωγή, η εισαγωγή, η παρασκευή, η συσκευασία και η εμπορία λιπασμάτων από τρίτες χώρες ή Κυπριακής παρασκευής (που δεν φέρουν την ονομασία «Λίπασμα ΕΚ»).

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
Υπουργείο Υγείας - Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Υγειονομικές Υπηρεσίες)			
56.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας για τον Επίσημο Έλεγχο των Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων επί και εντός των Προϊόντων Φυτικής Προέλευσης Κανονισμοί του 2004 Κ.Δ.Π. 473/2004	Γεωργικά Φάρμακα	Οι Κανονισμοί μεταφέρουν στην Κυπριακή νομοθεσία τις πρόνοιες της Οδηγίας 2002/63/ΕΚ. Καθορίζουν τις μεθόδους δειγματοληψίας καθώς επίσης τον αριθμό των δειγμάτων και την ποσότητα που θα πρέπει να λαμβάνονται για το κάθε είδος τροφίμου ούτως ώστε να εξαγονται στατιστικώς σωστά και ακριβή αποτελέσματα κατά την ανίχνευση υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων σε αυτά. Η εφαρμογή τους θα συμβάλει στον πληρέστερο έλεγχο των υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης.
57.	Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001 Κ.Δ.Π. 426/2001	Γεωργικά Φάρμακα	Οι Κανονισμοί εισάγουν τις πρόνοιες για τα μέγιστα αποδεκτά επίπεδα των υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων πάνω ή μέσα στα τρόφιμα των κύριων Κοινοτικών Οδηγιών 76/895/ΕΟΚ, 86/362/ΕΟΚ, 86/363/ΕΟΚ και 90/642/ΕΟΚ καθώς και τις πρόνοιες των συμπληρωματικών τους Οδηγιών μέχρι και της Οδηγίας 98/82/ΕΚ. Στο Πρώτο Παράρτημα, που αφορά προϊόντα φυτικής προέλευσης εκτός των σιτηρών, περιλαμβάνονται μέγιστα αποδεκτά επίπεδα υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων που δεν περιλαμβάνονται στις Κοινοτικές Οδηγίες και έχουν ληφθεί από τον κώδικα πρακτικής για την ασφάλεια των τροφίμων Codex Alimentarius.
58.	Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2003 Κ.Δ.Π. 775/2003	Γεωργικά Φάρμακα	Οι Κανονισμοί εναρμονίζονται με τις πρόνοιες των Οδηγιών 99/71/ΕΚ, 2000/24/ΕΚ, 2000/42/ΕΚ, 2000/48/ΕΚ, 2000/57/ΕΚ, 2000/58/ΕΚ και 2000/81/ΕΚ σύμφωνα με τις οποίες τροποποιούνται ή και εισάγονται νέα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα.
59.	Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 Κ.Δ.Π. 486/2004	Γεωργικά Φάρμακα	Οι Κανονισμοί υιοθετούν τις σχετικές πρόνοιες για τα ανώτερα αποδεκτά όρια των τροποποιητικών Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2003/60/ΕΚ, 2003/62/ΕΚ, 2003/69/ΕΚ, 2003/113/ΕΚ και 2003/118/ΕΚ.
60.	Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2005 Κ.Δ.Π. 294/2005	Γεωργικά Φάρμακα	Με τους Κανονισμούς εισάγεται το Τέταρτο Παράρτημα το οποίο αφορά Προσωρινά Εθνικά Ανώτερα Αποδεκτά Επίπεδα για ουσίες που δεν προνοούνται όρια στην Κοινοτική Νομοθεσία.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
61.	Το περί Τροποποίησης των Παραρτημάτων των περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμών πάνω ή μέσα στα τρόφιμα Κανονισμών Πρώτο Διάταγμα του 2004 Κ.Δ.Π. 168/2004	Γεωργικά Φάρμακα	Το πρώτο Διάταγμα του 2004 ενσωματώνει στους περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμούς τις πρόνοιες των οδηγιών 2000/82/ΕΚ, 2001/35/ΕΚ, 2001/39/ΕΚ, 2001/48/ΕΚ, 2001/57/ΕΚ, 2002/5/ΕΚ, 2002/23/ΕΚ, 2002/42/ΕΚ, 2002/66/ΕΚ, 2002/71/ΕΚ, 2002/76/ΕΚ, 2002/79/ΕΚ, 2002/97/ΕΚ και 2002/100/ΕΚ σύμφωνα με τις οποίες τροποποιούνται τα Παραρτήματα των περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμών με την προσθήκη ή και τροποποίηση μεγίστων επιτρεπτών επιπέδων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα.
62.	Τα περί Τροποποίησης των Παραρτημάτων των περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμών πάνω ή μέσα στα τρόφιμα Κανονισμών Δεύτερο και Τρίτο Διατάγματα Κ.Δ.Π. 636/2004 Κ.Δ.Π. 136/2005	Γεωργικά Φάρμακα	Τα Διατάγματα τροποποιούν τα Παραρτήματα των Κανονισμών περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων στα τρόφιμα υιοθετώντας τις πρόνοιες των Κοινοτικών οδηγιών 2004/2/ΕΚ, 2004/59/ΕΚ, 2004/61/ΕΚ, 2004/95/ΕΚ και 2004/115/ΕΚ με την προσθήκη ή και τροποποίηση μεγίστων επιτρεπτών επιπέδων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα.
63.	Τα περί Τροποποίησης των Παραρτημάτων των περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Κανονισμών πάνω ή μέσα στα τρόφιμα Κανονισμών Τέταρτο, Πέμπτο, Έκτο, Έβδομο, Όγδοο και Ένατο Διατάγματα Κ.Δ.Π. 22/2006 Κ.Δ.Π. 205/2006 Κ.Δ.Π. 206/2006 Κ.Δ.Π. 350/2006 Κ.Δ.Π. 33/2007 Κ.Δ.Π. 220/2007	Γεωργικά Φάρμακα	Με το Τέταρτο, Έκτο, Έβδομο, Όγδοο και Ένατο Διάταγμα τροποποιούνται τα Παραρτήματα των Κανονισμών εισάγοντας τις πρόνοιες των Κοινοτικών οδηγιών 2005/37ΕΚ, 2005/46/ΕΚ, 2005/48/ΕΚ, 2005/70/ΕΚ, 2005/74/ΕΚ, 2005/76/ΕΚ, 2006/4/ΕΚ, 2006/9/ΕΚ, 2006/30/ΕΚ, 2006/53/ΕΚ, 2006/59/ΕΚ, 2006/60/ΕΚ, 2006/61/ΕΚ, 2006/62/ΕΚ, 2006/92/ΕΚ, 2007/7/ΕΚ, 2007/8/ΕΚ, 2007/9/ΕΚ, 2007/11/ΕΚ και 2007/12/ΕΚ με την προσθήκη ή και τροποποίηση μεγίστων επιτρεπτών επιπέδων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα. Με το Πέμπτο Διάταγμα τροποποιείται το Τέταρτο Παράρτημα με την εισαγωγή Προσωρινών Εθνικών Ορίων.

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
64.	Ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2006 N. 125(I)/2006. Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 648/2004/ΕΚ για τα απορρυπαντικά.	Απορρυπαντικά, επιφανειοδραστικές ουσίες για απορρυπαντικά	Ρυθμίζονται τα ακόλουθα θέματα που αφορούν τη διάθεση στην αγορά απορρυπαντικών και επιφανειοδραστικών ουσιών για απορρυπαντικά: (α) τη βιοδιασπασιμότητα των επιφανειοδραστικών ουσιών που χρησιμοποιούνται στα απορρυπαντικά, (β) τους περιορισμούς ή απαγορεύσεις επιφανειοδραστικών ουσιών, λόγω βιοδιασπασιμότητας, (γ) την πρόσθετη σήμανση των απορρυπαντικών, περιλαμβανομένων των αλλεργιογόνων αρωματικών ουσιών, και (δ) τις πληροφορίες που πρέπει να διαθέτουν οι παρασκευαστές στις αρμόδιες αρχές των Κρατών Μελών και στο ιατρικό προσωπικό. Μέσα από τα παραρτήματα καθορίζονται συγκεκριμένες μέθοδοι δοκιμών και ανάλυσης για την περιεκτικότητα και βιοδιασπασιμότητα των απορρυπαντικών, η επισήμανση της συσκευασίας τους καθώς και οι επιτρεπόμενες και απαγορευμένες για τη συγκεκριμένη χρήση επιφανειοδραστικές ουσίες.
Υπουργείο Υγείας - Φαρμακευτικές Υπηρεσίες			
65.	Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμος του 2001 (όπως τροποποιήθηκε) N. 106(I)/2001	Καλλυντικά	Η κυκλοφορία των καλλυντικών προϊόντων στην Κυπριακή αγορά ρυθμίζεται από τους περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμους του 2001 έως 2005 και από τους περί Καλλυντικών Προϊόντων (Μέθοδοι Δειγματοληψίας και Ανάλυσης) Κανονισμούς του 2001. Τόσο ο Νόμος όσο και οι Κανονισμοί είναι πλήρως εναρμονισμένοι με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο και τις ευρωπαϊκές Οδηγίες 76/768/ΕΚ και 80/1335/ΕΚ αντίστοιχα, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί. Ο Νόμος και οι Κανονισμοί ρυθμίζουν την κυκλοφορία των καλλυντικών προϊόντων στην Κυπριακή αγορά με σκοπό την διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας τους. Ο Νόμος καθορίζει τόσο τη σήμανση των καλλυντικών όσο και τη σύστασή τους, μέσα από τα Παραρτήματα που καθορίζουν τις επιτρεπόμενες και τις απαγορευμένες ουσίες. Σύμφωνα με τον περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμο έχει ιδρυθεί το Συμβούλιο Καλλυντικών το οποίο είναι η αρμόδια αρχή για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας των καλλυντικών προϊόντων στην Κύπρο.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Υπηρεσία Τεχνολογίας			
66.	Οι περί Ελέγχου Συμμόρφωσης προς τις Αρχές Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (ΟΕΠ) και Σύστημα Επιθεώρησης και Διαπίστωσης των Πειραματικών Μονάδων και Τόπων Δοκιμών ΟΕΠ Κανονισμοί του 2003 Κ.Δ.Π. 363/2003	Χημικές ουσίες σε καλλυντικά, βιομηχανικά χημικά προϊόντα, φάρμακα, πρόσθετα τροφίμων, πρόσθετα ζωοτροφών, παρασιτοκτόνα και άλλα	Οι Κανονισμοί εφαρμόζονται για την επιθεώρηση και τον έλεγχο του τρόπου οργάνωσης και των συνθηκών με τις οποίες σχεδιάζονται, καταχωρούνται και ανακοινώνονται οι εργαστηριακές δοκιμές και μελέτες, τις μη κλινικές δοκιμασίες των ελεγχόμενων στοιχείων, που περιέχονται σε καλλυντικά, βιομηχανικά χημικά προϊόντα, φάρμακα, πρόσθετα τροφίμων, πρόσθετα ζωοτροφών, παρασιτοκτόνα και άλλα, προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις τους στον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον, όποτε αυτό απαιτείται για νομοθετικούς σκοπούς. Οι διενεργούμενες εργαστηριακές δοκιμές ή/και μελέτες κατατάσσονται στις πιο κάτω γενικές κατηγορίες: (α) φυσικοχημικές μελέτες, (β) μελέτες τοξικότητας, (γ) μελέτες μεταλλαξιγένεσης, (δ) οικοτοξικολογικές μελέτες σε υδρόβιους και χερσαίους οργανισμούς, (ε) μελέτες βιοσυσσώρευσης και δράσης στο νερό, το έδαφος και τον αέρα, (στ) μελέτες επιπτώσεων στα φυσικά οικοσυστήματα και μεσοκόσμους, (ζ) αναλυτικοί προσδιορισμοί και (η) λοιπές εξειδικευμένες μελέτες.
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Υπηρεσία Εμπορίου			
67.	Το περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Αγαθών και Τεχνολογίας Διπλής Χρήσης) Διάταγμα του 2002 Κ.Δ.Π. 355/2002	Είδη διπλής χρήσης	Το Διάταγμα προνοεί για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1334/2000. Σκοπός της νομοθεσίας είναι ο έλεγχος των εξαγωγών των ελεγχόμενων ειδών στα οποία περιλαμβάνονται και χημικά προϊόντα για παρεμπόδιση της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής. Συστήνεται Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τις αιτήσεις που υποβάλλονται για άδειες εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης.
68.	Το περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Στρατιωτικού Εξοπλισμού) Διάταγμα του 2005 Κ.Δ.Π. 257/2005	Στρατιωτικά είδη, χημικοί ή βιολογικοί τοξικοί παράγοντες, ενεργειακά και ραδιενεργά υλικά	Σκοπός της νομοθεσίας είναι η εφαρμογή του Κώδικα Συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την εξαγωγή ώστε τα είδη αυτά να μην φτάνουν σε ανεπιθύμητους προορισμούς. Συνοδεύεται από τον Κοινό Κατάλογο Ελεγχόμενου Στρατιωτικού Εξοπλισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μεταξύ άλλων αναφέρονται ονομαστικά χημικοί ή βιολογικοί τοξικοί παράγοντες, παράγοντες ελέγχου ταραχών, ραδιενεργά υλικά, συναφής εξοπλισμός, συστατικά και υλικά. Επίσης «ενεργειακά υλικά» και συναφείς ουσίες.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Υπηρεσία Ενέργειας			
69.	Ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμος του 2003 Ν. 148(I)/2003 Κ.Δ.Π. 314/2004 Κ.Δ.Π. 315/2004 Κ.Δ.Π. 316/2004 Κ.Δ.Π. 317/2004 Κ.Δ.Π. 318/2004	Πετρελαιοειδή, Καύσιμα	Σύμφωνα με το Νόμο ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι αρμόδιος για τον καθορισμό με Διατάγματα των προδιαγραφών των πετρελαιοειδών και των καυσίμων καθώς και των μεθόδων δοκιμών για μέτρηση των παραμέτρων τους. Προνοείται ο ορισμός Επιθεωρητών για τον έλεγχο της ποιότητας των πετρελαιοειδών και των καυσίμων. Επιπλέον, ο Νόμος προνοεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να επιτρέψει υψηλότερες οριακές τιμές για ένα ή περισσότερα συστατικά των πετρελαιοειδών για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες καθώς και τη χρήση πετρελαιοειδών που περιέχουν υψηλότερης περιεκτικότητας θείο από το καθοριζόμενο στις προδιαγραφές. Σχετικά έχουν εκδοθεί πέντε Διατάγματα.
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών			
70.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμοί του 2002 Κ.Δ.Π. 384/2002	Επικίνδυνες ουσίες σε παιχνίδια	Στους Κανονισμούς καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία των χρηστών που πρέπει να πληρούνται για τη διάθεση στην αγορά των παιχνιδιών. Ειδικότερα, σε σχέση με την περιεκτικότητα των παιχνιδιών σε επικίνδυνες χημικές ουσίες και παρασκευάσματα καθορίζονται ανώτερα όρια βιοδιαθεσιμότητας για κάποια βαρέα μέταλλα και ειδικές διατάξεις σχετικά με τη σήμανση των παιχνιδιών που τα περιέχουν. Επίσης καθορίζεται ποια συγκεκριμένα είδη θεωρούνται κυρίως ως χημικά παιχνίδια.
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας			
71.	Ο Περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Απαγόρευση Χρήσης Οργανοκασσιτερικών Ενώσεων σε Πλοία) Νόμος Ν. 167(I)/2004	Οργανοκασσιτερικές ενώσεις	Ο σκοπός της νομοθεσίας είναι η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 782/2003/ΕΚ για την απαγόρευση οργανοκασσιτερικών ενώσεων σε πλοία. Καθορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του εν λόγω Ευρωπαϊκού Κανονισμού ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και η εφαρμογή του εκτείνεται σε όλα τα Κυπριακά πλοία. Καθορίζονται οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες των Επιθεωρητών και τα αδικήματα και οι ποινές για παραβάσεις της νομοθεσίας.
72.	Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ελέγχου των Επιβλαβών Προστατευτικών Συστημάτων Υφαλοχρωματισμού σε πλοία του 2001 και περί Συναφών Θεμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2005 Ν. 13(III)/2005	Προστατευτικά συστήματα υφαλοχρωματισμού	Νόμος που κυρώνει τη Διεθνή Σύμβαση για τον έλεγχο των Επιβλαβών Προστατευτικών Συστημάτων Υφαλοχρωματισμού σε πλοία. Καθορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Ορίζονται Τεχνικές Ομάδες για επιστημονική και τεχνική έρευνα και επίβλεψη, οι σκοποί των επιθεωρήσεων και η διαπίστωση των παραβάσεων. Στα Παραρτήματα δίνονται λεπτομέρειες για τις πληροφορίες σε σχέση με τις χημικές ουσίες που πρέπει να περιλαμβάνει μια γενική πρόταση και η δήλωση για το Προστατευτικό Σύστημα Υφαλοχρωματισμού κάθε πλοίου σύμφωνα με το διεθνές πιστοποιητικό προστατευτικού συστήματος υφαλοχρωματισμού της Σύμβασης.

A/A	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
73.	Διεθνής Κώδικας IGC για την κατασκευή και τον εξοπλισμό των πλοίων που μεταφέρουν υγροποιημένα αέρια σε μεγάλες ποσότητες	Υγροποιημένα αέρια	Σκοπός του Κώδικα είναι να καθορίσει διεθνή πρότυπα για ασφαλή διακίνηση στη θάλασσα όσον αφορά υγροποιημένα αέρια και άλλες ουσίες, με την επιβολή σχεδιαστικών προτύπων για πλοία και εξοπλισμό που μεταφέρουν με στόχο να μειωθεί ο κίνδυνος στα πλοία, το πλήρωμα και το περιβάλλον.
74.	Διεθνής Κώδικας IBC για την κατασκευή και τον εξοπλισμό των πλοίων που μεταφέρουν επικίνδυνες χημικές ουσίες σε μεγάλες ποσότητες	Υγρές χημικές ουσίες	Αναφέρεται σε δεξαμενές χημικών ουσιών που έγιναν μετά την 1.7.1986 και καθορίζει διεθνή πρότυπα για την ασφαλή διακίνηση στη θάλασσα φορτίων με επικίνδυνες υγρές χημικές ουσίες. Περιλαμβάνει καταλόγους των χημικών ουσιών και δείκτες επικινδυνότητας.
75.	Διεθνής Ναυτικός Κώδικας IMDG για επικίνδυνα προϊόντα	Επικίνδυνα υλικά	Αναφέρεται στη μεταφορά επικίνδυνων υλικών στη θάλασσα που σχετίζονται με τη συσκευασία και το διαχωρισμό χημικών ουσιών. Ο Κώδικας περιέχει προϊόντα τα οποία θεωρούνται θαλάσσιοι ρύποι.
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Τμήμα Οδικών Μεταφορών			
76.	Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) (Κυρωτικός) Νόμος του 2004 Ν. 9(III)/2004 Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων Νόμος του 2004 Ν. 29(I)/2004 Οι περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σύμβουλοι Ασφάλειας) Κανονισμοί του 2004 Κ.Δ.Π. 119/2004	Επικίνδυνα εμπορεύματα	Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών στο πλαίσιο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας είναι αρμόδιο για τα ακόλουθα: (α) Εξουσιοδότηση φορέων κατάρτισης οδηγών, συμβούλων ασφαλείας και πραγματογνωμόνων ADR. (β) Περιοδική εκπαίδευση και εξέταση οδηγών, συμβούλων ασφαλείας και πραγματογνωμόνων ADR. (γ) Δημιουργία Εργαστηρίου ADR. (δ) Εφαρμογή προδιαγραφών για οχήματα ADR.

Α/Α	Νομοθεσία	Κατηγορία χημικών προϊόντων	Σκοπός της Νομοθεσίας
77.	Ο περί της Σιδηροδρομικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων Νόμος του 2006. N. 164(I)/2006	Επικίνδυνα εμπορεύματα	Η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας είναι το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Ο σκοπός του Νόμου είναι: (α) Να θεσπιστούν κανόνες ασφαλείας εναρμονισμένοι με τον RID (Κανονισμός που διέπει τις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, σύμφωνα με τη Σύμβαση περί Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών). (β) Η αύξηση της ασφάλειας στις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων μέσω της καθιέρωσης προδιαγραφών και διαδικασιών επαλήθευσης και ελέγχου για την κατασκευή, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. (γ) Ο καθορισμός ορίων για τη συσκευασία και την επισήμανση των επικίνδυνων εμπορευμάτων κατά τη μεταφορά τους. (δ) Η θέσπιση διατάξεων που να προβλέπουν για ελέγχους στα οχήματα μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων.

4.2 Διεθνείς Συμβάσεις και Διαδικασίες Χειρισμού των Χημικών Ουσιών

4.2.1 Σύμβαση του Ρότερνταμ για τη Διαδικασία Εισαγωγής μετά από Συνέναιση για ορισμένες επικίνδυνες χημικές ουσίες και προϊόντα φυτοπροστασίας

Η Κύπρος έχει υπογράψει τη Σύμβαση PIC (Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade) στις 11.9.1998 και προσχώρησε σ'αυτή στις 17.12.2004. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθιστά ουσιαστικά υποχρεωτική την κύρωση της Σύμβασης PIC από τα Κράτη Μέλη βάση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 304/2003. Σημειώνεται ότι με τον Κανονισμό αυτό, κατ'αντιστοιχία με τη Σύμβαση PIC, καθορίζονται ουσίες και προϊόντα για τα οποία απαιτείται όπως τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίσουν αρμόδια αρχή για ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες αρμόδιες αρχές σχετικά με τις εισαγωγές/εξαγωγές τους.

Η Σύμβαση PIC εισάγει περιορισμούς στην εισαγωγή ή εξαγωγή ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και προϊόντων φυτοπροστασίας δημιουργώντας ένα μηχανισμό αλληλοενημέρωσης των εμπλεκόμενων Κρατών Μερών.

Συγκεκριμένα, με την πιο πάνω Σύμβαση καθορίζονται:

- Η λειτουργία μηχανισμού αλληλοενημέρωσης των εμπλεκόμενων Κρατών Μερών στις περιπτώσεις που λαμβάνει χώραν εισαγωγή ή εξαγωγή ουσίας που καλύπτει η Σύμβαση.
- Κατάλογος 39 χημικών ουσιών ή ομάδων χημικών ουσιών που θεωρούνται πολύ επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία ή για το περιβάλλον και οι οποίες υπόκεινται σε διαδικασία συναίνεσης μετά από πληροφόρηση.
- Η διαδικασία ένταξης πρόσθετων χημικών ουσιών στον Κατάλογο.
- Η διαδικασία γνωστοποίησης εξαγωγής χημικής ουσίας που έχει απαγορευθεί ή υπόκειται σε αυστηρούς περιορισμούς στην επικράτεια ενός Κράτους Μέρους της Σύμβασης.
- Οι πληροφορίες που συνοδεύουν τις εξαγόμενες χημικές ουσίες και η διαδικασία ανταλλαγής των πληροφοριών αυτών μεταξύ των εμπλεκόμενων Κρατών Μερών.
- Οι προϋποθέσεις για εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης και οι διαδικασίες που ακολουθούνται στην περίπτωση μη συμμόρφωσης.
- Οι διαδικασίες λειτουργίας της Διάσκεψης των Μερών και της Γραμματείας, η διαδικασία διευθέτησης διαφορών μεταξύ των Μερών της Σύμβασης και η διαδικασία για τροποποίηση της Σύμβασης.

Αρμόδια αρχή για εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω Σύμβασης είναι ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Σε περίπτωση που υπάρξουν θέματα που αφορούν γεωργικά φάρμακα, η αρμόδια αρχή παραπέμπει τα θέματα αυτά στο Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

4.2.2 Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (POPs)

Μέσα στο πλαίσιο της προσπάθειας για προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και με στόχο να περιορισθούν και εξαλειφθούν οι κίνδυνοι από Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Persistent Organic Pollutants, POPs), δηλαδή από χημικές ουσίες που έχουν τοξικές ιδιότητες, ανθίστανται στη διάσπαση, συσσωρεύονται στον οργανισμό του ανθρώπου και των ζώων, μεταφέρονται μέσω του αέρα, του νερού και των μεταναστευτικών ειδών και αποτίθενται μακριά από τον τόπο έκλυσής τους, το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών προχώρησε στην ετοιμασία της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποχρεούνται να απαγορεύουν ή να λαμβάνουν μέτρα για εξάλειψη συγκεκριμένων χημικών ουσιών (προς το παρόν περιλαμβάνονται εννέα χημικές ουσίες ή ομάδες χημικών προϊόντων στη Σύμβαση), ή να περιορίσουν την παραγωγή ή χρήση προς το παρόν μιας χημικής ουσίας του 1,1,1-τριχλωρο-2,2-δις(4-χλωροφαινυλ)αιθανίου, γνωστού ως DDT. Επίσης τα Συμβαλλόμενα Μέρη πρέπει να λάβουν μέτρα για τη μείωση ή εξάλειψη των εκπομπών Έμμονων Οργανικών Ρύπων που παράγονται ακούσια από ανθρωπογενείς πηγές.

Για καλύτερο συντονισμό η Σύμβαση προβλέπει τη δημιουργία ειδικού Μητρώου στο οποίο θα καταχωρούνται τυχόν εξαιρέσεις που παραχωρούνται σε Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άλλα μέτρα που προνοεί η Σύμβαση και τα οποία στοχεύουν στη μείωση ή εξάλειψη των απελευθερώσεων στο περιβάλλον των Έμμονων Οργανικών Ρύπων από ακούσια παραγωγή είναι:

- (α) Η ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης από κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος για την απογραφή των εκπομπών και τον περιορισμό των POPs.
- (β) Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της υφιστάμενης νομοθεσίας και πολιτικής.
- (γ) Η εφαρμογή μέτρων για προώθηση της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Με τη Σύμβαση καθορίζονται απαγορεύσεις για διάθεση αποθεμάτων ή αποβλήτων Έμμονων Οργανικών Ρύπων, που ενδεχόμενα θα οδηγούσε σε ανάκτηση, ανακύκλωση, αποκατάσταση, άμεση επαναχρησιμοποίηση ή εναλλακτικές χρήσεις για τις ουσίες αυτές. Απαγορεύεται επίσης η διασυνοριακή μεταφορά αποθεμάτων και αποβλήτων Έμμονων Οργανικών Ρύπων χωρίς να λαμβάνονται υπόψη διεθνείς κανόνες, πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές.

Η Κύπρος κύρωσε τη Σύμβαση POPs στις 7.3.2003 και προσχώρησε σε αυτή το 2005. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της ορίστηκαν ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και

Περιβάλλοντος. Συντονιστής και πόλος επικοινωνίας της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει οριστεί ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4.2.3 Σύμβαση του Ελσίνκι σχετικά με τις Διασυνοριακές Επιπτώσεις των Βιομηχανικών Ατυχημάτων

Σκοπός της Σύμβασης είναι η πρόληψη, η κατάλληλη προετοιμασία και η αντιμετώπιση των βιομηχανικών ατυχημάτων τα οποία είναι δυνατό να προκαλέσουν διασυνοριακές επιπτώσεις, περιλαμβανομένων των επιπτώσεων από ατυχήματα που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές.

Τα Μέρη της Σύμβασης πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα και να συνεργάζονται για προστασία του πληθυσμού και του περιβάλλοντος από βιομηχανικά ατυχήματα, μειώνοντας τη συχνότητα και τη σοβαρότητα τους και μετριάζοντας τις επιπτώσεις τους. Για το σκοπό αυτό τα Μέρη πρέπει να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν κατάλληλες πολιτικές και στρατηγικές και να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης, περιλαμβανομένων και μέτρων αποκατάστασης και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να προβαίνουν σε διαβουλεύσεις και άλλα μέτρα συνεργασίας.

Τα Μέρη πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι Διαχειριστές των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες της Σύμβασης λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία τους και για την πρόληψη των βιομηχανικών ατυχημάτων.

Κάθε Μέρος πρέπει να επιδιώξει την υιοθέτηση πολιτικών για τη χωροθέτηση των νέων επικινδύνων εγκαταστάσεων καθώς και για την προώθηση τροποποιήσεων στις υφιστάμενες επικίνδυνες εγκαταστάσεις με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου για τον πληθυσμό και το περιβάλλον.

Τα Μέρη πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να καθιερώσουν και διατηρήσουν επαρκή ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης για να ανταποκριθούν σε βιομηχανικά ατυχήματα. Επίσης πρέπει να διασφαλίσουν ότι θα ληφθούν μέτρα ετοιμότητας για την ελαχιστοποίηση των διασυνοριακών επιπτώσεων από τέτοιο ατύχημα.

Τα Μέρη πρέπει να διασφαλίσουν επίσης ότι στις περιοχές οι οποίες είναι δυνατό να επηρεαστούν από βιομηχανικό ατύχημα θα παρέχεται στο κοινό επαρκής πληροφόρηση. Επίσης τα Μέρη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι, στην περίπτωση βιομηχανικού ατυχήματος, θα ληφθούν επαρκή μέτρα αντιμετώπισης όσο το δυνατό συντομότερα και με τη χρήση των πιο αποτελεσματικών πρακτικών για περιορισμό και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων.

Κάθε Μέρος πρέπει να ορίσει μια ή περισσότερες αρμόδιες αρχές για σκοπούς εφαρμογής των προνοιών της Σύμβασης. Επίσης πρέπει να ορίσει ένα σημείο επικοινωνίας για ειδοποίηση του σε περίπτωση βιομηχανικού ατυχήματος, καθώς και ένα σημείο επικοινωνίας στην περίπτωση ύπαρξης ανάγκης για αμοιβαία βοήθεια. Τα σημεία αυτά κατά προτίμηση πρέπει να είναι τα ίδια. Το σημείο επικοινωνίας και τα συστήματα ειδοποίησης σε περίπτωση βιομηχανικού ατυχήματος πρέπει να διατηρούνται σε συνεχή λειτουργία.

Η Κύπρος κύρωσε τη Σύμβαση του Ελσίνκι τον Απρίλιο του 2004 και αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της ορίστηκε ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημείο επικοινωνίας για ειδοποίηση καθώς και για ύπαρξη ανάγκης για αμοιβαία βοήθεια είναι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

4.2.4 Σύμβαση για τα Χημικά Όπλα

Το Υπουργείο Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι αρμόδιο για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν χημικά όπλα. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας αυτής υπέγραψε:

- Τη Σύμβαση για την Απαγόρευση της Ανάπτυξης, Παραγωγής, Αποθήκευσης και Χρήσης Χημικών Όπλων καθώς και για την καταστροφή τους.
(Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction).

Η Σύμβαση αυτή περιλαμβάνει τρία Παραρτήματα στα οποία κατατάσσονται ονομαστικά χημικές ουσίες που έχουν χρησιμοποιηθεί και που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ως χημικά όπλα καθώς και ουσίες που είναι δυνατό να αποτελέσουν πρόδρομες ουσίες για χημικά όπλα.

- Τη Συμφωνία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Οργανισμού για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων (ΟΑΧΟ) για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του ΟΑΧΟ.

Στη συμφωνία αυτή δεν αναγράφονται ονομαστικά χημικές ουσίες που αποτελούν ή είναι δυνατό να αποτελέσουν χημικά όπλα. Ορίζεται η νομική προσωπικότητα, τα προνόμια και οι ασυλίες του ΟΑΧΟ, καθορίζονται διευκολύνσεις και ασυλίες αναφορικά με επικοινωνίες, δημοσιεύσεις, ταξιδιωτικά έγγραφα και θεωρήσεις. Επίσης καθορίζονται τα προνόμια και οι ασυλίες των αντιπροσώπων των Κρατών Μερών καθώς και των αξιωματούχων και εμπειρογνομόνων του ΟΑΧΟ.

4.2.5 Αυστραλιανή Ομάδα

Η Αυστραλιανή Ομάδα είναι ένα από τα διεθνή καθεστώτα ελέγχου εξαγωγών χημικών και βιολογικών ουσιών, προϊόντων και αντικειμένων και έχει ως σκοπό τη μη διάδοση και διασπορά των χημικών και βιολογικών όπλων καθώς και των ειδών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή τους. Η Κύπρος είναι μέλος της Αυστραλιανής Ομάδας από το 2000.

Τα ελεγχόμενα είδη του καταλόγου της Αυστραλιανής Ομάδας περιλαμβάνονται στο περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Αγαθών και Τεχνολογίας Διπλής Χρήσης) Διάταγμα του 2002 (Κ.Δ.Π. 355/2002) και στο περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Στρατιωτικού Εξοπλισμού) Διάταγμα του 2005 (Κ.Δ.Π. 257/2005). Περιλαμβάνονται επίσης στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1334/2000, όπως εκάστοτε τροποποιείται και στον Κοινό Κατάλογο Στρατιωτικού Εξοπλισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο των εξαγωγών των ειδών της Αυστραλιανής Ομάδας είναι η Υπηρεσία Εμπορίου του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

4.2.6 Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης από Πλοία, όπως έχει τροποποιηθεί από το Πρωτόκολλο του 1978 (MARPOL 73/78)

Η Σύμβαση MARPOL είναι η κυριότερη διεθνής Σύμβαση που αφορά την αποφυγή της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τα πλοία, λόγω ατυχημάτων ή από διεργασίες ρουτίνας. Καλύπτει τη ρύπανση από πετρέλαιο, χημικές ουσίες, επικίνδυνες συσκευασμένες ουσίες, λύματα και στερεά απόβλητα. Στην εν λόγω Σύμβαση ενσωματώθηκε το 1978 το Πρωτόκολλο MARPOL, αλλά τέθηκε σε εφαρμογή τον Οκτώβριο του 1983. Η Σύμβαση περιλαμβάνει τα ακόλουθα έξι Παραρτήματα:

Παράρτημα I: Κανονισμοί για την πρόληψη της ρύπανσης από πετρέλαιο.

Παράρτημα II: Κανονισμοί για τον έλεγχο της ρύπανσης από επικίνδυνες υγρές ουσίες.

Παράρτημα III: Πρόληψη της ρύπανσης από επιβλαβείς ουσίες που μεταφέρονται δια θαλάσσης σε συσκευασμένη μορφή.

Παράρτημα IV: Πρόληψη της ρύπανσης από τα λύματα των πλοίων.

Παράρτημα V: Πρόληψη της ρύπανσης από τα στερεά απόβλητα των πλοίων.

Παράρτημα VI: Πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία.

Αρμόδια αρχή για τη Σύμβαση MARPOL είναι ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων.

4.2.7 Σύμβαση της Γενεύης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση

Η Σύμβαση υπογράφηκε στη Γενεύη τον Νοέμβριο του 1979 από 34 χώρες και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και έχει επεκταθεί με οκτώ Πρωτόκολλα. Σήμερα από τη Σύμβαση δεσμεύονται 56 χώρες.

Τρεις είναι οι κυριότερες δραστηριότητες που απαιτούνται για την εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης:

- Συλλογή δεδομένων που έχουν σχέση με τις εκπομπές και τη μεταφορά ρύπων σε μεγάλες αποστάσεις.
- Καθορισμός των πιθανών επιπτώσεων από τη διαμεθοριακή μεταφορά ρύπων.
- Εργασίες που στοχεύουν σε αύξηση της αποτελεσματικότητας των υιοθετούμενων στρατηγικών.

Τα οκτώ Πρωτόκολλα της Σύμβασης είναι τα ακόλουθα:

- **Πρωτόκολλο της Γενεύης του 1984:** Πρωτόκολλο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης του προγράμματος συνεργασίας για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των μεγάλης εμβέλειας αερίων ρύπων στην Ευρώπη (European Monitoring and Evaluation Programme, EMEP).
- **Πρωτόκολλο του Ελσίνκι του 1985:** Πρωτόκολλο για τη μείωση των αερίων εκπομπών θείου.
- **Πρωτόκολλο της Σόφιας του 1988:** Πρωτόκολλο για τον έλεγχο των αερίων εκπομπών οξειδίων του αζώτου.
- **Πρωτόκολλο της Γενεύης του 1991:** Πρωτόκολλο για τον έλεγχο των αερίων εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων.

- **Πρωτόκολλο του Όσλο του 1994:** Πρωτόκολλο για την περαιτέρω μείωση των αερίων εκπομπών θείου.
- **Πρωτόκολλο του Άρχους του 1998:** Πρωτόκολλο για τον έλεγχο των έμμονων οργανικών ρύπων.
- **Πρωτόκολλο του Άρχους του 1998:** Πρωτόκολλο για τον έλεγχο των εκπομπών των βαρέων μετάλλων.
- **Πρωτόκολλο του Gothenburg του 1999:** Πρωτόκολλο για την εξάλειψη της οξύτητας, του ευτροφισμού και του επιφανειακού στρώματος του όζοντος.

Αρμόδια αρχή για τη Σύμβαση της Γενεύης είναι ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4.2.8 Σύμβαση της Βασιλείας

Η Σύμβαση της Βασιλείας αναφέρεται στον έλεγχο της διασυνοριακής ρύπανσης επικίνδυνων αποβλήτων. Η Κύπρος υπέγραψε τη Σύμβαση στις 22.3.1989 και την κύρωσε στις 17.9.1992. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

4.3 Διαδικασίες για τον Έλεγχο στη Διακίνηση Χημικών Ουσιών

Στην Κυπριακή Δημοκρατία απαγορεύονται, ή υπόκεινται σε αυστηρούς περιορισμούς, οι εισαγωγές και οι εξαγωγές των χημικών ουσιών του Πίνακα 4.2. Συγκεκριμένα, απαγορεύονται οι εισαγωγές και εξαγωγές των χημικών ουσιών που υποδεικνύονται με αστερίσκο και υπόκεινται σε αυστηρούς περιορισμούς οι εξαγωγές των υπολοίπων χημικών ουσιών του εν λόγω Πίνακα. Για την εξαγωγή αυτών των χημικών ουσιών μπορεί να απαιτείται, ανάλογα με την χώρα εξαγωγής, η κοινοποίηση της προτιθέμενης εξαγωγής της ουσίας από τον εξαγωγέα προς το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Επίσης, για ορισμένες χημικές ουσίες, απαιτείται επιπλέον για την εξαγωγή τους η ρητή Συναίνεση Εισαγωγής της χώρας εισαγωγής της ουσίας.

Για την εξαγωγή των ουσιών αυτών το Τμήμα Τελωνείων ελέγχει εάν ο εξαγωγέας διαθέτει έγγραφα Βεβαίωσης Παραλαβής και Συναίνεσης Εισαγωγής από τη χώρα εισαγωγής. Στην περίπτωση που τα πιο πάνω έγγραφα δεν είναι διαθέσιμα διακόπτεται η διαδικασία εξαγωγής της χημικής ουσίας από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Τμήμα Τελωνείων ενημερώνει αμέσως το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

Επιπλέον, απαγορεύεται η εισαγωγή και η εξαγωγή αντικειμένων που περιέχουν αμίαντο και κάποιων παρασκευασμάτων από μόλυβδο, όπως αυτά περιγράφονται στον Πίνακα 4.3.

Πίνακας 4.2: Χημικές ουσίες των οποίων απαγορεύεται η εισαγωγή/εξαγωγή ή υπόκεινται σε διαδικασία κοινοποίησης για την εξαγωγή τους

* Με αστερίσκο σημειώνονται οι Χημικές Ουσίες που υπόκεινται σε απαγόρευση εξαγωγής

ΟΝΟΜΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ		Αριθμός EINECS	Αριθμός CAS	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN Code)
Αγγλικά	Ελληνικά όπου ισχύει			
1,1,1-Trichloroethane	1,1,1- Τριχλωροαιθάνιο	200-756-3	71-55-6	29 03 19 10
1,2-dibromoethane	1,2 διβρωμοαιθάνιο (αιθυλαινεδιβρωμίδιο)	203-444-5	106-93-4	2903 30 36
1,2-dichloroethane	1,2 διχλωροαιθάνιο (αιθυλενεδιχλωρίδιο)	203-458-1	107-06-2	2903 15 00
1,3-dichloropropene (CIS) (1Z)- 1,3-dichloroprop-1-ene	1,3-διχλωροπροπένιο (CIS)[(1Z)-1,3- διχλωροπροπ-1-ένιο]	233-195-8	10061-01-5	2903 29 00
2,4,5-T and its salts and esters	2,4,5-T και τα άλατα και οι εστέρες του	202-273-3 229-188-1 και άλλοι	93-76-5 και άλλοι	2918 90 90
2-aminobutane	2-αμινοβουτάνιο	237-732-7	13952-84-6	2921 19 80
2-naphthylamine and its salts	2-ναφθυλαμίνη (ναφθαλίν-2- αμίνη) και τα άλατα της	202-080-4 209-030-0 210-313-6 και άλλοι	91-59-8 553-00-4 612-52-2 και άλλοι	2921 45 00
4-aminobiphenyl and its salts	4-αμινοδιφαινύλιο (διφαινύλ- 4-αμίνη) και τα άλατα του	202-177-1 και άλλοι	92-67-1 2113-61-3 και άλλοι	2921 49 80 2921 49 90
4-nitrobiphenyl	4-νιτροδιφαινύλιο	202-204-7	92-92-3	2904 20 00
Acephate		250-241-2	30560-19-1	2930 90 70
Acifluoren		256-634-5	50594-66-6	2916 39 00
Aldicarb		204-123-2	116-06-3	2930 90 70
Aldrin*	Αλδρίνη	206-215-8	309-00-2	2903 59 90
Ametryn		212-634-7	834-12-8	2933 69 80
Amitraz	Αμιτράζη	251-375-4	33089-61-1	2925 20 00
Arsenic compounds	Ενώσεις αρσενικού	---	---	
Asbestos: Actinolite	Ακτινόλιθος	---	77536-66-4	2524 00
Asbestos: Amosite	Αμοσίτης	---	12172-73-5	2524 00
Asbestos: Anthophyllite	Ανθοφυλλίτης	---	77536-67-5	2524 00
Asbestos: Chrysotile	Χρυσότιλης	---	12001-29-5	2524 00
Asbestos: Crocidolite	Κροκιδόλιθος,	---	12001-28-4	2524 00
Asbestos: Tremolite	Ινώδης τρεμολίτης,	---	77536-68-6	2524 00
Atrazine	Ατραζίνη	217-617-8	1912-24-9	2933 69 10
Azinphos-ethyl		220-147-6	2642-71-9	2933 90 95
Bensultap		---	17606-31-4	2930 90 70
Benzene	Βενζόλιο	200-753-7	71-43-2	2902 20
Benzidine, its salts and benzidine derivatives	Βενζιδίνη και τα άλατα της Παράγωγα Βενζιδίνης	202-199-1 252-984-8 και άλλοι	92-87-5 36341-27-2 και άλλοι	2921 59 90
Binapacryl		207-612-9	485-31-4	2916 19 80
Cadmium and its compounds	Κάδμιο και οι ενώσεις του	231-152-8 και άλλοι	7440-43-9 και άλλοι	8107 3206 3000 και άλλοι

ΟΝΟΜΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ		Αριθμός EINECS	Αριθμός CAS	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN Code)
Αγγλικά	Ελληνικά όπου ισχύει			
Calciferol	Καλσιφερόλη	200-014-9	50-14-6	2936 29 90
Captafol		219-363-3	2425-06-1	2930 90 70
Carbon tetrachloride	Τετραχλωράνθρακας	200-262-8	56-23-5	2903 14 00
Cartap		---	15263-53-3	2930 20 00
Chinomethionat	6-μέθυλο-1,3-διθειόλο(4,5-β)κινοξαλίν-2-όνη	219-455-3	2439-01-2	2934 99 90
Chlordane*		200-349-0	57-74-9	2903 59 90
Chlordimeform		228-200-5	6164-98-3	2925 20 00
Chlorfenapyr		---	122453-73-0	2933 99 90
Chlorfenviphos		207-432-0	470-90-6	2919 00 90
Chlormephos		246-538-1	24934-91-6	2930 90 70
Chlorobenzilate		208-110-2	510-15-6	2918 19 80
Chloroform	Χλωροφόρμιο	200-663-8	67-66-3	2903 13 00
Chlozolate		282-714-4	84332-86-5	2934 99 90
Cholecalciferol	Χολικαλσιφερόλη	200-673-2	67-97-0	2936 29 90
Cosmetic soaps containing mercury*	Καλλυντικά σαπούνια που περιέχουν υδράργυρο	---	---	3401 11 00 3401 19 00 3401 20 10 3401 20 90 3401 30 00
Coumafuryl		204-195-5	117-52-2	2932 29 80
Creosote and Creosote related substances	Κρεόζωτο και συναφείς με το κρεόζωτο ουσίες	232-287-5 263-047-8 283-484-8 292-605-3 266-026-1 292-602-7 266-019-3 232-419-1 310-191-5	8001-8-9 61789-28-4 84650-04-4 90640-84-9 655996-91-0 90640-80-5 65996-82-2 8021-39-4 122384-78-5	2707 91 00
Crimidine	Κριμιδίνη (2-χλώρο-6-μέθυλοπυριμιδιν-4-υλοδιμεθυλάμινη)	208-622-6	535-89-7	2933 59 95
Cyanazine	Κυαναζίνη	244-544-9	21725-46-2	2933 69 80
Cyhalothrine	Κυαλοθρίνη	268-450-2	68085-85-8	2926 90 95
DBB (Di-μ-oxo-di-n-butylstannio-hydroxyborane)	[(δι-μ-οξο-δι-n-βουτυλοκασσιτεροϋδροξυβοράνιο)2,2-διβουτυλο-1,2,3,4-διοξασσιντεροβορεταν-4-όλη]	401-040-5	75113-37-0	2931 00 95
DDT (Chlofenotane)*	DDT (1,1,1-τριχλωρο-2,2-δισ-(χλωροφαινύλ)αιθάνιο)	200-024-3	50-29-3	2903 62 00
Dicofol containing <78% p,p'-dicofol or >1g/kg of DDT and DDT related compounds	Dicofol με περιεχόμενο <78% p,p'-dicofol ή >1g/kg DDT και σχετικές με DDT ενώσεις	204-082-0	115-32-2	2906 29 00
Dieldrin*	Διελδρίνη	200-484-5	60-57-1	2910 90 00
Dinobuton		213-546-1	973-21-7	2920 90 10
Dinoseb, its acetate and dinoseb salts	Dinoseb και τα άλατα και οι εστέρες του	201-861-7 και άλλοι	88-85-7 και άλλοι	2908 90 00 2915 39 90

ΟΝΟΜΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ		Αριθμός EINECS	Αριθμός CAS	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN Code)
Αγγλικά	Ελληνικά όπου ισχύει			
Dinoterb		215-813-8	1420-07-1	2908 90 00
DNOC and its salts (such as ammonium salt, potassium salt and sodium salt)	Διντρο-ο-κρεσολη (DNOC) και τα άλατά της (π.χ. με αμμώνιο, κάλιο και νάτριο)	208-601-1 221-037-0 219-007-7	534-52-1 2980-64-5 5787-96-2 231276-7	2908 90 00
Dustable powder formulations containing a combination of: benomyl at above 7 %, carbofuran at or above 10% and thiram at or above 15 %	Παρασκευάσματα επιπαστικής σκόνης που περιέχουν: benomyl συγκέντρωσης 7% ή μεγαλύτερη, carbofuran 10% ή μεγαλύτερη και thiram 15% ή μεγαλύτερη	241-775-7 216-353-0 205-286-2	17804-35-2 1563-66-2 137-26-8	2933 90 80 2932 90 90 2930 30 00
Endosulfan		204-079-4	115-29-7	2920 90 85
Endrin*	Ενδρίνη	200-775-7	72-20-8	2910 90 00
Ethion	Εθειό	209-242-3	563-12-2	2930 90 70
Ethylene oxide (oxirane)	Αιθυλενοξίδιο	200-849-9	75-21-8	2910 10 00
Fenpropathrin	Φενπροπαθρίνη	254-485-0	39515-41-8	2926 90 95
Fenthion	Φενθειόν	200-231-9	55-38-9	2930 90 70
Fentin acetate		212-984-0	900-95-8	2931 00 95
Fentin hydroxide		200-990-6	76-87-9	2931 00 95
Fenvalerate		257-326-3	51630-58-1	2926 90 95
Ferbam		238-484-2	14484-64-1	2930 20 00
Fluoroacetamide	Φθοροακεταμίδιο	211-363-1	640-19-7	2924 19 00
Flurenol		207-397-1	467-69-6	2918 19 80
Furathiocarb		265-974-3	65907-30-4	2932 99 85
HCH Hexachlorohexane (mixed isomers)	HCH εξαχλωροκυκλοεξάνιο (μείγμα ισομερών)	210-168-9	608-73-1	2903 51 90
Heptachlor*		200-962-3	76-44-8	2903 59 90
Hexachlorobenzene*	Εξαχλωροβενζόλιο	204-273-9	118-74-1	2903 62 00
Hexachloroethane	Εξαχλωροαιθάνιο	200-666-4	67-72-1	2903 19 90
Hexazinone	Εξαζινόνη	257-074-4	51235-04-2	2933 69 80
Iminooctadine	Ιμινοκταδίνη	236-855-3	13516-27-3	2925 20 00
Isoxathion	Ισοξαθειό	242-624-8	18854-01-8	2934 99 90
Lindane (γ-HCH)	γ-εξαχλωροεξάνιο	200-401-2	58-89-9	2903 51 10
(α) Maleic Hydrazine and its salts other than its choline, potassium and sodium salts	(α) Μαλεική υδραζίνη και τα άλατά της εκτός των χολικών, καλλίου και νατρίου αλάτων της.	204-609-9	123-33-1	2933 99 90 και άλλοι
(b) Choline, potassium and sodium salt of maleic hydrazine containing more than 1 mg/Kg of free hydrazine expressed on the basis of acid equivalent	(β) Άλατα χολίνης, καλλίου και νατρίου της μαλεικής υδραζίνης που περιέχουν περισσότερο από 1mg/kg ελεύθερης υδραζίνης εκφραζόμενης σε ισοδύναμο οξέως	257-261-0 248-972-7	61167-10-0 51542-52-0 28330-26-9	

ΟΝΟΜΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ		Αριθμός EINECS	Αριθμός CAS	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN Code)
Αγγλικά	Ελληνικά όπου ισχύει			
Mercury Compounds including inorganic mercury compounds, alkyl mercury compounds, alkoxyalkyl and aryl mercury compounds	Ενώσεις υδραργύρου, περιλαμβανομένων των ανόργανων, αλκυλικών, αλκοξυαλκυλικών και αρυλικών ενώσεων υδραργύρου	233-307-5 244-654-7 και άλλοι	10112-91-1 21908-53-2 και άλλοι	2827 39 80 2825 90 50 και άλλοι
Methamidophos (soluble liquid formulations of the substance that exceed 600g active ingredient/L)	Methamidophos (ευδιάλυτα υγρά παρασκευάσματα της ουσίας με περισσότερα από 600g δραστικού συστατικού/L)	233-606-0	10265-92-6	3808 10 40
Methidathion	Μεθιδαθείο	213-449-4	950-37-8	2934 99 90
Methyl-parathion	Μεθυλοπαραθείο	206-050-1	298-00-0	3808 10 40
Metoxuron		243-433-2	19937-59-8	2924 21 90
Mirex*		219-196-6	2385-85-5	2903 59 90
Monocrotophos		230-042-7	6923-22-4	3808 10 40 – 3808 90 90
Monolinuron		217-129-5	1746-81-2	2928 00 90
Monomethyl-dibromo-diphenyl methane; Trade name: DBBT	μονο-μεθυλο-διβρωμο-διφαινυλομεθάνιο Εμπορική ονομασία: DBBT	401-210-1	99688-47-8	2903 69 90
Monomethyl-Dichloro-Diphenyl methane; Trade name: Ugilec 121 or Ugilec 21	μονο-μεθυλο-διχλωροδιφαινυλομεθάνιο Εμπορική ονομασία: Ugilec 121	400-140-6		2903 69 90
Monomethyl-Tetrachlorodiphenyl methane; Trade name: Ugilec 141	μονο-μεθυλο-τετραχλωροδιφαινυλο-μεθάνιο Εμπορική ονομασία: Ugilec 141	278-404-3	76253-60-6	2903 69 90
Monuron		205-766-1	150-68-5	2924 21 90
Nitrofen		217-406-0	1836-75-5	2909 30 90
Nonylphenol ethoxylates (C ₂ H ₄ O) _n C ₁₅ H ₂₄ O	Αιθοξυλιωμένες εννεύλοφαινόλες		9016-45-9 26027-38-3 68412-54-4 37205-87-1 127087-87-0 και άλλοι	3402 13 00

ΟΝΟΜΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ		Αριθμός EINECS	Αριθμός CAS	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN Code)
Αγγλικά	Ελληνικά όπου ισχύει			
Nonylphenols C ₆ H ₄ (OH)C ₉ H ₁₉	Εννεύλοφαινόλες	246-672-0 284-325-5 234-284-4 291-844-0 203-199-4 και άλλοι	25154-52-3 (εννεύλο- φαινόλη) 84852-15-3 (4-εννεύλο- φαινόλη διακλαδισμέ- νης αλυσίδας) 11066-49-2 (ισοεννεύλο- φαινόλη) 90481-04-2 (εννεύλο- φαινόλη διακλαδισμέ- νης αλυσίδας) 104-40-5 (p-εννεύλο- φαινόλη και άλλοι	2907 13 00
Octabromodiphenyl ether	Οκτωβρωμοδιφαινυλικός αιθέρας	251-087-9	32536-52-0	2909 30 38
Omethoate		214-197-8	1113-02-6	2930 90 70
Parathion	Παραθείο	200-271-7	56-38-2	2920 10 00
Pebulate		214-215-4	1114-71-2	2930 20 00
Pentabromodiphenyl eter	Πενταβρωμοδιφαινυλικός αιθέρας	251-084-2	32534-81-9	2909 30 31
Pentachlorophenol, its salts and esters	Πενταχλωροφαινόλη και τα άλατα και οι εστέρες της	201-778-6 και άλλοι	87-86-5 και άλλοι	2908 10 00 και άλλοι
Permethrin		258-067-9	52645-53-1	2916 20 00
Phosphamidon (soluble liquid formulations of the substance that exceed 1000 g active ingredient /L).	Phosphamidon (ευδιάλυτα υγρά σκευάσματα της ουσίας που περιέχουν άνω των 1000 g δραστικού συστατικού /L)	236-116-5	13171-21-6 [μείγμα, (E)&(Z) ισομερών] 23783-98-4 [(Z) ισομερές] 297-99-4 [(E) ισομερές]	2924 19 00
Polybrominated biphenyls(PBBs)	Πολυβρωμιωμένα διφαινύλια	237-137-2 252-994-2 248-696-7	13654-09-6 36355-01-8 27858-07-7 και άλλοι	2903 69 90 και άλλοι
Polychlorinated biphenyls (PCB)*	Πολυχλωριωμένα διφαινύλια	215-648-1	1336-36-3	2903 69 90
Polychlorinated terphenyls (PCT)	Πολυχλωριωμένα τετραφαινύλια	262-968-2	61788-33-8	2903 69 90
Propham		204-542-0	122-42-9	2924 29 95
Pyrazophos		236-656-1	13457-18-6	2933 59 95
Quintozene		201-435-0	82-68-8	2904 90 85

ΟΝΟΜΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ		Αριθμός EINECS	Αριθμός CAS	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN Code)
Αγγλικά	Ελληνικά όπου ισχύει			
Scilliroside		208-077-4	507-60-8	2938 90 90
Simazine	Σιμαζίνη	204-535-2	122-34-9	2933 69 10
Strychnine	Στρυχνίνη	200-319-7	57-24-9	2939 99 00
Technazene		204-178-2	117-18-0	2904 90 85
Terbufos		235-963-8	13071-79-9	2930 90 70
Tetraethyl lead	Τετρααιθυλικός μόλυβδος	201-075-4	78-00-2	2931 00 95
Tetramethyl lead	Τετραμεθυλικός μόλυβδος	200-897-0	75-74-1	2931 00 95
Thallium sulphate	Θειικό θάλλιο	231-201-3	7446-18-6	2833 29 90
Thiocyclam	Θειοκυκλάμη	250-859-2	31895-22-4	2934 99 90
Toxaphen (caphechlor)*	Τοξαφαίνιο	232-283-3	8001-35-2	3808 10 20
Triazophos		245-986-5	24017-47-8	2933 99 90
Tridemorph		246-347-3	24602-86-6	2934 99 90
Triorganostannic compounds	Τριοργανοκασσιτερικές ενώσεις	200-268-0 και άλλοι	56-35-9 και άλλοι	2931 00 95 και άλλοι
Tris (2,3-dibromopropyl) phosphate	Τρις-(2,3-διβρωμοπροπυλο φωσφορικός εστέρας)	204-799-9	126-72-7	2919 00 90
Tris-aziridinyl-phosphin oxide	Οξειδίο της τρι(αζιριδιν-1-υλο) φωσφίνης (1, 1', 1''-φωσφορυλο-τριαζιριδίνη)	208-892-5	545-55-1	2933 90 90
Vamidithion	Βαμιδοθειό	218-894-8	2275-23-2	2930 90 70
Zineb		235-180-1	12122-67-7	3824 90 70

Πίνακας 4.3: Αντικείμενα και παρασκευάσματα των οποίων η εισαγωγή/εξαγωγή απαγορεύεται

Περιγραφή	Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας (CN code)
Τεχνουργήματα από το συνδυασμό τσιμέντου-αμιάντου, κυτταρίνης-τσιμέντου ή παρόμοια που περιέχουν αμιάντο.	68.11.40
Αμιάντος επεξεργασμένος, σε ίνες. Μείγματα με βάση τον αμιάντο ή με βάση τον αμιάντο και το ανθρακικό μαγνήσιο. Τεχνουργήματα από αυτά τα μείγματα ή από αμιάντο (π.χ. νήματα, υφάσματα, ενδύματα, καλύμματα κεφαλής, υποδήματα, συναρμογές), έστω και ενισχυμένα, άλλα από εκείνα των κλάσεων 6811 ή 6813.	68.12
Παρεμβύσματα τριβής (π.χ. πλάκες, κύλινδροι, ταινίες, τεμάχια, δίσκοι, παράκυκλοι, πλακίδια), μη συναρμολογημένα, για φρένα, συμπλέκτες (αμπραγιάζ) ή για όλα τα όργανα τριβής, με βάση τον αμιάντο, άλλες ορυκτές ουσίες ή κυτταρίνη, έστω και συνδυασμένα με υφαντικές ή άλλες ύλες που περιέχουν αμιάντο.	68.13.20
Αντικραδασμικά παρασκευάσματα, ανασχετικά της οξείδωσης, προσθετικά εξουδετέρωσης καταλοίπων, βελτιωτικά του ιξώδους των λιπαντικών λαδιών, προσθετικά κατά της διάβρωσης και άλλα παρασκευασμένα προσθετικά, για ορυκτά λάδια (στα οποία περιλαμβάνεται και η βενζίνη) ή για άλλα υγρά που χρησιμοποιούνται για τους ίδιους σκοπούς με τα ορυκτά λάδια με βάση ενώσεις του μολύβδου.	38.11.11

Επιπλέον των πιο πάνω απαγορεύσεων, υφίστανται οι περιορισμοί στις εξαγωγές των χημικών ουσιών και προϊόντων που περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1334/2000/ΕΚ, όπως εκάστοτε τροποποιείται, περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών ειδών και τεχνολογίας διπλής χρήσης, καθώς επίσης και των ειδών που περιλαμβάνονται στον Κοινό Κατάλογο Στρατιωτικού Εξοπλισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των εν λόγω περιορισμών είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το οποίο εξετάζει και εκδίδει τις σχετικές άδειες εξαγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Αρμοδιότητες Υπουργείων στα Θέματα διαχείρισης χημικών προϊόντων

5.1 Αρμοδιότητες των Υπουργείων στη Διαχείριση Χημικών Προϊόντων

Πίνακας 5.1: Αρμοδιότητες των Υπουργείων στη διαχείριση χημικών προϊόντων

Υπουργείο /Υπηρεσία	Εισαγωγή /Εξαγωγή	Παραγωγή	Αποθήκευση	Μεταφορά	Διάθεση στην αγορά	Χρήση	Απόρριψη	Αναλύσεις
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ								
ΥΕΚΑ Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	X	X	X		X	X		
ΥΥ Γενικό Χημείο								X
ΥΓΦΠΠ Τμήμα Γεωργίας	X	X	X		X	X		X
ΥΓΦΠΠ Υπηρεσία Περιβάλλοντος		X	X				X	
ΥΣΕ Τμήμα Οδικών Μεταφορών				X				
ΥΟ Τμήμα Τελωνείων	X							
ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ								
ΥΕΚΑ Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	X	X	X		X	X		
ΥΥ Γενικό Χημείο								X
ΥΓΦΠΠ Υπηρεσία Περιβάλλοντος		X	X				X	
ΥΕΒΤ Υπηρεσία Ενέργειας	X	X	X		X			
ΥΣΕ Τμήμα Οδικών Μεταφορών				X				
ΥΟ Τμήμα Τελωνείων	X							

Υπουργείο /Υπηρεσία	Εισαγωγή /Εξαγωγή	Παραγωγή	Αποθήκευση	Μεταφορά	Διάθεση στην αγορά	Χρήση	Απόρριψη	Αναλύσεις
ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ								
ΥΕΚΑ Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	X	X	X		X	X		
ΥΥ Γενικό Χημείο								X
ΥΓΦΠΠ Υπηρεσία Περιβάλλοντος		X	X				X	
ΥΣΕ Τμήμα Οδικών Μεταφορών				X				
ΥΟ Τμήμα Τελωνείων	X							
ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ								
ΥΕΚΑ Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	X	X	X		X	X		
ΥΥ Γενικό Χημείο								X
ΥΥ Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (καλλυντικά)		X			X	X		
ΥΥ Υγειονομικές Υπηρεσίες (απορρυπαντικά)	X	X			X	X		
ΥΓΦΠΠ Τμήμα Γεωργίας (λιπάσματα)		X	X					
ΥΓΦΠΠ Υπηρεσία Περιβάλλοντος							X	
ΥΕΒΤ Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών					X			
ΥΣΕ Τμήμα Οδικών Μεταφορών				X				
ΥΟ Τμήμα Τελωνείων	X							

5.2 Αρμοδιότητες των κυριότερων Κυβερνητικών Τμημάτων και Υπηρεσιών στη Διαχείριση Χημικών Προϊόντων

Πίνακας 5.2: Αρμοδιότητες των Κυβερνητικών Τμημάτων και Υπηρεσιών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ/ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	Έλεγχος της καταχώρησης, της αξιολόγησης, της αδειοδότησης και των περιορισμών των χημικών προϊόντων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH. Ρύθμιση εισαγωγής, εξαγωγής, παραγωγής, χρήσης, αποθήκευσης, χειρισμού επικίνδυνων ουσιών. Περιορισμός/απαγόρευση/απόσυρση από την αγορά ουσιών και παρασκευασμάτων που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων. Υποχρέωση κοινοποίησης ουσιών που δεν περιλαμβάνονται στο Ευρετήριο EINECS ή ELINCS. Νομοθετικό Πλαίσιο για την εφαρμογή των Κανόνων της Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής. Περιορισμοί και απαγορεύσεις στη χρήση αμιάντου. Έλεγχος της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης. Χορήγηση άδειας εκπομπής αερίων αποβλήτων. Προστασία και περιορισμοί στην έκθεση των εργαζομένων σε Χημικούς Παράγοντες. Αρμόδια αρχή για τις Συμβάσεις PIC, POPs, Διαμεθοριακής Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας και για Διασυνοριακές Επιπτώσεις Βιομηχανικών Ατυχημάτων. Επιτήρηση της αγοράς για εντοπισμό προϊόντων για τα οποία ισχύουν περιορισμοί / απαγορεύσεις στην κυκλοφορία. Εστιακός πόλος για το Διακυβερνητικό Φόρουμ για τη Χημική Ασφάλεια (IFCS) και για τη Στρατηγική Προσέγγιση στη Διεθνή Διαχείριση Χημικών Προϊόντων (SAICM).
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	
Υπηρεσία Περιβάλλοντος	Παροχή άδειας απόρριψης αποβλήτων. Έλεγχος απόρριψης αποβλήτων από αλιευτικές δραστηριότητες. Όρια για προστασία του εδάφους και των νερών από συγκεκριμένες επικίνδυνες ουσίες και καθορισμός μεθόδων αναλύσεων και δειγματοληψίας. Έλεγχος και διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων. Υποχρεώσεις δήλωσης, σήμανσης, χρήσης και μεταφοράς PCBs. Υποχρεώσεις δήλωσης, σήμανσης και συλλογής μπαταριών και συσσωρευτών. Όρια για την περιεκτικότητα μπαταριών και συσσωρευτών σε βαρέα μέταλλα. Απαγορεύσεις στη διάθεση και χρήση ουσιών που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος (ODS) και παρασκευασμάτων που τα περιέχουν. Βαρέα μέταλλα σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό. Αρμόδια αρχή για τη Σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής ρύπανσης επικίνδυνων αποβλήτων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ/ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ
Τμήμα Γεωργίας	Ρύθμιση εγγραφής, εισαγωγής, συσκευασίας και σήμανσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Απαγόρευση ορισμένων δραστικών ουσιών σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Έλεγχος της πώλησης, αποθήκευσης και παρασκευής φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Έλεγχος της διάθεσης των βιοκτόνων στην αγορά και καθορισμός των δραστικών ουσιών που μπορεί να περιέχουν. Έλεγχος της πώλησης και διάθεσης στην αγορά Λιπασμάτων.
Υπηρεσία Μεταλλείων	Έλεγχος της εισαγωγής, αποθήκευσης, πώλησης και χρήσης εκρηκτικών.
Υπουργείο Υγείας	
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	Ρύθμιση της κυκλοφορίας των φαρμάκων και των καλλυντικών προϊόντων.
Γενικό Χημείο του Κράτους	Προεδρεύει της Τεχνικής Επιτροπής για χημικές ουσίες στις περιπτώσεις που απαιτείται εκτίμηση του κινδύνου συγκεκριμένης ουσίας ή κατάταξη της ουσίας σύμφωνα με την εκτίμηση κινδύνου.
Υγειονομικές Υπηρεσίες	Έλεγχος της κυκλοφορίας στην αγορά και της σήμανσης των απορρυπαντικών προϊόντων και έλεγχος των εισαγόμενων απορρυπαντικών από τρίτες χώρες. Ανίχνευση υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης.
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	
Υπηρεσία Εμπορίου	Έλεγχος εξαγωγών των ειδών που περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1334/2000/ΕΚ, καθώς επίσης και των ειδών που περιλαμβάνονται στον Κοινό Κατάλογο Στρατιωτικού Εξοπλισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Υπηρεσία Ενέργειας	Καθορισμός των προδιαγραφών και έλεγχος της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων.
Υπηρεσία Τεχνολογίας	Εφαρμογή της νομοθεσίας για Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική.
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων	
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	Έλεγχος της θαλάσσιας μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Έλεγχος των επιβλαβών προστατευτικών συστημάτων υφαλοχρωματισμού σε πλοία. Απαγόρευση στη χρήση οργανοκασσιτερικών ενώσεων σε πλοία.
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	Έλεγχος της οδικής μεταφοράς επικίνδυνων χημικών προϊόντων.
Υπουργείο Οικονομικών	
Τμήμα Τελωνείων	Έλεγχος εισαγόμενων/εξαγόμενων χημικών προϊόντων.
Υπουργείο Εξωτερικών	
Υπουργείο Εξωτερικών	Έλεγχος των εισαγωγών και εξαγωγών χημικών ουσιών οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί, ή είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν, για τρομοκρατικούς σκοπούς (αρμόδια αρχή για τη Σύμβαση για τα χημικά όπλα).

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ
Οργανισμός Σήμανσης Πολυτίμων Μετάλλων	Πιστοποίηση της ποιότητας των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα που διατίθενται στην Κυπριακή αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (Βιομηχανία, Ερευνητικά Ιδρύματα και Οργανισμοί Δημοσίου Συμφέροντος)

6.1 Βιομηχανικοί Σύνδεσμοι

6.1.1 Σύνδεσμος Βιομηχάνων Πλαστικών Κύπρου

Ο Σύνδεσμος είναι μέλος του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) και του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Πλαστικών (EuPC). Εκπροσωπεί τις ακόλουθες εταιρείες: Α. PAPADOPOULOS & SONS LTD, AMBROSIA OILS (1976) LTD, CHRISTOFOROU BROS PLASTICS LTD, ELYSEE IRRIGATION LTD, HI TECH DRIP CO LTD, KOSMOPLAST LTD, LORDOS UNITED PLASTICS LTD, PETA (DECORATING TOOLS) LTD, STAR POLYBAG LTD, TECHNOPLASTICS LTD, THREE P PACKAGING CO και YIANNOPLAST LTD.

6.1.2 Σύνδεσμος Βιομηχάνων Χρωμάτων, Βερνικιών και Συγκολλητικών Ουσιών Κύπρου (CAPVAM)

Ο Σύνδεσμος CAPVAM είναι μέλος του ΚΕΒΕ και σ' αυτόν εκπροσωπούνται οι εννέα μεγαλύτερες Κυπριακές βιομηχανίες παραγωγής χρωμάτων, βερνικιών και συγκολλητικών ουσιών (CHEMOPEL LTD, DOMOCHEMICA CO LTD, FELNIC COATINGS LTD, PELETICO LTD, SADOLIN PAINTS LTD, TSIRCON LTD, UNICOL CHEMICALS LTD, VIOCHROM LTD και VIOSTIC LTD).

6.1.3 Σύνδεσμος Βιομηχάνων Αεροζόλ, Απορρυπαντικών και Καλλυντικών Κύπρου

Ο Σύνδεσμος είναι μέλος του ΚΕΒΕ και εκπροσωπεί χημικές βιομηχανίες παραγωγής απορρυπαντικών, καθαριστικών και αεροζόλ (LEVER P.M.T. LTD).

6.1.4 Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Βιομηχανιών (CY.PHAR.MA)

Ο Σύνδεσμος CY.PHAR.MA είναι μέλος του ΚΕΒΕ και εκπροσωπεί τις πέντε μεγαλύτερες βιομηχανίες παραγωγής φαρμάκων στην Κύπρο (AEGIS LTD, LINDE HADJIKYRIAKOS GAS LTD, MUNDIPHARMA PHARMACEUTICALS LTD, REMEDICA LTD και VOGEN LABORATORIES LTD).

6.1.5 Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Χρωμάτων Αυτοκινήτων

Στο Σύνδεσμο εκπροσωπούνται οκτώ εταιρείες εισαγωγής χρωμάτων αυτοκινήτων (ASTRANTIA ENTERPRICES LTD, AUTOFINISHES LTD, D.A.K. RADIO-REFINISH SYSTEMS LTD, ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΑΙ ΥΙΟΙ ΛΤΔ, ΝΙΚΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ, Ο.Γ. CHAKARIAN LTD, P.C.PHILIPPIDES & SONS LTD και Π.Κ. ΟΡΕΙΝΟΣ ΛΤΔ). Ο Σύνδεσμος είναι μέλος της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ).

6.1.6 Φαρμακευτικές και Χημικές Βιομηχανίες Κύπρου (ΦΑΡΧΗΜ)

Ο Σύνδεσμος ΦΑΡΧΗΜ εκπροσωπεί τέσσερις μεγάλες βιομηχανίες παραγωγής φαρμάκων, την BIOGENA LTD, την CODAL SYNTO LTD, την MEDOCHEMIE LTD και την VITATRACE NUTRITION LTD καθώς και μια βιομηχανία παραγωγής φυτοφαρμάκων, την PREMIER SHUKUROGLOU LTD. Ο Σύνδεσμος είναι μέλος της ΟΕΒ.

6.1.7 Σύνδεσμος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων

Ο Σύνδεσμος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων μέλος του ΚΕΒΕ και εκπροσωπεί τις οκτώ μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής και εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην Κύπρο (COSTAS CHRISTODOULOU & Co LTD, E. H. ALEURAS & SONS AGRICULTURAL HOUSE LTD, LAMBROU & ZORLAKKIS LTD, LANCES LINK (CYPRUS) LTD, P.G. MAVRIKIOS AGROCHIMICA LTD, PREMIER SHUKUROGLOU LTD, SPYROS STAVRINIDES CHEMICALS LTD, VETAGRICA LTD).

6.2 Ερευνητικά Ινστιτούτα

6.2.1 Πανεπιστήμιο Κύπρου

Στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.ucy.ac.cy) λειτουργεί η Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και τα Τμήματα Φυσικής, Χημείας, και Βιολογίας. Στα Τμήματα αυτά διεξάγεται εργαστηριακό έργο διδασκαλίας και έρευνας, άμεσα σχετιζόμενο με τη διαχείριση επικίνδυνων χημικών ουσιών.

6.2.2 Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.cut.org.cy), το οποίο άρχισε να λειτουργεί το 2004, θα λειτουργήσουν οι Σχολές (α) Γεωτεχνικών Επιστημών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και (β) Τεχνολογικών Εφαρμογών, στις οποίες αναμένεται να διεξαχθεί διδακτικό και ερευνητικό έργο σχετιζόμενο με τη διαχείριση χημικών ουσιών.

6.2.3 Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου

Το Ινστιτούτο (www.cing.ac.cy) είναι δικοινοτικό, μη κερδοσκοπικό ίδρυμα με προσωπικό που ειδικεύεται σε θέματα νευρολογίας, μοριακής βιολογίας και γενετικής. Βασικός στόχος είναι να απαλύνει τον πόνο των ασθενών και των οικογενειών τους, να μελετήσει ασθένειες μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, να παρέχει περίθαλψη σε ασθενείς και να προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα σε νευρολογικά και γενετικά θέματα.

Το Ινστιτούτο προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες και διεξάγει έρευνα στους τομείς της νευρολογίας, γενετικής, δικανικού DNA, μοριακής βιολογίας, ιστοπαθολογίας και ιολογίας. Συνεργάζεται με την Κυπριακή Κυβέρνηση, ιδιώτες ιατρούς και επιστήμονες, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και με άλλα ινστιτούτα και πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Στο πλαίσιο αυτών των συνεργασιών εκπονούνται στο Ινστιτούτο και διδακτορικές εργασίες.

6.2.4 Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ) (www.ari.gov.cy) διεξάγει εφαρμοσμένη και θεωρητική έρευνα που αποβλέπει στην ορθολογική αύξηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής και στην αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Κατευθύνσεις προς τις οποίες στρέφεται η έρευνα στο Ινστιτούτο είναι: Δενδροκομία - Αμπελουργία, Βελτίωση Φυτών, Λαχανοκομία - Ανθοκομία, Φυτοπροστασία, Εδαφολογία - Χρήση Νερού και Περιβάλλον, Ζωική Παραγωγή και Στατιστική και Αγροτική Οικονομία. Το ΙΓΕ διαθέτει χημείο, βιβλιοθήκη, ειδικά εξοπλισμένα εργαστήρια, θερμοκήπια και ψυκτικούς θαλάμους, τράπεζα φυτικού γενετικού υλικού και βοτανολόγιο. Στην πειραματική έπταυλη του ΙΓΕ στην Αθαλάσσα διατηρούνται οι μονάδες των ζώων και διεξάγεται η εργασία στη βελτίωση φυτών. Υπάρχουν επίσης, πειραματικοί σταθμοί στην Αχέλεια και το Ζύγι για τα εσπεριδοειδή, τα υποτροπικά φυτά και τα λαχανικά, στο Σαϊττά για τα φυλλοβόλα δέντρα και την Ξυλοτύμπου και Πόλη Χρυσοχούς για τα δημητριακά. Επίσης, διεξάγονται πειράματα σε αγρούς παραγωγών σε διάφορες περιοχές.

Οι ερευνητικές εργασίες δημοσιεύονται σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά ή σε μια από τις σειρές του ΙΓΕ (Technical Bulletin, Miscellaneous Reports, Agricultural Economics Report).

Το Ινστιτούτο συνεργάζεται με οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών που ασχολούνται με τη γεωργία (FAO, IAEA), με άλλους διεθνείς οργανισμούς (IPGRI, ICARDA, ICRISAT), την Ευρωπαϊκή Ένωση και με ερευνητικά ιδρύματα άλλων χωρών στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών.

6.2.5 Διεθνές Ινστιτούτο Χάρβαρντ για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία

Η Σχολή του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ για τη Δημόσια Υγεία και η Κυπριακή Δημοκρατία έχουν προχωρήσει σε μια διεθνή ερευνητική, εκπαιδευτική και τεχνολογική πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση καίριων περιβαλλοντικών προβλημάτων στην Κύπρο και στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Από την πρωτοβουλία αυτή έχουν δημιουργηθεί δύο νέες ερευνητικές και εκπαιδευτικές μονάδες, το Διεθνές Ινστιτούτο Χάρβαρντ για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία (www.hsph.harvard.edu/cyprus), το οποίο στεγάζεται στη Λευκωσία και το Κυπριακό Πρόγραμμα της Σχολής Χάρβαρντ για τη Δημόσια Υγεία, το οποίο στεγάζεται στη Βοστώνη.

Ο σκοπός του Ινστιτούτου είναι η ενίσχυση της εξειδίκευσης και των ικανοτήτων των Κυπρίων ερευνητών στην αντιμετώπιση των παρόντων και μελλοντικών κοινωνικών αναγκών της Κύπρου και της ευρύτερης περιοχής. Επιπρόσθετα, το Ινστιτούτο προσελκύει στην Κύπρο επιστήμονες από τον χώρο της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς και για να παρευρεθούν σε συνέδρια.

6.3 Σύνδεσμοι για τη Προστασία του Περιβάλλοντος και του Καταναλωτή

6.3.1 Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών (www.cyprusconsumers.org.cy) δραστηριοποιείται κυρίως μέσω της καταγραφής παραπόνων από το κοινό, τα οποία στη συνέχεια υποβάλλει στις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές για διερεύνηση. Έχει στενή συνεργασία με την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών, τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και με άλλες υπηρεσίες που έχουν την αρμοδιότητα επιτήρησης της αγοράς για συγκεκριμένα προϊόντα, π.χ. το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας στα θέματα μηχανημάτων και χημικών ουσιών και παρέχει ενημέρωση στα μέλη του για τους κινδύνους που εμπερικλείουν προϊόντα που διατίθενται στο ευρύ καταναλωτικό κοινό.

6.3.2 Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής

Η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας ζωής (www.consumersunion.org.cy) είναι ανεξάρτητος, μη κυβερνητικός και μη κερδοσκοπικός οργανισμός κατά το πρότυπο αντίστοιχων Οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι κυριότεροι στόχοι της Ένωσης είναι:

- Να προσφέρει προστασία και υποστήριξη στους Κύπριους καταναλωτές και να προωθήσει τα δικαιώματά τους.
- Να διεκδικήσει με όλα τα νόμιμα μέσα την προώθηση των μέτρων που θα επιφέρουν την άμεση και υποχρεωτική εγκαθίδρυση του Κοινοτικού Κεκτημένου σε ότι αφορά την αποτελεσματική προστασία των Κυπρίων καταναλωτών.
- Να διεξάγει μελέτες και έρευνες σε θέματα που επηρεάζουν την υγεία, την ασφάλεια, τα οικονομικά συμφέροντα και την ποιότητα ζωής των καταναλωτών.
- Να επιδιώκει την ανάπτυξη και καλλιέργεια στην Κυπριακή κοινωνία μιας υγιούς καταναλωτικής συνείδησης, νοοτροπίας και κουλτούρας και να προάγει, να βελτιώνει και να αναπτύσσει στους καταναλωτές τις γνώσεις και την ικανότητα αυτοπροστασίας σ' ότι αφορά την εξασφάλιση και κατανάλωση υλικών αγαθών και υπηρεσιών όλων των ειδών.
- Να συγκεντρώνει και να δημοσιεύει πληροφορίες πάνω σε όλα γενικά τα θέματα που αναφέρονται στις συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού και ειδικότερα στην τιμή πώλησης, την ποσότητα, την ποιότητα, την ωφελιμότητα, ή/και επικινδυνότητα, όπως και τεχνικές για τη σωστή διασφάλιση, όπως είναι η αγορά, η ενοικιαγορά, η ενοικίαση και η χρήση εμπορευμάτων, αγαθών και υπηρεσιών κάθε μορφής και περιγραφής.
- Να συνεργάζεται με πνεύμα αμοιβαιότητας και αλληλοβοήθειας με άλλους οργανισμούς και να τους ενισχύει χρησιμοποιώντας όλα τα νόμιμα μέσα που έχει στη διάθεσή της για την επίτευξη παρόμοιων σκοπών.
- Να λαμβάνει νομικά μέτρα προσφεύγοντας σε Κυπριακά ή/και διεθνή δικαστήρια, όπου και όποτε θεωρεί αναγκαίο και επιβεβλημένο, για τη δικαίωση των καταναλωτών και τη διασφάλιση των δικαίων και δικαιωμάτων τους.

Στην ιστοσελίδα της Ένωσης υπάρχει ειδικό έντυπο για συμπλήρωση από τους καταναλωτές για υποβολή επώνυμων παραπόνων.

6.3.3 Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου

Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου (www.oikologiafeeo.org) ιδρύθηκε το 1988 και αποτελεί δίκτυο 16 Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), που ενεργοποιούνται στους τομείς του περιβάλλοντος και του πολιτισμού. Η Ομοσπονδία συντονίζει και υποστηρίζει τις ενέργειες των μελών της, εφόσον αυτές συμβαδίζουν με τις αρχές ίδρυσής της. Οι οργανώσεις-μέλη διατηρούν τη λειτουργική και διοικητική τους αυτονομία.

Η Ομοσπονδία αποτελεί τον αναγνωρισμένο από την πολιτεία φορέα, ο οποίος συμμετέχει σε συναφή με τις δραστηριότητές της συμβούλια, επιτροπές και σώματα, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Η Ομοσπονδία λαμβάνει από τους πολίτες παράπονα ή κάνει από μόνη της παρεμβάσεις. Συμμετέχει ενεργά σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, μεταξύ των οποίων και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, στην Επιτροπή Αξιολόγησης των Επιπτώσεων για το Περιβάλλον και στην Τεχνική Επιτροπή για την προστασία του περιβάλλοντος. Γνωστοποιεί τις ενέργειες της στο ευρύ κοινό μέσω του τύπου, διοργανώνει εκθέσεις, συμπόσια και διαλέξεις πάνω σε περιβαλλοντικά και πολιτισμικά ζητήματα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η ορθή διαχείριση των χημικών προϊόντων.

Συμμετέχει σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα για την προώθηση των θέσεων της και την ενημέρωση του πολίτη στα θέματα με τα οποία ασχολείται.

Συμμετέχει επίσης σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για το περιβάλλον, όπως εκείνα για τη δημιουργία δικτύων ποδηλατοδρόμων, την προώθηση συστημάτων ανακύκλωσης, τη διάσωση και προστασία της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Είναι μέλος διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών περιβάλλοντος, όπως της Διεθνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN) και του Ευρωπαϊκού Γραφείου για το Περιβάλλον (ΕΕΒ), ευρίσκεται σε επικοινωνία με το Διεθνές Ταμείο για την Φύση (WWF), την οργάνωση Green Peace, την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Πράσινων Κομμάτων, κ.ά.

6.3.4 Πράσινη Ασπίδα

Το ανεξάρτητο περιβαλλοντικό κίνημα πληροφόρησης «Πράσινη Ασπίδα» (www.prasini-aspida.org) ασχολείται ενεργά με την ανάδειξη του προβλήματος της επικινδυνότητας των χημικών ουσιών. Μέσω του ομώνυμου μηνιαίου ενημερωτικού του εντύπου δημοσιεύει πληθώρα κειμένων για ενημέρωση του κοινού. Πέραν τούτου με συχνές επιστολές ή παρεμβάσεις στους αρμόδιους φορείς επισημαίνει περιπτώσεις αλόγιστης χρήσης, διάθεσης και απόρριψης επικίνδυνων χημικών προϊόντων. Ειδικότερα για τις επικίνδυνες ουσίες έχει εκδώσει ενημερωτικά φυλλάδια τα οποία διανεμήθηκαν στο ευρύ κοινό.

6.4 Επιστημονικοί Φορείς και Οργανισμοί Δημοσίου Συμφέροντος

6.4.1 Παγκύπρια Ένωση Επιστημόνων Χημικών (ΠΕΕΧ)

Η ΠΕΕΧ (www.puc-cy.org) είναι ο σύλλογος των Επιστημόνων Χημικών στην Κύπρο. Στα θέματα χημικών ουσιών συμβάλλει στη συνεχή διαφώτιση και ενημέρωση τόσο των μελών της όσο και του κοινού μέσα από τη διοργάνωση δραστηριοτήτων, όπως συνέδρια και συμπόσια, διαλέξεις και σεμινάρια καθώς και με την έκδοση του περιοδικού «Χημικά Νέα». Παράλληλα, συνεισφέρει στην προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος από επικίνδυνες χημικές ουσίες μέσα από ανακοινώσεις που εκδίδει κατά καιρούς αλλά και με πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και από ομάδες ειδικών ενδιαφερόντων που συστήνονται εφόσον κριθεί αναγκαίο από τα μέλη. Η ΠΕΕΧ εμπλέκεται ενεργά στη διαχείριση των χημικών ουσιών συμμετέχοντας συμβουλευτικά σε επιτροπές διάφορων κρατικών φορέων, όπως το Συμβούλιο Εγγραφής Χημικών και το Συμβούλιο Καλλυντικών, εκπροσωπείται σε συνεδρίες της Βουλής των Αντιπροσώπων, σε βιομηχανικούς Συνδέσμους και σε επαγγελματικές Ενώσεις.

Η ενημέρωση της ΠΕΕΧ για τα ευρωπαϊκά τεκταινόμενα σε σχέση με τις χημικές ουσίες είναι άμεση αφού είναι πλήρες μέλος των κυριότερων Ευρωπαϊκών ενώσεων και ομοσπονδιών, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Χημικών και Μοριακών Επιστημών (EuCheMS) και η Διεθνής Ένωση Απλής και Εφαρμοσμένης Χημείας (IUPAC). Εκπροσωπείται επίσης σε συναντήσεις και συνέδρια των σωμάτων αυτών, ορισμένα από τα οποία έχει οργανώσει στην Κύπρο.

6.4.2 Σύνδεσμος Εργαστηρίων Κύπρου (Cyprus Lab)

Η συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κλινικών και αναλυτικών εργαστηρίων στην Κύπρο, καθώς και η ανάγκη για εγκαθίδρυση μιας πιο συστηματικής επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση Εργαστηρίων (EuroLab) σε εθνικό επίπεδο είναι οι κυριότεροι λόγοι που οδήγησαν στην ίδρυση του μη κυβερνητικού Συνδέσμου Εργαστηρίων Κύπρου.

Περίπου 40 εργαστήρια από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα είναι ήδη εγγεγραμμένα ως πλήρη μέλη του Συνδέσμου. Μεταξύ των προτεραιοτήτων του Συνδέσμου περιλαμβάνονται:

- Η σύσταση ομάδων εργασίας.
- Η προώθηση των αρχών της ορθής εργαστηριακής πρακτικής και της διαπίστευσης των εργαστηρίων.
- Η εγκαθίδρυση κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας των μελών του Συνδέσμου.

Ο Σύνδεσμος Εργαστηρίων Κύπρου στοχεύει στο να θέσει πρότυπα επαγγελματισμού και ηθικής μεταξύ των μελών του ταυτόχρονα με την προώθηση της ευημερίας και της αναγνώρισης τους από την κοινωνία.

6.4.3 Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) (www.cys.mcit.gov.cy) ιδρύθηκε το 2002 με τον περί Τυποποίησης, Διαπίστευσης και Τεχνικής Πληροφόρησης Νόμο (Ν. 156(I)/2002) και λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος εκπροσωπεί την Κύπρο σε διεθνές επίπεδο στους τομείς της διαπίστευσης και της τεχνικής πληροφόρησης.

Ο ΚΟΠΠ διοικείται από 13μελές Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ο Νόμος προνοεί όπως τα έξι μέλη του προέρχονται από τον κρατικό τομέα, ενώ τα υπόλοιπα επτά από τον ιδιωτικό τομέα.

Βασικοί σκοποί του Οργανισμού είναι:

- η εισαγωγή και διαχείριση εθνικού συστήματος διαπίστευσης,
- η εισαγωγή και λειτουργία συστήματος επιθεώρησης και εφαρμογής των αρχών ορθής εργαστηριακής πρακτικής,
- η διαχείριση εθνικού συστήματος τεχνικής πληροφόρησης, και
- η υλοποίηση δράσεων για προώθηση και στήριξη υποδομών ποιότητας.

6.4.4 Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) (www.etek.org.cy) είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας και οργανισμός όλων των Κυπρίων Μηχανικών. Ιδρύθηκε βάση του Νόμου 224/1990, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με αιρετή Διοίκηση. Έχει γραφείο και Υπηρεσία αναγκαία για την προώθηση των σκοπών του.

Το Επιμελητήριο διοικείται από τριακονταμελές Γενικό Συμβούλιο το οποίο εκλέγεται κατ' ευθείαν από τα μέλη του ΕΤΕΚ, ανά τριετία. Το Γενικό Συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του, τον Πρόεδρο, Α' Αντιπρόεδρο, Β' Αντιπρόεδρο, Γενικό Γραμματέα, Γενικό Ταμία και τέσσερα άλλα μέλη που απαρτίζουν τη Διοικούσα Επιτροπή. Η Διοικούσα Επιτροπή είναι το εκτελεστικό και συντονιστικό όργανο του Επιμελητηρίου για την υλοποίηση της πολιτικής του, όπως αυτή διαμορφώνεται από το Επιμελητήριο.

Το ΕΤΕΚ έχει σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους διάφορους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της μηχανικής και της τεχνολογίας γενικά και την ανάπτυξη τους για αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Δημοκρατίας.

Οι ειδικότητες Μηχανικής Επιστήμης, στις οποίες εγγράφονται τα μέλη ΕΤΕΚ είναι οι ακόλουθες:

- (α) αρχιτεκτονική περιλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής τοπίου
- (β) πολιτική μηχανική περιλαμβανομένης της μηχανικής τοπίου
- (γ) μηχανολογική μηχανική
- (δ) ηλεκτρολογική μηχανική
- (ε) ηλεκτρονική μηχανική περιλαμβανομένης της μηχανικής της πληροφορικής
- (στ) χημική μηχανική
- (ζ) μηχανική μεταλλείων και εφηρμοσμένης γεωλογίας
- (η) αγρονομική-τοπογραφική μηχανική

- (θ) επιμέτρηση και εκτίμηση γης
- (ι) πολεοδομία-χωροταξία
- (ια) κάθε άλλη ειδικότητα της μηχανικής επιστήμης που καθορίζεται με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου, ως κλάδος μηχανικής επιστήμης για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου.

Συνεργάζεται στενά με το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας και έχει συνάψει πρωτόκολλο συνεργασίας με το Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίστοιχη συνεργασία υπάρχει μεταξύ του Επιμελητηρίου και του Engineering Council Βρετανίας καθώς και με τα επιμέρους επαγγελματικά σώματα της Βρετανίας.

Η στρατηγική του Επιμελητηρίου είναι να επεκτείνει την αναγνώριση των Κυπρίων Μηχανικών διεθνώς με τη σύναψη συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης με άλλα επαγγελματικά σώματα.

Στον Ευρωπαϊκό χώρο το Επιμελητήριο συμβάλλει ενεργά στις επαγγελματικές οργανώσεις FEANI (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Εθνικών Συνδέσμων των Μηχανικών) και ICOMOS (Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Αξιοθεάτων) και συμμετέχει σε συζητήσεις με Ευρωπαϊκές Επιτροπές.

Στο διεθνή χώρο σε συνεργασία με τοπικές επαγγελματικές οργανώσεις συμμετέχει και εκπροσωπείται στην WFWO (Παγκόσμια Ομοσπονδία των Εθνικών Συνδέσμων των Μηχανικών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Διυπουργικές Επιτροπές και Συμβούλια

7.1 Μέλη και Αρμοδιότητες των Διυπουργικών Επιτροπών και Συμβουλίων

Πίνακας 7.1: Τα μέλη και οι αρμοδιότητες των Διυπουργικών Επιτροπών και Συμβουλίων

Νομοθεσία	Όνομα	Αρμοδιότητα	Αρμόδιο Υπουργείο	Μέλη (Υπουργεία / Φορείς)
Ο περί Επικίνδυνων Ουσιών Νόμος του 1991	Τεχνική Επιτροπή για Έλεγχο Επικίνδυνων Ουσιών	Εξετάζει θέματα που σχετίζονται με την έκδοση και τροποποίηση Κανονισμών που εκδίδονται κάτω από το Νόμο και οποιοδήποτε θέμα προκύπτει που αφορά συντονισμό κυβερνητικών υπηρεσιών σε θέματα διαχείρισης χημικών ουσιών	ΥΕΚΑ	ΥΕΚΑ ΥΓΦΠΠ ΥΥ ΥΕΣ ΥΕΒΤ ΥΣΕ
Ο περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμος του 1993	Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Εξετάζει αιτήσεις για εγγραφή ή ανανέωση εγγραφής Γεωργικών Φαρμάκων	ΥΓΦΠΠ	ΥΓΦΠΠ ΥΕΚΑ ΥΥ ΠΕΓ
Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 2006	Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων	Συμβουλευτικό σώμα για την εφαρμογή της περί Λιπασμάτων Νομοθεσίας	ΥΓΦΠΠ	ΥΓΦΠΠ ΥΕΒΤ ΠΕΓ
Το περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Αγαθών και Τεχνολογίας Διπλής Χρήσης) Διάταγμα του 2002	Συμβουλευτική Επιτροπή για Είδη Διπλής Χρήσης	Συμβουλεύει τον ΥΕΒΤ στο πλαίσιο του ελέγχου των εξαγωγών των ελεγχόμενων ειδών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1334/2000/ΕΚ	ΥΕΒΤ	ΥΕΒΤ ΥΕΞ ΤΤ ΥΔΔΤ ΥΑ ΥΕΚΑ ΥΥ ΝΥ ΥΓΦΠΠ ΥΣΕ
Το περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Στρατιωτικού Εξοπλισμού) Διάταγμα του 2005	Συμβουλευτική Επιτροπή για Είδη Στρατιωτικού Εξοπλισμού	Συμβουλεύει τον ΥΕΒΤ στο πλαίσιο του ελέγχου των εξαγωγών των ειδών του Κοινού Καταλόγου Στρατιωτικού Εξοπλισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ΥΕΒΤ	ΥΕΒΤ ΥΕΞ ΤΤ ΥΔΔΤ ΥΑ ΥΕΚΑ ΥΥ ΝΥ

Νομοθεσία	Όνομα	Αρμοδιότητα	Αρμόδιο Υπουργείο	Μέλη (Υπουργεία / Φορείς)
Ο περί Καλλυντικών Προϊόντων Νόμος του 2001	Συμβούλιο Καλλυντικών	Ρύθμιση της κυκλοφορίας των καλλυντικών προϊόντων	ΥΥ	ΥΥ ΦΥ ΓΧΚ Δύο Ιατροί από ΠΙΣ Δύο Χημικοί από ΠΕΕΧ
Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμος του 2002 και Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 2002	Τεχνική Επιτροπή για την προστασία του περιβάλλοντος	Συμβουλεύει τον ΥΓΦΠΠ για τον καθορισμό Όρων Λειτουργίας για προστασία των νερών και του εδάφους της Κύπρου από τη Ρύπανση. Συμβουλεύει τον ΥΕΚΑ για καθορισμό Όρων Λειτουργίας για προστασία της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας.	ΥΕΚΑ	ΥΕΚΑ ΥΓΦΠΠ ΥΥ ΥΕΣ ΥΕΒΤ ΥΣΕ ΕΤΕΚ ΟΠΟΟ
Ο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμος του 2002	Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων	Συμβουλεύει τον ΥΓΦΠΠ για έκδοση αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων	ΥΓΦΠΠ	ΥΓΦΠΠ ΥΕΚΑ ΥΕΣ ΥΥ ΥΕΒΤ ΥΣΕ Ένωση Δήμων Ένωση Κοινοτήτων ΟΠΟΟ ΕΤΕΚ
Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2003	Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας	Συμβουλεύει τον Υπουργό ΥΕΚΑ σε θέματα πρόληψης ατυχημάτων, βελτίωσης των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και του κοινού γενικότερα αλλά και για την αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας	ΥΕΚΑ	ΥΕΚΑ ΤΓ ΥΜ Ο.Ε.Β. Κ.Ε.Β.Ε. Σ.Ε.Ο.Κ. Π.Ο.Β.Ε.Κ. Π.Ε.Ο. Σ.Ε.Κ. Δ.Ε.Ο.Κ. Π.Ο.Α.Σ. ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. Ε.Τ.Υ.Κ. Σ.Α.Υ.Κ. Ε.Τ.Ε.Κ.

Νομοθεσία	Όνομα	Αρμοδιότητα	Αρμόδιο Υπουργείο	Μέλη (Υπουργεία / Φορείς)
Ο περί Εγγραφής Χημικών Νόμος του 1988	Συμβούλιο Εγγραφής Χημικών	Εξετάζει τις αιτήσεις για εγγραφή στο Μητρώο Χημικών, στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι οι πτυχιούχοι που δικαιούνται να διεξάγουν χημικές αναλύσεις στην Κύπρο.	ΥΥ	ΥΥ Τέσσερεις Χημικοί από ΠΕΕΧ

7.2 Λειτουργία των Διυπουργικών Επιτροπών και Συμβουλίων

7.2.1 Τεχνική Επιτροπή για Έλεγχο Επικίνδυνων Ουσιών

Η Τεχνική Επιτροπή για τον Έλεγχο των Επικίνδυνων Ουσιών εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Επικίνδυνων Ουσιών Νόμο του 1991.

Στην Επιτροπή εξετάζεται η έκδοση και η τροποποίηση Κανονισμών για έλεγχο των χημικών ουσιών με στόχο την προστασία της ανθρώπινης υγείας, της χλωρίδας, της πανίδας και της ποιότητας του περιβάλλοντος της Κύπρου. Η Επιτροπή εξετάζει προσχέδια τροποποιητικών Κανονισμών για διαφοροποίηση των προνοιών της περί Επικίνδυνων Ουσιών νομοθεσίας. Εξετάζεται επίσης οποιοδήποτε έκτακτο θέμα προκύψει που αφορά τη διαχείριση επικίνδυνων ουσιών ή παρασκευασμάτων για το οποίο απαιτείται συντονισμός μεταξύ Κυβερνητικών Υπηρεσιών.

Τις συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής προεδρεύει ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας εκ μέρους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για όλες τις περιπτώσεις εκτός αυτής κατά την οποία θα εξετασθούν θέματα εκτίμησης κινδύνου υπάρχουσών χημικών ουσιών όπου προεδρεύει εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας.

7.2.2 Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων

Το Συμβούλιο αποτελείται από:

- Το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ή εκπρόσωπό του,
- Ένα Γεωργικό Λειτουργό με ειδικότητα στη Φυτοπροστασία,
- Ένα Γεωργικό Λειτουργό με ειδικότητα στη Γεωργική Χημεία/Χημεία,
- Δύο εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας (το Διευθυντή του Γενικού Χημείου ή εκπρόσωπό του και ένα Ιατρικό Λειτουργό ή ένα Φαρμακοποιό των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών),
- Το Διευθυντή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή εκπρόσωπό του, και
- Εκπρόσωπο της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων.

Το Συμβούλιο εξετάζει αιτήσεις για εγγραφή, ή ανανέωση της εγγραφής, των γεωργικών φαρμάκων σύμφωνα με τη διαδικασία που εκάστοτε καθορίζει το ίδιο. Για το σκοπό αυτό το Συμβούλιο μπορεί να συνιστά Επιτροπές αποτελούμενες από μέλη του ή άλλους επιστήμονες ή ειδικούς για να υποβοηθείται μέσω των εισηγήσεων τους στο έργο της εξέτασης των υποβαλλόμενων αιτήσεων. Αφού το Συμβούλιο εγκρίνει την αίτηση εγγραφής ενός γεωργικού φαρμάκου προχωρεί στην εγγραφή του εκδίδοντας για το σκοπό αυτό πιστοποιητικό εγγραφής.

7.2.3 Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων

Το Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Λιπασμάτων Νόμο του 2006.

Το Συμβούλιο αποτελείται από:

- Το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος,
- Το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας,
- Ένα Γεωργικό Λειτουργό του Τμήματος Γεωργίας με προσόντα στη θρέψη φυτών,
- Τον υπεύθυνο του Εργαστηρίου Χημικών Αναλύσεων του Τμήματος Γεωργίας,
- Ένα Λειτουργό του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών σε θέματα θρέψης φυτών,
- Εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και
- Εκπρόσωπο της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων.

Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συμβουλεύει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και γνωμοδοτεί σε θέματα που αφορούν τα λιπάσματα.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τη χρησιμότητα συμμετοχής εμπειρογνομόνων στο Συμβούλιο.
- Μεριμνά για συνεργασία και αλληλοενημέρωση με συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΓΦΠΠ, Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων, διάφορους Οργανισμούς καθώς και άλλους φορείς που ασχολούνται με τα λιπάσματα.
- Υποβάλλει στο Τμήμα Γεωργίας εισηγήσεις για τη χορήγηση αδειών παραγωγής, συσκευασίας, εισαγωγής καθώς και για την εγγραφή λιπασμάτων.
- Μεριμνά για την παρακολούθηση των δυσκολιών και των προβλημάτων από την εφαρμογή του Νόμου, των Κανονισμών καθώς και των άλλων σχετικών Κοινοτικών Κανονισμών που κατά καιρούς εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και αφορούν τα λιπάσματα.

7.2.4 Συμβουλευτική Επιτροπή για Εξαγωγές Ειδών Διπλής Χρήσης

Η Συμβουλευτική Επιτροπή για Εξαγωγές Ειδών Διπλής εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση το περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Αγαθών και Τεχνολογίας Διπλής Χρήσης) Διάταγμα του 2002.

Η Επιτροπή συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο πλαίσιο της εξέτασης των αιτήσεων που υποβάλλονται για έκδοση άδειας εξαγωγής για είδη διπλής χρήσης. Ασχολείται επίσης με οποιαδήποτε θέματα προκύπτουν στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας.

7.2.5 Συμβουλευτική Επιτροπή για Είδη Στρατιωτικού Εξοπλισμού

Η Συμβουλευτική Επιτροπή για Είδη Στρατιωτικού Εξοπλισμού εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση το περί Άμυνας (Ρύθμιση Εξαγωγής Στρατιωτικού Εξοπλισμού) Διάταγμα του 2005.

Η Επιτροπή συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο πλαίσιο της εξέτασης των αιτήσεων που υποβάλλονται για έκδοση άδειας εξαγωγής για είδη στρατιωτικού εξοπλισμού. Ασχολείται επίσης με οποιαδήποτε θέματα προκύπτουν στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας.

7.2.6 Συμβούλιο Καλλυντικών

Το Συμβούλιο Καλλυντικών, που εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Καλλυντικών Νόμο του 2001, ρυθμίζει την κυκλοφορία των καλλυντικών προϊόντων και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- συμβουλεύει τον Υπουργό Υγείας για οποιοδήποτε θέμα αφορά τα καλλυντικά προϊόντα.
- εξετάζει αιτήσεις για χορήγηση άδειας παρασκευής καλλυντικών προϊόντων.
- εξετάζει αιτήσεις για χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά καλλυντικού προϊόντος που περιέχει απαγορευμένη ουσία και χορηγεί, τροποποιεί, αναστέλλει και ανακαλεί τέτοιες άδειες.
- εξετάζει αιτήσεις για χορήγηση αδειών διασφάλισης εμπορικού απορρήτου αναφορικά με τα συστατικά των καλλυντικών προϊόντων και χορηγεί, παρατείνει, αναστέλλει και ανακαλεί τέτοιες άδειες.
- απαιτεί και λαμβάνει από πρόσωπα που παρασκευάζουν καλλυντικά προϊόντα στην Κύπρο ή εισάγουν από τρίτη χώρα, τις απαραίτητες πληροφορίες για σκοπούς ελέγχου και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες παρέχουν τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς το Συμβούλιο Καλλυντικών και έχουν την ευθύνη της επιτήρησης της αγοράς και της εφαρμογής της νομοθεσίας.

7.2.6 Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος

Η Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμο του 2002 (Ν. 106(I)/2002). Λειτουργεί με βάση τις πρόνοιες των περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμων του 2003 και 2006 (Ν. 56(I)/2003 και Ν. 15(I)/2006). Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι να:

- εξετάζει τις αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων που υποβάλλουν οι κάτοχοι Αδειοδοτούμενων Εγκαταστάσεων, με βάση τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμο του 2002 (Ν. 187(I)/2002),
- συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους όρους λειτουργίας και τις οριακές τιμές εκπομπής αερίων αποβλήτων που θα πρέπει να καθορίζονται στις σχετικές Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων που ο ίδιος χορηγεί,
- εξετάζει τις αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Απόρριψης Υγρών Αποβλήτων που υποβάλλουν οι κάτοχοι Αδειοδοτούμενων Εγκαταστάσεων, με βάση τον περί

Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμο του 2002 (Ν. 106(I)/2002),

- συμβουλεύει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τους όρους λειτουργίας και τη σύσταση και τις ποσότητες των απορριπτόμενων ουσιών ή των αποβλήτων που θα πρέπει να καθορίζονται στις σχετικές Άδειες Απόρριψης που ο ίδιος χορηγεί.

Ειδοποιήσεις για τις συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής αποστέλλονται στον Έπαρχο, στο Κοινοτικό Συμβούλιο ή στο Δήμο που είναι δυνατό να επηρεάζεται. Εκπρόσωπος τους μπορεί να παρίσταται στις συνεδρίες. Ειδοποιήσεις αποστέλλονται επίσης στο φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης της οποίας η αίτηση εξετάζεται.

7.2.7 Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμο του 2002 (Ν. 215(I)/2002). Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι να:

- εξετάζει τις αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων και καθορίζει τους όρους για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων.
- συμβουλεύει την αρμόδια αρχή για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με τη διαχείριση αποβλήτων.
- συμβουλεύει την αρμόδια αρχή για οποιαδήποτε μέτρα επιβάλλεται να ληφθούν για μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της ορθής διαχείρισης και διάθεσής τους.

7.2.8 Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Το Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμο του 1996 και προεδρεύεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στη σύσταση του Συμβουλίου μετέχουν, εκτός από τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Διευθυντής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας, εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Μεταλλείων και εκπρόσωπος του Ε.Τ.Ε.Κ.

Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε ζητήματα πρόληψης ατυχημάτων,
- αναπτύσσει, διαδίδει και διατηρεί δραστηριότητες οι οποίες θα επηρεάσουν ή θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και γενικότερα του κοινού,
- υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εισηγήσεις ή προτάσεις για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και τις καλύτερες και αποτελεσματικότερες μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθούνται προς το σκοπό της εξασφάλισης της επαγγελματικής ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, και

- συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με τη σύνταξη ή την αναθεώρηση νομοθεσίας υπό το φως της εμπειρίας που αποκτήθηκε από τη μελέτη των τοπικών συνθηκών, των διεθνών εξελίξεων και της τεχνολογικής προόδου.

7.2.9 Συμβούλιο Εγγραφής Χημικών

Το Συμβούλιο Εγγραφής Χημικών εγκαθιδρύθηκε με βάση τον περί Εγγραφής Χημικών Νόμο του 1988 (Ν. 157/88). Σύμφωνα με το νόμο αυτό, όλα τα άτομα που κατέχουν δίπλωμα, πτυχίο ή τίτλο Πανεπιστημίου, Πολυτεχνείου ή Κολλεγίου στη Χημεία μπορούν να εγγραφούν στο Μητρώο Χημικών.

Οι αιτήσεις εγγραφής στον κατάλογο εξετάζονται από το Συμβούλιο Εγγραφής Χημικών, που αποτελείται από 3 μέλη που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και 4 μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της ΠΕΕΧ. Σύμφωνα με τον περί Εγγραφής Χημικών Νόμο «κανείς δεν δικαιούται να κάνει αναλύσεις αν δεν είναι εγγεγραμμένος στους καταλόγους των Χημικών, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις που καθορίζονται δια νόμου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Βάσεις Δεδομένων και Διεθνής Βιβλιογραφία

8.1 Δεδομένα για τη Διαχείριση των Χημικών Προϊόντων στην Κύπρο

Πίνακας 8.1: Βάσεις Δεδομένων στην Κύπρο

Κατηγορία δεδομένων	Τμήμα/Υπηρεσία	Πηγές Δεδομένων	Πρόσβαση	Μέθοδος Πρόσβασης	Τύπος Δεδομένων
Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες (ποσότητες) και Παρασκευάσματα (ποσότητες, σύσταση) σε βιομηχανίες και εταιρίες	ΤΕΕ	Ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται από Εργοδότες	Εμπιστευτική	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή	Βάση Δεδομένων
Εισαγωγές / εξαγωγές των επικίνδυνων χημικών ουσιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 304/2003	ΤΕΕ	Δεδομένα που υποβάλλονται από τους εξαγωγείς / εισαγωγείς Άδειες εξαγωγής / εισαγωγής	Εμπιστευτική	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή	Αρχείο
Αποτελέσματα Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης	ΤΕΕ	Καθημερινές Μετρήσεις από το Προσωπικό του ΤΕΕ	Εμπιστευτική	Μέσω Υπολογιστών του ΤΕΕ	Βάση Δεδομένων Γραφική απεικόνιση
Στατιστικά για εισαγωγές / εξαγωγές χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων	ΣΥ	Τμήμα Τελωνείων	Ελεύθερη	Διαδίκτυο	Έκδοση του ΤΣΥ
Στατιστικά για χρήση χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων	ΣΥ	Τμήμα Τελωνείων	Ελεύθερη	Διαδίκτυο	Έκδοση του ΤΣΥ
Εγγεγραμμένα Γεωργικά Φάρμακα	ΤΓ	Αποφάσεις / Πιστοποιητικά εγγραφής του Συμβουλίου Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Ελεύθερη	Διαδίκτυο	Αρχείο

Κατηγορία δεδομένων	Τμήμα/ Υπηρεσία	Πηγές Δεδομένων	Πρόσβαση	Μέθοδος Πρόσβασης	Τύπος Δεδομένων
Πωλητές Γεωργικών Φαρμάκων	ΤΓ	Αποφάσεις / Άδειες πωλητή που εκδίδονται από το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Ελεύθερη	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή και διαδίκτυο στο άμεσο μέλλον	Αρχείο
Καταστήματα πώλησης γεωργικών φαρμάκων	ΤΓ	Αποφάσεις / Άδειες καταστημάτων που εκδίδονται από το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Ελεύθερη	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή και διαδίκτυο στο άμεσο μέλλον	Αρχείο
Αποθήκες γεωργικών φαρμάκων	ΤΓ	Αποφάσεις / Άδειες αποθηκών που εκδίδονται από το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Ελεύθερη	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή και διαδίκτυο στο άμεσο μέλλον	Αρχείο
Εργοστάσια παρασκευής γεωργικών φαρμάκων	ΤΓ	Αποφάσεις / Άδειες εργοστασίων που εκδίδονται από το Συμβούλιο Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Ελεύθερη	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή και διαδίκτυο στο άμεσο μέλλον	Αρχείο
Εγγεγραμμένα Βιοκτόνα	ΤΓ	Αποφάσεις / Πιστοποιητικά εγγραφής του Συμβουλίου Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων	Ελεύθερη	Διαδίκτυο	Αρχείο
Επικίνδυνα Απόβλητα της χημικής βιομηχανίας	ΥΠ	Δηλώσεις Βιομηχανιών / Εργοδοτών	Εμπιστευτική	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή	Αρχείο
Επικίνδυνα Απόβλητα από μηχανέλαια	ΥΠ	Δηλώσεις Βιομηχανιών / Εργοδοτών	Εμπιστευτική		Βάση Δεδομένων
Πολυ(χλωριωμένα διφαινύλια) (PCBs)	ΥΠ	Τιμολόγια Εισαγωγής για Λάδια Μετασχη- ματιστών	Εμπιστευτική	Μέσω συγκεκριμένου υπολογιστή	Βάση Δεδομένων

Κατηγορία δεδομένων	Τμήμα/ Υπηρεσία	Πηγές Δεδομένων	Πρόσβαση	Μέθοδος Πρόσβασης	Τύπος Δεδομένων
Ποσότητες, εισαγωγείς και χρήστες εκρηκτικών	ΥΜ	Δηλώσεις και Αιτήσεις Βιομηχανιών / Εργοδοτών	Εμπιστευτική	Έντυπο αρχείο της υπηρεσίας	Αρχείο

8.2 Διαδικασίες Συλλογής και Ταξινόμησης Δεδομένων

8.2.1 Δεδομένα που Δηλώνονται Υποχρεωτικά σχετικά με τη Διαχείριση των Χημικών Προϊόντων

8.2.1.1 Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες

Σύμφωνα με την περί Επικίνδυνων Ουσιών νομοθεσία δηλώνεται υποχρεωτικά στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας οποιαδήποτε χημική ουσία εισάγεται υπό περιορισμούς σύμφωνα με τις πρόνοιες της Σύμβασης PIC και του σχετικού Ευρωπαϊκού Κανονισμού για τις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών προϊόντων (Ευρωπαϊκός Κανονισμός 304/2003/ΕΚ).

Σύμφωνα με τους περί Επικίνδυνων Ουσιών Κανονισμούς του 2002 οι βιομηχανίες παραγωγής ή οι εισαγωγείς παρασκευασμάτων δηλώνουν υποχρεωτικά στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας τις συστάσεις των χημικών παρασκευασμάτων που χρησιμοποιούν, παράγουν ή εισάγουν.

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός REACH προνοεί ότι όσοι παράγουν ή εισάγουν χημικές ουσίες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα σε ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες του 1 τόνου / έτος πρέπει να υποβάλουν τα απαραίτητα δεδομένα για την καταχώρηση των ουσιών αυτών στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων. Ο Κανονισμός αφορά ουσίες σε καθαρή μορφή, ουσίες που περιέχονται σε παρασκευάσματα και ουσίες που αναμένεται να ελευθερωθούν από αντικείμενα.

Επίσης σύμφωνα με τους περί Αμιάντου (Ασφάλεια και Υγεία Προσώπων στην Εργασία) Κανονισμούς του 2006 δηλώνεται υποχρεωτικά στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας οποιαδήποτε εργασία θα διεξαχθεί με αμιαντούχα υλικά, για την εξασφάλιση άδειας εργασίας.

8.2.1.2 Φυτοφάρμακα και Βιοκτόνα

Σχετικά με τα φυτοφάρμακα και βιοκτόνα, πρέπει να υποβάλλεται στο Τμήμα Γεωργίας αίτηση για εγγραφή τους που να συνοδεύεται με τα καθορισμένα στη νομοθεσία στοιχεία. Αντίστοιχη αίτηση πρέπει να υποβάλλεται για ανανέωση της εγγραφής τους.

Επίσης στο Τμήμα Γεωργίας υποβάλλεται αίτηση για απόκτηση άδειας αποθήκης και εργοστασίου παρασκευής γεωργικών φαρμάκων. Επιπλέον, απαιτείται άδεια για τη λειτουργία των καταστημάτων πώλησης γεωργικών φαρμάκων όπου επιβάλλεται και η αδειοδότηση των πωλητών γεωργικών φαρμάκων.

8.1.2.3 Απόβλητα

Οι βιομηχανίες που παράγουν επικίνδυνα χημικά απόβλητα, όπως αυτά ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Επικίνδυνων Αποβλήτων, πριν από την εξαγωγή για επεξεργασία τους οφείλουν να εξασφαλίσουν σχετική έγκριση από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος. Στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος δηλώνονται οι ποσότητες και οι χώροι αποθήκευσης των αποβλήτων αυτών, μέχρι να εξευρεθεί από τις αρμόδιες αρχές κατάλληλος χώρος απόρριψής τους. Ταυτόχρονα, οι εργοδότες δηλώνουν υποχρεωτικά τις μεθόδους συλλογής των αποβλήτων κατά τη βιομηχανική παραγωγή τους καθώς και τις μεθόδους που καθορίζουν και εφαρμόζουν για την επεξεργασία των επικίνδυνων αποβλήτων και τη μετατροπή τους σε αποδεκτά και λιγότερο επικίνδυνα απόβλητα.

8.1.2.4 Εκρηκτικές ύλες

Η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι η αρμόδια αρχή για τον έλεγχο στην κυκλοφορία και τη χρήση των πυρομαχικών, των πυροτεχνημάτων και των μεγάλης ισχύος εκρηκτικών. Για την εισαγωγή από μη Ευρωπαϊκές ή Ευρωπαϊκές χώρες οποιωνδήποτε προϊόντων που εμπίπτουν στις πιο πάνω κατηγορίες απαιτείται παραχώρηση άδειας εισαγωγής ή μεταφοράς αντίστοιχα από την Υπηρεσία Μεταλλείων. Επίσης η εν λόγω Υπηρεσία παραχωρεί άδειες για αποθήκευση, πώληση και χρήση των εκρηκτικών υλών από εταιρείες. Οι εργοδότες και τα λατομεία υποβάλλουν σε μηνιαία βάση κατάσταση για τις ποσότητες των αποθηκευμένων και χρησιμοποιούμενων εκρηκτικών υλών και υπόκεινται σε σχετικές επιθεωρήσεις για επιβεβαίωση των δεδομένων από την Υπηρεσία Μεταλλείων.

8.1.2.5 Λιπάσματα

Όλες οι εισαγωγές λιπασμάτων στην Κύπρο με την ένδειξη «Λίπασμα ΕΚ» δηλώνονται υποχρεωτικά στο Τμήμα Γεωργίας για την τήρηση του σχετικού μητρώου «Μητρώο Αφίξης Λιπασμάτων με την ένδειξη Λίπασμα ΕΚ». Ο εισαγωγέας πληρώνει το ανάλογο τέλος για τη διεξαγωγή του απαιτούμενου ποιοτικού ελέγχου στο συγκεκριμένο λίπασμα.

Οι εισαγωγές λιπασμάτων που δεν φέρουν την ένδειξη «Λίπασμα ΕΚ» δηλώνονται επίσης υποχρεωτικά στο Τμήμα Γεωργίας. Κατά την πρώτη εισαγωγή λιπάσματος που δεν φέρει την ένδειξη «Λίπασμα ΕΚ» ο εισαγωγέας πληρώνει τέλος για την εγγραφή του λιπάσματος στο αντίστοιχο μητρώο και τέλος για τη διεξαγωγή ποιοτικού ελέγχου. Κατά τις μελλοντικές εισαγωγές του ίδιου λιπάσματος ο εισαγωγέας πληρώνει μόνο το τέλος για τη διεξαγωγή του ποιοτικού ελέγχου.

8.3 Στοιχεία για Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Επιπτώσεις στην Ανθρώπινη Υγεία από τη Χρήση Χημικών Προϊόντων

Στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος τηρούνται στοιχεία για τα περιβαλλοντικά προβλήματα που παρουσιάζονται από τη χρήση χημικών προϊόντων, ενώ στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών (FIS) του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας υπάρχουν δεδομένα σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα που έχουν προκληθεί από λανθασμένη χρήση χημικών προϊόντων.

8.4 Δεδομένα που τηρούνται από Κυβερνητικές Υπηρεσίες για τη Χρήση Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων

8.4.1 Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες

Στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας τηρείται Βάση Δεδομένων στην οποία καταχωρούνται κατά υποστατικό και εργοδότη όλες οι χημικές ουσίες και παρασκευάσματα που χρησιμοποιούνται ή είναι εκεί αποθηκευμένα (περιλαμβανομένων των φυτοφαρμάκων). Η βάση αυτή ανανεώνεται συστηματικά με πληροφορίες που υποβάλλουν οι εργοδότες με συμπλήρωση ειδικών ερωτηματολογίων. Οι Επιθεωρητές Εργασίας κάθε Επαρχίας διανέμουν τα ερωτηματολόγια στους εργοδότες και στη συνέχεια ελέγχουν αν τα υποβληθέντα στοιχεία είναι ακριβή. Η τελική καταχώρηση και ταξινόμηση των δεδομένων γίνεται στα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

8.4.2 Φυτοφάρμακα

Στο Τμήμα Γεωργίας τηρείται Βάση Δεδομένων όπου καταχωρούνται οι εισαγωγές φυτοφαρμάκων από τρίτες χώρες κατά εταιρεία. Επιπλέον, οι εταιρείες δηλώνουν εθελοντικά τις ετήσιες ποσότητες φυτοφαρμάκων που προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8.4.3 Περιορισμοί πρόσβασης στα δεδομένα διαχείρισης χημικών προϊόντων

Για σκοπούς προστασίας των εμπιστευτικών δεδομένων που τηρούνται από Κυβερνητικούς Οργανισμούς (Πίνακας 8.1), σε αυτά έχουν πρόσβαση μόνο οι Λειτουργοί που ασχολούνται με τη διαχείριση και την καταχώρηση των συγκεκριμένων χημικών προϊόντων.

Αυτό γίνεται για σκοπούς προστασίας των βιομηχανικών απορρήτων, αφού στις πληροφορίες που συλλέγονται παρουσιάζονται ονομαστικά κατά εταιρεία οι ποσότητες που υπάρχουν προς χρήση καθώς και ο σκοπός για τον οποίο αυτές θα χρησιμοποιηθούν. Η χρήση των δεδομένων αυτών από τους Κυβερνητικούς Λειτουργούς για στατιστικούς σκοπούς είναι αποδεκτή και επιτρεπόμενη. Τα δεδομένα θεωρούνται και αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικά εφόσον αυτά συνδέονται ονομαστικά με άτομα, εταιρείες, εργοδότες, υποστατικά ή προϊόντα.

8.5 Πρόσβαση σε Διαθέσιμη Διεθνή Βιβλιογραφία

Πίνακας 8.2: Διαθέσιμη Διεθνής Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφία	Πρόσβαση	Μέθοδος Πρόσβασης
Ευρωπαϊκό Γραφείο Χημικών Ουσιών (ECB) - Τεχνικά Καθοδηγητικά Έγγραφα για την Εκτίμηση του Κινδύνου από Χημικές Ουσίες	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://ecb.jrc.it/tgd

Βιβλιογραφία	Πρόσβαση	Μέθοδος Πρόσβασης
Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/enterprise/
Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/environment/
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) – Καθοδηγητικά έγγραφα για την εφαρμογή του REACH	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/echa
Γενική Διεύθυνση για Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ίσες Ευκαιρίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/employment_social
Communication & Information Resource Center Administrator (CIRCA)	Μερικώς ελεύθερη	Διαδίκτυο https://forum.europa.eu.int
Κριτήρια Περιβαλλοντικής Υγιεινής (WHO) Διεθνές Πρόγραμμα για τη Χημική Ασφάλεια-Μέθοδοι Εκτίμησης του Κινδύνου (WHO)	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.who.int/ipcs/publications/ehc/en http://www.who.int/ipcs/methods/en
Διεθνείς Καρτέλες Δεδομένων Ασφαλείας για τις Χημικές Ουσίες (IPCS/EC)	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.inchem.org
Σύμβαση του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές εμπόριο (FAO/UNEP)	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.pic.int
Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Εφαρμογή της Νομοθεσίας για τις Χημικές Ουσίες (CLEEN)	Μερικώς Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.cleen-eu.net
Σύμβαση της Βασιλείας που αφορά τη μεταφορά και επεξεργασία των επικίνδυνων αποβλήτων	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.basel.int
Ευρωπαϊκή Επιτροπή-Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/food/plant/index_en.htm
Καθοδηγητικά έγγραφα για τις δοκιμές χημικών ουσιών του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (OECD)	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.oecd.org
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Οικοτοξικολογία και την Τοξικολογία των Χημικών Ουσιών (ECETOC)	Ελεύθερη	Διαδίκτυο http://www.ecetoc.org

8.6 Πρόσβαση σε Διεθνείς Βάσεις Δεδομένων

Πίνακας 8.3: Διεθνείς Βάσεις Δεδομένων

Βάση Δεδομένων	Τοποθεσία	Πρόσβαση	Μέθοδος Πρόσβασης
Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τις Χημικές Ουσίες (ESIS) του Ευρωπαϊκού Γραφείου Χημικών Ουσιών (ECB)	Διαδίκτυο	Ελεύθερη	http://ecb.jrc.it/esis
Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων για τις Εξαγωγές και Εισαγωγές ορισμένων Επικίνδυνων Χημικών Ουσιών (EDEXIM) του Ευρωπαϊκού Γραφείου Χημικών Ουσιών (ECB)	Διαδίκτυο	Μερικώς ελεύθερη	http://ecb.jrc.it/edex Το ΤΕΕ έχει εξειδικευμένη πρόσβαση
Υπηρεσία Βάσης Δεδομένων για περιλήψεις χημικών ουσιών (Chemicals Abstracts Service Database)	Διαδίκτυο	Ελεύθερη	http://www.cas.org/casdb.html
Διεθνές Κέντρο Πληροφόρησης για την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία (CIS) του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO)	Διαδίκτυο	Ελεύθερη	http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/cis/index.htm
Βάσεις Δεδομένων για Επιστήμη και Τεχνολογία	Διαδίκτυο	Ελεύθερη	http://www.cas.org/ONLINE/DBSS/dbsslist.html
Καναδικό Κέντρο για Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία (CCOSH)	Διαδίκτυο	Μόνο με συνδρομή	http://www.ccohs.ca
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (OSH)	Διαδίκτυο	Ελεύθερη	http://europe.osha.eu.int Το ΤΕΕ έχει εξειδικευμένη πρόσβαση
Βάση Δεδομένων Dialog	Διαδίκτυο	Μερικώς ελεύθερη	http://www.dialog.com Το ΓΧΚ έχει εξειδικευμένη πρόσβαση
Η συλλογή της Βουδαπέστης: Μια παγκόσμια ηλεκτρονική βιβλιοθήκη της WHO για το περιβάλλον και την υγεία των παιδιών	Διαδίκτυο	Μερικώς ελεύθερη	http://www.who.int/ifcs Το ΓΧΚ και το ΤΕΕ έχουν εξειδικευμένη πρόσβαση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Τεχνολογική Υποδομή

9.1 Εργαστηριακή Υποδομή

Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα κυριότερα Κυβερνητικά εργαστήρια που διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή για τη διεξαγωγή ποιοτικών και ποσοτικών αναλύσεων χημικών ουσιών, φυτοφαρμάκων καθώς και υπολειμμάτων σε αυτά.

Όλα τα εργαστήρια και οι Κυβερνητικές Υπηρεσίες που εμπλέκονται στα θέματα διαχείρισης χημικών ουσιών διαθέτουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και έχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

9.1.1 Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (<http://www.sgl.moh.gov.cy>) αποτελεί κέντρο διεξαγωγής ελέγχου και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις Κρατικές Υπηρεσίες με αναγνώριση τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι το κατεξοχήν εθνικό κέντρο ελέγχου των τροφίμων και των φαρμάκων, των ναρκωτικών και των αστυνομικών τεκμηρίων, βιομηχανικών προϊόντων. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διεξάγει εφαρμοσμένη έρευνα, αξιοποιώντας προς τούτο εθνικούς και κοινοτικούς πόρους. Το ΓΧΚ αποτελείται από 21 εργαστήρια, 10 εργαστήρια τροφίμων, 7 εργαστήρια νερού και περιβάλλοντος, 2 εργαστήρια φαρμάκων και καλλυντικών, 1 εργαστήριο δικανικής χημείας και τοξικολογίας και 1 εργαστήριο για βιομηχανικά και καπνικά προϊόντα. Κάθε ένα από τα 21 εργαστήρια του ΓΧΚ είναι εξειδικευμένο σε συγκεκριμένο πεδίο εργασίας και ασχολείται αποκλειστικά με το πεδίο εξειδίκευσης του. Η λειτουργία και το πεδίο δραστηριοτήτων του κάθε εργαστηρίου περιγράφεται στο εγχειρίδιο ποιότητας, το οποίο είναι μέρος του Γενικού Εγχειριδίου Ποιότητας και του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του ΓΧΚ. Επίσης στο ΓΧΚ λειτουργούν υποστηρικτικά μια Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας και μια Μονάδα Πληροφορικής.

Με βάση το νομικό πλαίσιο στο οποίο βασίζεται η λειτουργία του, οι δραστηριότητες του ΓΧΚ εστιάζουν στην τεχνικο-αναλυτική πτυχή των πιο πάνω πεδίων αλλά και άλλες ευρύτερες επιστημονικές πτυχές, περιλαμβανομένης της διεξαγωγής εκτιμήσεων κινδύνου για την υγεία. Οι τεχνικο-αναλυτικές εργασίες που διεξάγονται στα εξειδικευμένα εργαστήρια περιλαμβάνουν επίσημους ελέγχους, παρακολούθηση, διερευνήσεις και εφαρμοσμένη έρευνα.

Οι άλλες πτυχές των εξειδικευμένων δραστηριοτήτων του ΓΧΚ αφορούν:

- Την παροχή ανεξάρτητης και αντικειμενικής επιστημονικής υποστήριξης στα θέματα αρμοδιότητας του σε Κυβερνητικά Τμήματα, στην Αστυνομική Δύναμη, στο Δικαστικό Σώμα και άλλες αρχές.
- Τη συμμετοχή σε Επιστημονικά Συμβούλια και Επιτροπές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Την ανάπτυξη κατευθυντήριων οδηγιών και κριτηρίων για κάλυψη υφιστάμενων κενών της νομοθεσίας.
- Τη συμβολή στις δραστηριότητες ενημέρωσης/εκπαίδευσης του κοινού, των παραγωγών και των κατασκευαστών.

Δεκαέξι από τα εικοσιένα εργαστήρια του ΓΧΚ έχουν διαπιστευθεί σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό/Διεθνές πρότυπο EN-ISO/IEC 17025. Επίσης άλλα δύο εργαστήρια ευρίσκονται στο στάδιο υποβολής αίτησης για αξιολόγηση και αναμένεται να διαπιστευθούν. Τα υπόλοιπα πέντε εργαστήρια του ΓΧΚ εφαρμόζουν το ίδιο σύστημα διασφάλισης ποιότητας με τα διαπιστευμένα εργαστήρια.

Πίνακας 9.1: Τα εργαστήρια του ΓΧΚ και το καθεστώς διαπίστευσης τους

A/A	Εργαστήριο	Διαπίστευση
1	Σύστασης, ποιότητας και θρεπτικής αξίας τροφίμων	NAI
2	Γενικών Αναλύσεων Νερών	NAI
3	Δικανικής Χημείας και Τοξικολογίας	NAI
4	Ελέγχου Φαρμάκων και Καλλυντικών	NAI
5	Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων	NAI
6	Περιβαλλοντικής Χημείας I	NAI
7	Οικοτοξικολογίας	NAI
8	Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων	NAI
9	Ραδιενέργειας στα Τρόφιμα και Περιβαλλοντικής Ραδιενέργειας	OXI
10	Περιβαλλοντικής Χημείας II και Ελέγχου Αποβλήτων	NAI
11	Βιομηχανικών Ειδών και Καπνικών Προϊόντων	OXI
12	Ελέγχου Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών	NAI
13	Πρόσθετων Ουσιών και Ειδικών Αναλύσεων Τροφίμων	NAI
14	Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης τροφίμων και Φυσικών Τοξινών	NAI
15	Μικροβιολογικού Ελέγχου Νερών, Φαρμάκων και Περιβάλλοντος	NAI
16	Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων	NAI
17	Παρασκευή και Αποστείρωση υλικών	OXI
18	Περιβαλλοντικής Ιολογίας	OXI
19	Μονάδα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	OXI
20	SNIF-NMR	NAI
21	Ανίχνευσης Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών	NAI

Τα εργαστήρια που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις χημικές ουσίες και την παρουσία τους στα τρόφιμα και στο περιβάλλον παρουσιάζονται πιο κάτω:

Τα πλείστα (7 από τα 9) από τα πιο κάτω εργαστήρια είναι διαπιστευμένα από το 2001 σύμφωνα με το πρότυπο ENISO 17025/2005. Φορέας διαπίστευσης είναι ο Εθνικός Φορέας Διαπίστευσης της Ελλάδας (ΕΣΥΔ). Όλα τα Εργαστήρια εφαρμόζουν σύστημα ελέγχου ποιότητας, επίσημη ή επικυρωμένη μεθοδολογία και συμμετέχουν σε διεργαστηριακούς ελέγχους ικανότητας.

9.1.1.1 Εργαστήριο Γενικών Αναλύσεων Νερών (Εργαστήριο 2)

Έχει την ευθύνη των γενικών χημικών αναλύσεων νερών ύδρευσης (πόσιμο νερό υδατοπρομήθειας) και εμφιαλωμένων νερών, όπως επίσης και των νερών από γεωτρήσεις, ποταμούς και φράγματα. Συμπληρώνει το χημικό έλεγχο με την εκτέλεση αναλύσεων των ανόργανων συστατικών (ιοντικές αναλύσεις, παράμετροι ευτροφισμού, βόριο, φθόριο, μέταλλα, κ.λπ.) καθώς και προσδιορισμούς ολικού οργανικού άνθρακα (TOC).

Το Εργαστήριο συμμετέχει ενεργά στις μελέτες της πιθανής επίπτωσης από την επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων στους υδροφορείς. Το Εργαστήριο συμμετείχε επίσης σε ερευνητικό πρόγραμμα με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Σχεδίου Life.

9.1.1.2 Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας (I) (Εργαστήριο 6)

Η πολυπλοκότητα των περιβαλλοντικών προβλημάτων απαιτεί ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διερεύνηση της έκτασης και του είδους της ρύπανσης και των δυνητικών επιπτώσεων της στο οικοσύστημα. Γι' αυτό οι εργασίες των Εργαστηρίων Περιβαλλοντικής Χημείας (I) και (II) συμπληρώνονται με τις εργασίες του Εργαστηρίου Οικοτοξικολογίας. Τα τρία Εργαστήρια έχουν αυτόνομη δομή αλλά αλληλοσυμπληρούμενες δραστηριότητες συγκροτώντας τους πυλώνες της ολοκληρωμένης παρακολούθησης. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση καλύπτει τον έλεγχο της ρύπανσης των επιφανειακών νερών και των ιζημάτων τους (φραγμάτων, ποταμών, λιμνών, κ.ά.), του Δικτύου Υδατοπρομήθειας, των επεξεργασμένων αποβλήτων καθώς και της διερεύνησης περιστατικών γεωργικής ή βιομηχανικής ρύπανσής τους. Επίσης εφαρμόζονται ολοκληρωμένα ερευνητικά προγράμματα διαπίστωσης τυχόν επιπτώσεων στον υδροφόρα από τη χρήση των επεξεργασμένων λυμάτων για σκοπούς άρδευσης και εμπλουτισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται οι μελέτες που έχουν γίνει στον υδροφόρα Ακρωτηρίου και Έζουσας.

Από το 1996 έχει μεθοδευτεί η ανάπτυξη της εμπειρογνωμοσύνης και της υποδομής των Εργαστηρίων ώστε σήμερα, με σχετική ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, να μπορούν να καλύψουν στην ολότητά του το φάσμα της χημικής και βιολογικής πτυχής των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου των Νερών και ιδιαίτερα της Οδηγίας Πλαισίου για τα Νερά 2000/60/ΕΚ.

Τα τρία Εργαστήρια (Περιβαλλοντικής Χημείας I, II και Οικοτοξικολογίας) συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες των διεθνών σωμάτων WHO, UNIDO, IFCS και UNEP και ειδικότερα στο πρόγραμμα «Regional Evaluation of POPs». Από το 1996 συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών (π.χ. UNHCR, UNOPS) και την Ευρωπαϊκή Ένωση (π.χ. Avicenne και Life, FP5 και FP6, Public Health Programme).

Το Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας διαθέτει την απαιτούμενη τεχνογνωσία καθώς και μηχανήματα προηγμένης τεχνολογίας για τον προσδιορισμό των οργανικών ρυπαντών (γεωργικών και βιομηχανικών) στα επιφανειακά, υπόγεια και πόσιμα νερά. Το φάσμα των χημικών ουσιών ελέγχου καλύπτει και την κατάσταση των ουσιών προτεραιότητας (Απόφαση 2455/2001/ΕΕ) που απαιτείται από την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (Νόμος Ν. 13(Ι)/2004).

Συγκεκριμένα οι χημικές παράμετροι ελέγχου (περίπου 200) περιλαμβάνουν:

- Βαρέα μέταλλα (Pb, Cd, Hg, Ni, κ.ά),
- Γεωργικούς ρυπαντές, όπως υπολείμματα φυτοφαρμάκων (οργανοχλωριωμένα (14), οργανοφωσφωρικά (13), τριαζίνες (3), Καρβαμιδικά (10)),
- Βιομηχανικούς ρυπαντές, όπως πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (PAHs) (15), Φθαλικούς Εστέρες (7), VOCs (60),
- Άλλους βασικούς και ουδέτερους ρυπαντές (43), καθώς και
- Πετρελαιοειδή.

Επίσης ελέγχονται τα νερά για υπολείμματα POPs, όπως PCBs (17), DDT και ισομερή, Aldrin, Chlordane, Heptachlor, εξαχλωροβενζόλιο, Dieldrin και Endrin.

Για την ανάλυση των πιο πάνω ουσιών το εργαστήριο διαθέτει 4 αέριους χρωματογράφους (GC) με εκλεκτικούς ανιχνευτές, 3 χρωματογράφους υψηλής απόδοσης (HPLCs) με εκλεκτικούς ανιχνευτές, 1 χρωματογράφο υψηλής απόδοσης με ανιχνευτή φασματογράφου μάζας (HPLC/MS) και 1 αέριο χρωματογράφο υψηλής διακριτικής ικανότητας με ανιχνευτή φασματογράφου μάζας (HRGC/MS) καθώς και φασματογράφους ατομικής απορρόφησης (AAS) και εκπομπής επαγωγικά συζευγμένου πλάσματος (ICP). Επίσης διαθέτει φασματογράφο μάζας επαγωγικά συζευγμένου πλάσματος (ICP/MS).

9.1.1.3 Εργαστήριο Οικοτοξικολογίας (Εργαστήριο 7)

Το 1992 δημιουργήθηκε το εργαστήριο Οικοτοξικολογίας, για να συμπληρώσει το σύστημα χημικού ελέγχου σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο Εργαστήριο γίνονται δοκιμές τοξικότητας με βακτήρια, άλγη και δάφνια, μελέτες πρόβλεψης των συνεργιστικών αλληλεπιδράσεων των φυτοφαρμάκων και δοκιμές γονοτοξικότητας, δηλαδή της δυνατότητας πρόκλησης μεταλλάξεων και άλλων επιδράσεων στο γενετικό υλικό. Πεδίο εφαρμογής των δοκιμών είναι τα νερά, το έδαφος, τα ιζήματα, τα βιομηχανικά και άλλα απόβλητα και οι χημικές ουσίες.

Οι δοκιμές τοξικότητας είναι απαραίτητες για την ολοκληρωμένη και έγκαιρη διάγνωση και πρόληψη της ρύπανσης και αυτό γιατί ο χημικός έλεγχος από μόνος του:

- καλύπτει μόνο περίπου το 10-20% των τοξικολογικά σημαντικών ρυπαντών στο νερό,
- δεν μπορεί να προσδιορίσει τις επιπτώσεις που δημιουργούνται από την ταυτόχρονη έκθεση σε αριθμό τοξικών ουσιών και τις τοξικές αλληλεπιδράσεις τους, και
- το όριο τοξικής επίδρασης, ιδιαίτερα των καρκινογόνων και των γονοτοξικών ουσιών, μπορεί να είναι μικρότερο του ορίου αναλυτικού προσδιορισμού.

Το Εργαστήριο Οικοτοξικολογίας αποτελεί τον πυρήνα της περαιτέρω ανάπτυξης της αναγκαίας υποδομής και τεχνογνωσίας για την εφαρμογή του βιολογικού ελέγχου που προβλέπει η Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

Σε συνεργασία με το Εργαστήριο Φυτοφαρμάκων διεξάγεται ο Βιολογικός έλεγχος των διοξινών (DR GALLUX) ενώ βρίσκεται υπό ανάπτυξη ο Βιολογικός έλεγχος οιστρογόνων σε περιβαλλοντικά δείγματα (ER GALLUX).

9.1.1.4 Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας (II) και Ελέγχου Αποβλήτων (Εργαστήριο 10)

Το Εργαστήριο διεξάγει αναλύσεις οργανικών και ανόργανων ρυπαντών σε δείγματα προσρόφησης ατμοσφαιρικού αέρα και αέρα εσωτερικών χώρων, εδάφους, θαλάσσιων ιζημάτων, βρόχινου και θαλάσσιου νερού, βιομηχανικών αποβλήτων και επεξεργασμένων οικιστικών λυμάτων. Το εργαστήριο εφαρμόζει, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές, προγράμματα παρακολούθησης επεξεργασμένων οικιστικών και βιομηχανικών αποβλήτων.

Στόχος του Εργαστηρίου είναι η συμβολή στον έλεγχο και την πρόληψη της περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Το Εργαστήριο διαθέτει την απαιτούμενη τεχνογνωσία καθώς και μηχανήματα προηγμένης τεχνολογίας για τον προσδιορισμό των οργανικών και των ανόργανων ουσιών. Συγκεκριμένα προσδιορίζονται σε υγρά απόβλητα, θάλασσα, βροχή, έδαφος, ιζήματα, λάσπες και δείγματα αέρα οι πιο κάτω χημικές παράμετροι:

Βιοχημικά Απαιτούμενο Οξυγόνο (BOD₅), Χημικά Απαιτούμενο Οξυγόνο (COD), φώσφορο, άζωτο, PAHs, βενζόλιο, τολουόλιο, ο, m, p-ξυλένιο, οργανικές πτητικές ουσίες (VOCs), φαινόλες, PCB's, οργανοχλωριωμένες ενώσεις, ανιονικοί διαβρέκτες, ανιόντα, πετρελαιοειδή και βαρέα μέταλλα (Pb, Cd, Cr, Ni, Hg, κ.ά.).

Επίσης ελέγχονται βιομηχανικά απόβλητα, θαλασσινά νερά και θαλασσινά ιζήματα για επικίνδυνες χημικές ουσίες σύμφωνα με την οδηγία 76/464/EK. Συγκεκριμένα, αυτά ελέγχονται για μέταλλα, DDT και ισομερή, Aldrin, Heptachlor, εξαχλωροβενζόλιο, Dieldrin και Endrin, τετραχλωροαιθυλένιο, 1,2 διχλωροαιθάνιο, κ.ά.

Για την ανάλυση των πιο πάνω ουσιών το εργαστήριο διαθέτει 2 αέριους χρωματογράφους με εκλεκτικούς ανιχνευτές, 1 HPLC και 1 HRGC, 1 GC/MS, 1 AAS, 1 ICP και 1 ICP/MS.

Το εργαστήριο μετέχει σε προγράμματα, όπως το πρόγραμμα για τον έλεγχο της ποιότητας του αέρα σε νηπιαγωγεία (AIRMEX) που συντονίζει το Ενωμένο Κέντρο Έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (JRC), το πρόγραμμα «Περιορισμός των επιπτώσεων του παθητικού καπνίσματος στα παιδιά» που κατάρτισε η Εθνική Επιτροπή «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα BUMA για τον έλεγχο της ρύπανσης εσωτερικών χώρων από οικοδομικά υλικά, έπιπλα, κ.ά. Το Εργαστήριο συμμετέχει στο Δίκτυο ESBIO και στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού πιλοτικού Προγράμματος Βιοπαρακολούθησης, δηλαδή του προσδιορισμού των πραγματικών επιπέδων ρύπων στον ανθρώπινο οργανισμό.

9.1.1.5 Εργαστήριο Υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων και PCBs στα τρόφιμα (Εργαστήριο 8)

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, το εν λόγω Εργαστήριο είναι το επίσημο εργαστήριο ελέγχου και παρακολούθησης των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα και εθνικό εργαστήριο αναφοράς (NRL). Στόχος του είναι η ικανοποίηση των νομοθετικών απαιτήσεων και ο έγκαιρος εντοπισμός των προβλημάτων για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους μέσα από τη συνεχή ανάπτυξη και τη διασφάλιση της ποιότητας, της αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητας του ελέγχου.

Ο έλεγχος αφορά προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης, περιλαμβανομένων των παιδικών τροφών, για υπολείμματα φυτοφαρμάκων και PCBs. Τα τρόφιμα φυτικής προέλευσης, μεταξύ άλλων φυτοφαρμάκων, ελέγχονται συστηματικά ως προς τους δύο κύριους επίμονους οργανικούς ρυπαντές ppDDE και Lindane.

Τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ελέγχονται κυρίως ως προς τους δεκαπέντε επίμονους οργανικούς ρυπαντές α-HCH, β-HCH, Lindane, Heptachlor, Heptachlor epoxide, εξαχλωροβενζόλιο, Aldrin, Dieldrin, Endrin, opDDE, ppDDE, opDDD, ppDDD, opDDT, ppDDT και ως προς τα PCBs 28, 52, 101, 118, 153, 138, 180, 29, 47, 121, 136, 185, 194, 206, 209.

Το Εργαστήριο συμμετέχει στο πρόγραμμα παρακολούθησης της WHO για τα επίπεδα των POPs στο μητρικό γάλα.

Το Εργαστήριο έχει την ευθύνη του Προγράμματος Ελέγχου Διοξινών. Στο παρόν στάδιο ο χημικός έλεγχος γίνεται από εργαστήρια του εξωτερικού, ενώ ο βιολογικός έλεγχος γίνεται σε συνεργασία με το εργαστήριο Οικοτοξικολογίας.

Επίσης παρακολουθείται η ρύπανση της θάλασσας μέσω ανάλυσης δειγμάτων ψαριών για POPs και γίνεται εκτίμηση του κινδύνου, η οποία προκύπτει από τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα.

9.1.1.6 Εργαστήριο Ραδιενέργειας (Εργαστήριο 9)

Σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Εργαστήριο έχει την ευθύνη του εργαστηριακού ελέγχου της ραδιενέργειας σε τρόφιμα και περιβαλλοντικά δείγματα (γ-ραδιονουκλίδια) και ολικής β-ακτινοβολίας σε φίλτρα δειγματοληψίας αερομεταφερόμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα. Έχουν προσδιοριστεί η εικόνα, και τα επίπεδα βάσης των φυσικών και τεχνητών γ-ραδιονουκλιδίων στα εδάφη και στα ιζήματα της μη κατεχόμενης Κύπρου και έχει σχηματιστεί η πρώτη βάση δεδομένων. Το εργαστήριο είναι μέλος του Δικτύου Almera και συμμετέχει στα ακόλουθα προγράμματα του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (IAEA):

- CYP/0/02 Sustainability of Nuclear Institutions and Knowledge Management Project
- Regional Technical Co-operation Marine Environmental Assessment of the Mediterranean Region, και
- Integrated Programme on Food Safety and Risk Assessment to fulfil all requirements of the EU Acquis (πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Με την αναβάθμιση του εργαστηρίου σε εξοπλισμό (Low Level Gas Proportional Detector και γ-Spectrometry System), δωρεά από το IAEA, το εργαστήριο είναι στο στάδιο της ανάπτυξης τριών καινούργιων μεθόδων για τον προσδιορισμό καϊσίου σε επιφανειακά νερά, Sr-90 στο γάλα και ολικής-α, ολικής-β ενεργότητας σε πόσιμο νερό, όπως καθορίζεται στον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμο του 2002, στα άρθρα 35 και 36 της Συνθήκης ΕΥΡΑΤΟΜ (EUROATOM) και στους σχετικούς Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς.

9.1.1.7 Εργαστήριο Ελέγχου Βιομηχανικών και Καπνικών Προϊόντων (Εργαστήριο 11)

Το εργαστήριο διεξάγει τον επίσημο έλεγχο και την παρακολούθηση της αγοράς για πίσσα, νικοτίνη και μονοξειδίο του άνθρακα στα τσιγάρα.

Διεξάγονται επίσης δοκιμές σε βιομηχανικά προϊόντα, όπως υγρά καύσιμα, απορρυπαντικά, μεταλλικά αντικείμενα, γυαλί, υφάσματα, χημικά παρασκευάσματα, κ.ά.

9.1.1.8 Εργαστήριο Ελέγχου Υλικών για Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργαστήριο 12)

Το εργαστήριο έχει την ευθύνη του ελέγχου της χημικής και της γενικότερης ασφάλειας των:

- Υλικών και Αντικειμένων που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα σύμφωνα με τους εναρμονισμένους με την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή νομοθεσία “περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα Κανονισμούς του 2004 και 2005” και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 1935/2004/ΕΚ, 1895/2005/ΕΚ.
- Παιδικών Παιχνιδιών σύμφωνα με τους περί Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμούς του 2002 (Κ.Δ.Π. 384/2002).

Βασικός σκοπός του ελέγχου είναι να προστατεύσει: (α) τον καταναλωτή από τις χημικές ουσίες, οι οποίες είναι δυνατό να μεταναστεύσουν στα τρόφιμα από τα υλικά συσκευασίας ή γενικότερα από τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα και (β) τα παιδιά και τα βρέφη από χημικούς κινδύνους (χημικές ουσίες που μπορεί να μεταναστεύσουν από τα παιδικά παιχνίδια) και από φυσικούς κινδύνους (μηχανικές ιδιότητες παιδικών παιχνιδιών και ευφλεκτότητα). Ο έλεγχος των μηχανικών και φυσικών ιδιοτήτων των παιδικών παιχνιδιών έχει ως σκοπό την ασφάλεια των παιδιών από πιθανούς κινδύνους που μπορεί να προκληθούν από την κακή

κατασκευή ενός παιγνιδιού, π.χ. μη ικανοποιητική αντοχή που μπορεί να οδηγήσει σε τραυματισμό ενός παιδιού.

9.1.1.9 Εργαστήριο Περιβαλλοντικής και άλλης Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (εργαστήριο 14)

Το Εργαστήριο έχει την ευθύνη του επισήμου ελέγχου της επιβάρυνσης τροφίμων με τοξικές/καρκινογόνες ουσίες, π.χ. PAHs, βαρέα μέταλλα, αφλατοξίνες κ.ά., που προέρχονται είτε από τη γενικότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση/ρύπανση των τροφίμων μέσω της τροφικής αλυσίδας είτε είναι προϊόντα μεταβολισμού μυκήτων και άλλων οργανισμών. Ο σχετικός έλεγχος/επιτήρηση ασκείται μέσω συντονιστικών προγραμμάτων και ερευνών που σκοπό έχουν την πρόληψη, τη λήψη διορθωτικών μέτρων καθώς και τη μακροπρόθεσμη χημική ασφάλεια.

9.1.2 Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και ειδικότερα ο κλάδος περιβαλλοντικής χημείας περιλαμβάνει το χημείο και το εργαστήριο παρασκευής δειγμάτων. Στο χημείο διεξάγονται οι ακόλουθες αναλύσεις:

- Αναλύσεις υπογείων και επιφανειακών νερών για παρακολούθηση της νιτρορύπανσης και της ποιότητάς τους.
- Αναλύσεις βρόχινου νερού.
- Αναλύσεις ελαίων μετασχηματιστών, νερού και χώματος για προσδιορισμό της περιεκτικότητας τους σε πολυχλωριωμένα διφαινύλια.
- Αναλύσεις νερού για σκοπούς ύδρευσης και άρδευσης.
- Αναλύσεις σε πετρώματα, εδαφικά δείγματα, αδρανή υλικά και οικοδομικά υλικά.
- Το Τμήμα συμμετέχει επίσης σε διεθνείς διεργαστηριακούς ελέγχους.

Το χημείο του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης είναι εξοπλισμένο με τα ακόλουθα όργανα για τη διεξαγωγή των πιο πάνω αναλύσεων:

- Αέριο χρωματογράφο με ανιχνευτή σύλληψης ηλεκτρονίων
- Αέριο χρωματογράφο με ανιχνευτή φασματογράφου μάζας
- Ιοντικούς χρωματογράφους υψηλής απόδοσης
- Φασματογράφο επαγωγικά συζευγμένου πλάσματος
- Φασματογράφο ατομικής απορρόφησης με ατομοποίηση σε θερμαινόμενο φούρνο
- Μετρητή ακτίνων-α
- Μετρητή ραδionίου για εδαφικά και υδατικά δείγματα
- Φασματογράφο φθορισμού ακτίνων Χ
- Αυτόματο αναλυτή άνθρακα-θείου
- Φλογοφωτόμετρο

Επιπλέον, ο κλάδος περιβαλλοντικής γεωλογίας, ευρίσκεται στα αρχικά στάδια διαπίστευσης σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο ISO EN 17025.

9.1.3 Κλάδος Εργαστηριακών Αναλύσεων Τμήματος Γεωργίας

Ο Κλάδος Εργαστηριακών Αναλύσεων του Τμήματος Γεωργίας ελέγχει, μεταξύ άλλων, τα σκευάσματα γεωργικών φαρμάκων που κυκλοφορούν στην Κυπριακή

αγορά καθώς και τα υπολείμματα των γεωργικών φαρμάκων σε φρούτα και λαχανικά. Για το σκοπό αυτό στον Κλάδο Εργαστηριακών Αναλύσεων λειτουργούν τα ακόλουθα τρία εργαστήρια:

9.1.3.1 Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γεωργικών Φαρμάκων

Ο έλεγχος ποιότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποτελεί βασική πρόνοια των περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμων και διεξάγεται σε ένα άρτια εξοπλισμένο και εξειδικευμένο εργαστήριο του Τμήματος Γεωργίας.

Με τον έλεγχο προσδιορίζεται η ταυτότητα και το ποσοστό της δραστικής ουσίας σε σκευάσματα γεωργικών φαρμάκων, ελέγχονται οι φυσικοχημικές τους ιδιότητες και ανιχνεύονται τυχόν ανεπιθύμητες προσμίξεις. Οι πρόνοιες της Κυπριακής νομοθεσίας για τα ανεκτά όρια απόκλισης των δραστικών ουσιών ευρίσκονται σε πλήρη συμφωνία με τις πρόνοιες της Οδηγίας 91/414/EK σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Ο ποιοτικός έλεγχος των φυτοπροστατευτικών προϊόντων γίνεται σε δύο στάδια: Πριν την εγγραφή (έγκριση κυκλοφορίας) ελέγχονται όλα τα προϊόντα και μόνον εκείνα που συνάδουν με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και πληρούν τις προδιαγραφές του κατασκευαστή και του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) μπορούν να εγγραφούν από το Συμβούλιο Γεωργικών Φαρμάκων. Σε δεύτερο στάδιο, μετά την εγγραφή, η ποιότητα προϊόντων φυτοπροστασίας ελέγχεται σύμφωνα με ετήσιο πρόγραμμα βάσει του οποίου εξουσιοδοτημένοι επιθεωρητές λαμβάνουν προϊόντα από τους χώρους παρασκευής και πώλησής τους.

9.1.3.2 Εργαστήριο Ελέγχου Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων

Το Εργαστήριο Ελέγχου Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Τμήματος Γεωργίας εφαρμόζει το Πρόγραμμα Προληπτικής Παρακολούθησης Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων, που σχεδιάστηκε ώστε να ελέγχει την εφαρμογή της Καλής Γεωργικής Πρακτικής καθώς και οποιαδήποτε χρήση μη εγκεκριμένων γεωργικών φαρμάκων. Το Πρόγραμμα ετοιμάζεται σε ετήσια βάση και επικεντρώνεται σε προϊόντα στόχους, σε εκείνα δηλαδή τα προϊόντα, για τα οποία υπάρχει έξαρση φυτικών κινδύνων και ασθενειών ή και μεγαλύτερη πιθανότητα εντοπισμού προβλημάτων λόγω της ύπαρξης υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων όπως προκύπτει από εμπειρίες προηγούμενων ετών.

Τα δείγματα φρούτων και λαχανικών τα οποία θα εξετασθούν λαμβάνονται από εξουσιοδοτημένους Επιθεωρητές Γεωργικών Φαρμάκων του Τμήματος Γεωργίας, πριν ή κατά τη συγκομιδή και αποστέλλονται στο συγκεκριμένο Εργαστήριο. Το εργαστήριο είναι σε πορεία διαπίστευσης σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο ISO EN 17025. Τα κυριότερα γεωργικά προϊόντα που καλύπτονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Προληπτικής Παρακολούθησης Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων είναι σταφύλια, εσπεριδοειδή, πατάτες, ελιές, ελαιόλαδο, φράουλες και μέλι.

9.1.3.3 Τομέας Ελέγχου Γεωργικών και Περιβαλλοντικών Δειγμάτων

Στο συγκεκριμένο εργαστήριο διεξάγονται οι ακόλουθες αναλύσεις:

- Αναλύσεις νερού για σκοπούς άρδευσης.
- Αναλύσεις νερού για σκοπούς καταλληλότητας για κατανάλωση από ζώα.
- Αναλύσεις εδάφους για καθορισμό των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών των εδαφών.
- Αναλύσεις εδάφους για καθορισμό προγραμμάτων χρήσης λιπασμάτων.
- Αναλύσεις εδάφους για σκοπούς χρήσης γεωργοκτηνοτροφικών και βιομηχανικών λυμάτων στη γεωργία.
- Αναλύσεις φύλλων για καθορισμό προγραμμάτων χρήσης λιπασμάτων.
- Αναλύσεις φύλλων για επίλυση προβλημάτων τροφοπενίας.
- Αναλύσεις δασικών φύλλων για παρακολούθηση της επίδρασης της όξινης βροχής στα δάση.
- Αναλύσεις γεωργοκτηνοτροφικών λυμάτων για χρήση για γεωργικούς σκοπούς.
- Συμμετοχή σε Διεθνείς Διεργαστηριακούς Ελέγχους.

9.1.4 Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Στο Εργαστήριο Φυτοπροστασίας και Τοξικολογίας του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών διεξάγεται ερευνητική εργασία για τον προσδιορισμό της υπολειμματικότητας φυτοφαρμάκων στο έδαφος και σε γεωργικά προϊόντα, με στόχο την προστασία και την υγεία του καταναλωτή και του περιβάλλοντος.

Οι δραστηριότητες του κεντρικού χημείου του Ινστιτούτου περιλαμβάνουν ερευνητικές εργασίες στον τομέα της υπολειμματικότητας των φυτοφαρμάκων σε γεωργικά προϊόντα και διεκπεραίωση των χημικών αναλύσεων των Κλάδων του Ινστιτούτου που ανέρχονται σε 25.000 αναλύσεις σε 6.500 δείγματα ετήσια. Το ερευνητικό του πρόγραμμα στοχεύει στη διερεύνηση της αποικοδόμησης επιλεγμένων φυτοφαρμάκων μακράς υπολειμματικής δράσης καθώς και στην εκτίμηση της συχνότητας και των επιπέδων συγκέντρωσης υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων ευρείας χρήσης. Διεξάγεται επίσης εργασία για ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση των αιθέριων ελαίων σε αρωματικά φυτά.

9.1.5 Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Ο ρόλος των εργαστηρίων του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων είναι η παρακολούθηση του νερού σε όλα τα στάδια της επεξεργασίας του, από το νερό των φραγμάτων μέχρι την παραγωγή του πόσιμου νερού. Ελέγχεται ποιοτικά το τελικό νερό των μονάδων αφαλάτωσης και, μέσω δειγματοληψιών, το νερό των δικτύων διανομής του πόσιμου νερού μέχρι τις κοινότητες.

Στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων λειτουργεί ένα κεντρικό εργαστήριο στην Τερσεφάνου, το οποίο καλύπτει τις ανάγκες των περιοχών Λάρνακας, Αμμοχώστου και Λευκωσίας και 4 επαρχιακά εργαστήρια στη Λεμεσό, στη Χοιροκοιτία, στον Ασπρόκρεμνο και στον Κόρνο.

Το κεντρικό εργαστήριο στην Τερσεφάνου είναι εξοπλισμένο, μεταξύ άλλων, με

- Ιοντικούς Χρωματογράφους υψηλής απόδοσης
- Φασματογράφο επαγωγικά συζευγμένου πλάσματος
- Φασματογράφο ορατού-υπεριώδους
- Φλογοφωτόμετρο

Στο εργαστήριο γίνονται (α) φυσικοχημικές αναλύσεις ρουτίνας όπως pH, αγωγιμότητας, στερεών υπολειμμάτων, θολότητας και χρώματος, (β) μικροβιολογικές αναλύσεις και (γ) πλήρη ιοντική ανάλυση (Ca^{2+} , Mg^{2+} , SO_4^{2-} , Cl^- , NO_3^- , κ.ά) των δειγμάτων. Επίσης στο κεντρικό εργαστήριο αναλύονται περαιτέρω δείγματα που αποστέλλονται από τα επαρχιακά εργαστήρια και δείγματα για μελέτες του Τμήματος. Το εργαστήριο έχει πρωτόκολλο συνεργασίας με το Γενικό Χημείο του Κράτους για την εφαρμογή Ευρωπαϊκών Οδηγιών, όπως την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60.

Το εργαστήριο στον Ασπρόκρεμνο καλύπτει τις ανάγκες των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου. Σε αυτό διεξάγονται μόνο ογκομετρικές και βακτηριολογικές αναλύσεις.

9.1.6 Εργαστήριο Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών

Στον τομέα Θαλασσίου Περιβάλλοντος του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών λειτουργούν τα ακόλουθα τρία εργαστήρια:

Εργαστήριο γενικών χημικών αναλύσεων: Σε αυτό υπάρχει αυτόματος αναλυτής για αναλύσεις των θρεπτικών αλάτων και αναλύονται νιτρικά, φωσφωρικά και αμμωνιακά άλατα. Επίσης διεξάγονται μετρήσεις του Ολικού Διαλυμένου Οξυγόνου (TDO), αγωγιμότητας και pH. Οι αναλύσεις των δειγμάτων για βαρέα μέταλλα διεξάγονται από το Γενικό Χημείο του Κράτους αφού πρώτα γίνει η προεργασία από το εργαστήριο γενικών χημικών αναλύσεων.

Εργαστήριο για μέτρηση χλωροφύλλης: Το εργαστήριο αυτό είναι εξοπλισμένο με φθοριόμετρο, μικροφυγόκεντρο, εξοπλισμό φιλτραρίσματος και συσκευή υπερήχων για μέτρηση της χλωροφύλλης σε δείγματα.

Εργαστήριο θαλάσσιας οικολογίας: στο εργαστήριο γίνεται προσδιορισμός των οργανισμών που ζουν πάνω και μέσα στο θαλάσσιο βυθό. Για το σκοπό αυτό υπάρχουν στο εργαστήριο 2 στερεοσκοπία, 1 μικροστερεοσκοπίο, 1 μικροσκοπίο και 2 κλίβανοι (ο ένας τύπου γέφυρας) για προσδιορισμό της οργανικής μάζας.

9.1.7 Εργαστήριο Τμήματος Δημοσίων Έργων για Υλικά Οικοδομής

Η αύξηση των οικοδομικών εργασιών στην Κύπρο, η αναβάθμιση των ποιοτικών απαιτήσεων των έργων και η υιοθέτηση πολιτικής για εδαφοτεχνική και γεωλογική έρευνα για όλα τα έργα οδήγησε σε σημαντική διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Εργαστηρίου του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Επίσης ο ρόλος του Εργαστηρίου αναβαθμίσθηκε με την ανάθεση σ' αυτό της εφαρμογής του Προτύπου III για έτοιμο σκυρόδεμα και της έκδοσης των αδειών λειτουργίας, παραγωγής και εμπορίας έτοιμου σκυροδέματος. Από το 1995 το Κεντρικό Εργαστήριο Δομικών Υλικών του Τμήματος, στεγάζεται σε νέο κτίριο κοντά στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, στο οποίο σήμερα μπορούν να εκτελεστούν πάνω από 90 είδη δοκιμών.

Το εργαστήριο έχει την ευθύνη για τον έλεγχο των ασφαλικών μειγμάτων, του σκυροδέματος και των δομικών υλικών, των αδρανών και του τσιμέντου, τη διεξαγωγή εδαφοτεχνικών και γεωλογικών ερευνών, τον ποιοτικό έλεγχο των έργων που εκτελούνται από τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος και εργολαβικά, την προσφορά των υπηρεσιών του σε άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες/Οργανισμούς και ιδιώτες όσο και για την ετοιμασία Προτύπων και Προδιαγραφών. Επίσης συνεργάζεται με το Κεντρικό Εργαστήριο Δημοσίων Έργων (ΚΕΔΕ) στην Ελλάδα και άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια.

9.1.8 Οργανισμός Σήμανσης Πολυτίμων Μετάλλων

Από το Εργαστήριο του Οργανισμού πιστοποιούνται υποχρεωτικά όλα τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα (χρυσό και ασήμι) που πρόκειται να διατεθούν στην Κυπριακή αγορά. Τα αντικείμενα που υποβάλλονται στον Οργανισμό πρώτα αξιολογούνται ως προς την ομοιογένεια τους και στη συνέχεια καθορίζεται ο βαθμός καθαρότητας του μετάλλου. Η νομοθεσία προβλέπει τέσσερις διαφορετικούς πρότυπους βαθμούς καθαρότητας για τα χρυσά και τρεις για τα ασημένια αντικείμενα. Η ομοιογένεια των δειγμάτων ελέγχεται είτε με τη μέθοδο της λυδίας λίθου είτε μέσω φασματοσκοπίας ακτίνων Χ. Ο βαθμός καθαρότητας του μετάλλου καθορίζεται στα χρυσά αντικείμενα με βαρυμετρική μέθοδο μετά από οξείδωση (κυπέλλωση) και στα ασημένια αντικείμενα με τιτλοδότηση με χλωριούχο νάτριο. Από το εργαστήριο ελέγχεται επίσης το ποσοστό μετανάστευσης του νικελίου, σύμφωνα με τα καθορισμένα από τη νομοθεσία όρια.

9.1.9 Τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Κύπρου

Το Τμήμα διαθέτει τέσσερα διδακτικά εργαστήρια και δώδεκα ερευνητικά εργαστήρια ανόργανης σύνθεσης, σύνθεσης πολυμερών, οργανικής σύνθεσης, χημείας πορωδών στερεών, ετερογενούς κατάλυσης, χημείας κολλοειδών και υδατικής χημείας βαρέων μετάλλων.

Τα προπτυχιακά διδακτικά εργαστήρια είναι άρτια εξοπλισμένα, ενώ από το 1998 άρχισε ο σχεδιασμός και η αγορά μεγάλων οργάνων. Το Τμήμα διαθέτει Φασματογράφο Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού (NMR), που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για χημικές αναλύσεις. Διαθέτει επίσης δύο φασματογράφους περίθλασης ακτίνων Χ (XRD), ένα για ανάλυση κρυσταλλικών δειγμάτων και ένα για ανάλυση δειγμάτων σε σκόνη. Άλλα σημαντικά όργανα είναι ο φασματογράφος μάζας, θερμοδόμετρο διαφορικής σάρωσης, θερμοβαρυμετρικός αναλυτής (TGA), σκέδαση φωτός στατική και δυναμική, μικροσκόπιο ατομικής δύναμης (AFM), ποροσίμετρο, κ.ά.

Επίσης, στην Πολυτεχνική Σχολή υπάρχουν αέριος χρωματογράφος με ανιχνευτή φασματογράφου μάζας, αέριος χρωματογράφος με ανιχνευτές ιονισμού φλόγας και θερμικής αγωγιμότητας, φασματοφωτόμετρο υπεριώδους-ορατού, φασματοφωτόμετρο ατομικής απορρόφησης, φωτόμετρο, σύστημα μέτρησης του βιοχημικά απαιτούμενου οξυγόνου, πολυπαραμετρικό όργανο μέτρησης διαλυμένου οξυγόνου, αγωγιμότητας, θερμοκρασίας και pH, κ.ά.

9.2 Ηλεκτρονικά Συστήματα Πληροφόρησης στο Δημόσιο Τομέα

Η Κυπριακή Κυβέρνηση προωθεί σταδιακά την πλήρη καταχώρηση των δεδομένων για επικίνδυνες ουσίες σε ηλεκτρονική μορφή, για ευκολότερη και καλύτερη διαχείριση τους.

9.2.1 Δεδομένα για Χρήση και Αποθήκευση Χημικών Ουσιών στις Βιομηχανίες και στους Εισαγωγείς

Στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας τηρείται Βάση Δεδομένων, για την χρήση και την αποθήκευση χημικών ουσιών στις βιομηχανίες και στους εισαγωγείς. Τα δεδομένα

της Βάσης συλλέγονται μέσω έντυπων ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι βιομήχανοι και οι εισαγωγείς. Στην ίδια Βάση Δεδομένων τηρούνται στοιχεία για τη χρήση, την αποθήκευση και τη σύσταση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων, όπως αυτά συλλέγονται μέσω ερωτηματολογίων. Αναμένεται ότι σύντομα θα τεθεί σε εφαρμογή το λογισμικό πρόγραμμα καταχώρησης και ανταλλαγής δεδομένων για χημικές ουσίες IUCLID5, το οποίο θα χρησιμοποιούν όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταχώρηση και την ανταλλαγή πληροφοριών για τις χημικές ουσίες και τα παρασκευάσματα που διατίθενται στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την εφαρμογή του προγράμματος αυτού όλα τα δεδομένα θα καταχωρούνται σε ηλεκτρονική μορφή από τις βιομηχανίες και τις εταιρείες εισαγωγής στη βάση δεδομένων του ΤΕΕ, το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιεί τα δεδομένα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

9.2.2 Δεδομένα για Χρήση και Αποθήκευση Φυτοφαρμάκων και Βιοκτόνων

Στο Τμήμα Γεωργίας η πρόσβαση στα δεδομένα για τα εγκεκριμένα γεωργικά φάρμακα και βιοκτόνα είναι ελεύθερη στο κοινό μέσω διαδικτύου. Στο άμεσο μέλλον θα είναι επίσης διαθέσιμες μέσω διαδικτύου οι πληροφορίες για τους εγκεκριμένους πωλητές γεωργικών φαρμάκων, τα εγκεκριμένα καταστήματα πώλησης, τις αποθήκες και τα εργοστάσια παρασκευής γεωργικών φαρμάκων. Στο παρόν στάδιο οι πληροφορίες αυτές είναι καταχωρημένες σε συγκεκριμένο υπολογιστή του Τμήματος Γεωργίας.

9.2.3 Δεδομένα για Παραγωγή και Απόρριψη Υγρών και Στερεών Αποβλήτων

Οι πληροφορίες που συλλέγονται από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος για τα επικίνδυνα απόβλητα της χημικής βιομηχανίας καταχωρούνται ηλεκτρονικά σε αρχείο της Υπηρεσίας στο οποίο η πρόσβαση είναι εμπιστευτική και επιτρέπεται μόνο στους αρμόδιους Λειτουργούς.

9.2.4 Δεδομένα για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας προβαίνει από το 1991 σε μετρήσεις ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα σε διάφορα σημεία της Κύπρου, με τη βοήθεια Κινητών Μονάδων που είναι πλήρως εξοπλισμένες με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης της συγκέντρωσης διαφόρων αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα. Σήμερα το δίκτυο μέτρησης περιλαμβάνει εννέα κινητές μονάδες. Οι ρύποι που παρακολουθούνται σε συνεχή βάση είναι: το Μονοξείδιο, το Διοξείδιο και τα Οξείδια του Αζώτου (NO, NO₂, NO_x), το Όζον (O₃), το Διοξείδιο του Θείου (SO₂), το Μονοξείδιο του Άνθρακα (CO), τα Αιωρούμενα Σωματίδια (PM₁₀), ο Μόλυβδος (Pb) και το Βενζόλιο (C₆H₆). Τα αποτελέσματα μέτρησης από τις κινητές μονάδες δίνονται επιγραμματικά στο κοινό μέσω διαδικτύου από την ιστοσελίδα www.airquality.gov.cy. Στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διατηρείται από το 1993 ηλεκτρονικό αρχείο με τα δεδομένα μέτρησης των αερίων ρύπων.

9.3 Τεχνική Εκπαίδευση και Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Οι Λειτουργοί που ασχολούνται με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες έχουν την ευκαιρία να ενημερώνονται σε συνεχή βάση για τα θέματα

αρμοδιότητας τους μέσω της συμμετοχής τους σε διάφορες Τεχνικές Επιτροπές και Εργαστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε εθνικό επίπεδο όλοι οι εμπλεκόμενοι Λειτουργοί καθώς και οι επηρεαζόμενοι φορείς ενημερώνονται για τις πρόνοιες και τις αλλαγές στη νομοθεσία, μέσω σεμιναρίων τα οποία διοργανώνουν οι αρμόδιες αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Διεθνείς Συνεργασίες

10.1 Συνεργασίες και Συμμετοχές σε Διεθνείς / Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς

Διεθνείς Οργανισμοί/Σώματα	Εθνικά Σημεία Επαφής
Inter-Governmental Forum on Chemical Safety (IFCS)	ΤΕΕ
United Nations Environmental Program (UNEP)	ΓΧΚ
International Register of Potentially Toxic Chemicals (IRPTC)	
International Program on Chemical Safety (IPCS)	ΤΕΕ
World Health Organization (WHO)	ΥΥ
Food and Agriculture Organization (FAO)	ΤΙΥΥΔΥ
CODEX Alimentarius	ΤΙΥΥΔΥ
International Labour Organization (ILO)	ΥΕΚΑ
United Nations Industrial Development Organisation (UNIDO)	ΥΕΒΤ
SAICM (Strategic Approach to International Chemical Management)	ΤΕΕ
Australia Group	ΥΕΒΤ

10.2 Συμμετοχή σε Διεθνείς Συμφωνίες / Διαδικασίες για τη Διαχείριση των Χημικών Προϊόντων

Διεθνείς Συμφωνίες	Αρμόδια Υπηρεσία
Agenda 21-Σύμβαση για την αειφόρο ανάπτυξη	ΥΠ
UNEP Καθοδηγητικές γραμμές του Λονδίνου	ΥΥ
Κώδικας Επαφής FAO	ΥΓΦΠΠ
Πρωτόκολλο του Μοντρεάλ	ΥΠ
Σύμβαση του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Σύμβαση PIC)	ΥΕΚΑ
Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Σύμβαση POPs)	ΥΕΚΑ
Σύμβαση του Ελσίνκι σχετικά με τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων	ΥΕΚΑ
Σύμβαση της Βασιλείας για τον Έλεγχο των Διασυνοριακών Μεταφορών των Επικίνδυνων Αποβλήτων και την Απόρριψη τους	ΥΓΦΠΠ
Σύμβαση για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης από την απόρριψη αποβλήτων και άλλων υλικών (Σύμβαση του Λονδίνου)	ΥΠ
Συστάσεις Ηνωμένων Εθνών για τη Μεταφορά Επικίνδυνων Αγαθών	ΤΟΜ
Σύμβαση για την απαγόρευση της ανάπτυξης, παραγωγής, αποθήκευσης και χρήσης Χημικών Όπλων, καθώς και για την καταστροφή τους	ΥΕΞ
Σύμβαση της Γενεύης του 1979 για τη διασυνοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση	ΥΕΚΑ
Πρωτόκολλο Υπογραφής της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές των Επικίνδυνων Εμπορευμάτων	ΤΟΜ
Διεθνής Σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία, όπως έχει τροποποιηθεί από το Πρωτόκολλο του 1978 (MARPOL 73/78)	ΤΕΝ

10.3 Διακρατικές Συμφωνίες

Διακρατικές Συμφωνίες	Αρμόδια Υπηρεσία
Διακρατική Συμφωνία Κύπρου – Αυστρίας για συνεργασία σε θέματα κοινοποίησης στην Κύπρο νέων χημικών ουσιών	ΤΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Διαδικασίες Ενημέρωσης του Εργατικού Δυναμικού και του Κοινού για την Ορθή Διαχείριση Χημικών Προϊόντων

11.1 Εργοδότες

Οι εργοδότες που απασχολούν προσωπικό που εμπλέκεται στη διαχείριση επικίνδυνων χημικών προϊόντων είναι ενήμεροι για την υποχρέωση τους να παρέχουν πληροφορίες στους εργοδοτούμενους τους για την επικινδυνότητα των χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούν. Επίσης ενημέρωση προς τους εργοδότες παρέχεται, μεταξύ άλλων, από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τη διασφάλιση κατάλληλων εργασιακών συνθηκών. Συγκεκριμένα, μέσω έντυπου υλικού και σεμιναρίων οι εργοδότες ενημερώνονται για τις πρόνοιες της νομοθεσίας, όπως είναι η υποχρέωση παροχής Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας στην ελληνική γλώσσα, η λήψη μέτρων ατομικής και συλλογικής προστασίας, η σύσταση Επιτροπών Ασφάλειας στους χώρους εργασίας, η απαγόρευση χρήσης συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και η ορθή συσκευασία και σήμανση των επικίνδυνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων.

Παράλληλα ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους έναντι του καταναλωτικού κοινού, όπως αυτές απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία. Μεταξύ των υποχρεώσεων περιλαμβάνονται η αναγραφή της σήμανσης επικινδυνότητας των προϊόντων στην ελληνική γλώσσα, η κοινοποίηση μέσω της αρμόδιας αρχής συγκεκριμένων ουσιών που εισάγονται ή εξάγονται από τον Ευρωπαϊκό χώρο και οι απαγορεύσεις για διάθεση στο ευρύ καταναλωτικό κοινό συγκεκριμένων πολύ επικίνδυνων προϊόντων, όπως αυτά καθορίζονται στη νομοθεσία.

11.2 Εργοδοτούμενοι

Οι εργοδοτούμενοι που εμπλέκονται με τη διαχείριση επικίνδυνων χημικών προϊόντων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, ενημερώνονται υποχρεωτικά από τον εργοδότη τους για τους κινδύνους που υπάρχουν στο εργασιακό τους περιβάλλον.

Επιπλέον ενημέρωση των εργοδοτούμενων σε θέματα ασφάλειας και υγείας από τη χρήση επικίνδυνων χημικών προϊόντων γίνεται από τις Εργοδοτικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις καθώς και από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας με τη διοργάνωση σεμιναρίων και την έκδοση ενημερωτικού υλικού. Μεταξύ των Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και των αρμόδιων Κυβερνητικών Υπηρεσιών υπάρχει στενή συνεργασία. Σημειώνεται ότι οι Οργανώσεις των Κοινωνικών Εταίρων εκπροσωπούνται στα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά σώματα για την ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας και μεταφέρουν την πληροφόρηση στα μέλη τους.

11.3 Κοινό

Το κυπριακό κοινό ενημερώνεται σε θέματα χρήσης και επικινδυνότητας χημικών ουσιών μέσα από ενημερωτικά έντυπα που διανέμονται δωρεάν από το αρμόδιο Τμήμα για το σκοπό αυτό. Επίσης σε συχνή βάση εκδίδονται ανακοινώσεις από τα αρμόδια Τμήματα προς το καταναλωτικό κοινό σχετικά με τα μη συμμορφούμενα με τη νομοθεσία προϊόντα που πιθανό να κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά και τα οποία εντοπίζονται μέσω επιθεωρήσεων ή μέσω του Συστήματος Ταχείας Ενημέρωσης (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πηγές πληροφόρησης αποτελούν επιπρόσθετα οι ιστοσελίδες των αρμόδιων Υπουργείων, στις οποίες παρατίθεται όλη η σχετική νομοθεσία, οι κατάλογοι των απαγορευμένων χημικών ουσιών, οι ανακοινώσεις και μελέτες για τρέχοντα ζητήματα καθώς και πρόσθετες πληροφορίες για την καλή πρακτική στη χρήση χημικών ουσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: Ανθρώπινο Δυναμικό των Κυβερνητικών Υπηρεσιών στη Διαχείριση Χημικών Προϊόντων

12.1 Υφιστάμενο Προσωπικό των Κυβερνητικών Υπηρεσιών

Στον Πίνακα 12.1 παρουσιάζεται συνοπτικά, η στελέχωση των αρμόδιων Τμημάτων και Υπηρεσιών που εμπλέκονται νομοθετικά στη διαχείριση των χημικών προϊόντων.

Πίνακας 12.1: Υφιστάμενο Προσωπικό των Κυβερνητικών Υπηρεσιών

Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία	Θέση και αριθμός προσωπικού	Απασχόληση/ Ειδικότητα
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων		
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	1 Λειτουργός 1 Επιθεωρήτρια Εργασίας	Εφαρμογή της νομοθεσίας για Χημικές Ουσίες
	7 Επιθεωρητές Εργασίας	Μερική απασχόληση στην εφαρμογή της νομοθεσίας για Χημικές Ουσίες
	6 Λειτουργοί 1 Επιθεωρητής Εργασίας	Έλεγχος Βιομηχανικής Ρύπανσης
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος		
Τμήμα Γεωργίας	1 Λειτουργός 1 Γεωργικός Επιθεωρητής	Εφαρμογή της νομοθεσίας για τα γεωργικά φάρμακα
	24 Επιθεωρητές	Μερική απασχόληση σε επιθεωρήσεις σε καταστήματα γεωργικών φαρμάκων, δειγματοληψίες για έλεγχο ποιότητας σκευασμάτων και για προσδιορισμό των υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων σε φυτικά προϊόντα
	1 έκτακτος Λειτουργός	Εφαρμογή της νομοθεσίας για τα βιοκτόνα
	1 Λειτουργός 3 Γεωργικοί Επιθεωρητές	Εργαστηριακός έλεγχος για την ποιότητα και τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων
Υπηρεσία Περιβάλλοντος	5 Λειτουργοί 2 Τεχνικοί	Έλεγχος Ρύπανσης νερών και εδάφους
	1 Λειτουργός	Πολυ(χλωριωμένα διφαινύλια) Μερική απασχόληση
	1 Λειτουργός	Επικίνδυνα Απόβλητα Μερική απασχόληση
	1 Λειτουργός	Μηχανέλαια, υλικά συσκευασίας Μερική απασχόληση
Υπηρεσία Μεταλλείων	1 Λειτουργός	Εφαρμογή νομοθεσίας για εκρηκτικά
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού		

Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία	Θέση και αριθμός προσωπικού	Απασχόληση/ Ειδικότητα
Υπηρεσία Τεχνολογίας	1 Λειτουργός	Αρχές Ορθής Εργαστηριακής Τεχνικής
	1 Λειτουργός	Αξιολόγηση Εργαστηρίων
Υπηρεσία Ενέργειας	3 Λειτουργοί	Εφαρμογή της νομοθεσίας για καθορισμό των προδιαγραφών και έλεγχο της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων
Υπηρεσία Εμπορίου	4 Λειτουργοί	Εφαρμογή της νομοθεσίας για τον έλεγχο των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης και στρατιωτικού εξοπλισμού
Υπουργείο Υγείας		
Υγειονομικές Υπηρεσίες	69 Επιθεωρητές 21 Επιθεωρητές σε έκτακτη βάση	Μερική απασχόληση στην εφαρμογή της νομοθεσίας για τα απορρυπαντικά και τα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων σε τρόφιμα
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	2 Λειτουργοί	Εφαρμογή της νομοθεσίας για τα Καλλυντικά
Γενικό Χημείο του Κράτους	4 Λειτουργοί 9 Τεχνικοί	Εργαστήρια Ελέγχου Περιβάλλοντος και Χημικών Υλικών
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων		
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	25 Επιθεωρητές	Μερική απασχόληση στην εφαρμογή των νομοθεσιών για τη χρήση οργανοκασσιτερικών ενώσεων και τον έλεγχο των επιβλαβών προστατευτικών συστημάτων υφαλοχρωματισμού σε πλοία
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	1 Λειτουργός	Έλεγχος της μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων
Υπουργείο Οικονομικών		
Τμήμα Τελωνείων	4 Λειτουργοί	Εφαρμογή της νομοθεσίας για χημικά προϊόντα (Αρχιτελωνείο)
Υπουργείο Εξωτερικών	1 Λειτουργός	Μερική απασχόληση στη Σύμβαση για τα Χημικά Όπλα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Συντομογραφίες

Συντομογραφίες Υπουργεία / Τμήματα / Υπηρεσίες / Συντεχνίες / Οργανισμοί

Γ

ΓΧΚ Γενικό Χημείο του Κράτους

Δ

Δ.Ε.Ο.Κ. Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου

Ε

Ε.Τ.Ε.Κ. Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου
Ε.Τ.Υ.Κ. Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου

Κ

Κ.Ε.Β.Ε. Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο

Ν

ΝΥ Νομική Υπηρεσία

Ο

Ο.Ε.Β. Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου
ΟΠΟΟ Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων

Π

Π.Ε.Ο. Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία
Π.Ο.Α.Σ. Παγκύπρια Οργάνωση Ανεξαρτήτων Συντεχνιών
Π.Ο.Β.Ε.Κ. Παγκύπρια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών
ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων
ΠΕΓ Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων
ΠΕΕΧ Παγκύπρια Ένωση Επιστημόνων Χημικών
ΠΙΣ Παγκύπριος Ιατρικός Σύνδεσμος

Σ

Σ.Α.Υ.Κ. Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου
Σ.Ε.Κ. Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου
Σ.Ε.Ο.Κ. Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου

Τ

ΤΓ Τμήμα Γεωργίας
ΤΕΕ Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
ΤΕΝ Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
ΤΙΥΥΔΥ Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
ΤΟΜ Τμήμα Οδικών Μεταφορών
ΤΣΥ Τμήμα Στατιστικής Υπηρεσίας
ΤΤ Τμήμα Τελωνείων

Υ

ΥΑ

Υπουργείο Άμυνας

ΥΓΦΠΠ

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΥΔΔΤ

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης

ΥΕ

Υπηρεσία Ενέργειας

ΥΕΒΤ

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

ΥΕΚΑ

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΥΕΞ

Υπουργείο Εξωτερικών

ΥΕΣ

Υπουργείο Εσωτερικών

ΥΜ

Υπηρεσία Μεταλλείων

ΥΟ

Υπουργείο Οικονομικών

ΥΠ

Υπηρεσία Περιβάλλοντος

ΥΣΕ

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

ΥΤ

Υπηρεσία Τεχνολογίας

ΥΥ

Υπουργείο Υγείας

Φ

ΦΥ

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Διευθύνσεις Κυβερνητικών Υπηρεσιών και μη Κυβερνητικών Οργανισμών

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

1432 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22807522

Φαξ. 22676182

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: msentoukari@mod.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1411 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22408307

Φαξ. 22781156

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: registry@moa.gov.cy

Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Τ.Θ. 22016, 1516 Λευκωσία

Τηλ 22403108

Φαξ 22316770

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: dari@arinet.ari.gov.cy

Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών

Αιόλου 13, 1416 Λευκωσία

Τηλ. 22807868

Φαξ. 22775955

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: director@dfmr.moa.gov.cy

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

1413 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: 22803390

Φαξ: 22675019

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: eioannou@wdd.moa.gov.cy

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

1415 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: 22409213

Φαξ: 22316873

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: director@gsd.moa.gov.cy

Τμήμα Γεωργίας

1412 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: 22408519

Φαξ. 22303941

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: doagrg@da.moa.gov.cy

Υπηρεσία Μεταλλείων

1422 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ.22409283
Φαξ. 22316872
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: minesinfo@mines.moa.gov.cy

Υπηρεσία Περιβάλλοντος

1411 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22303883
Φαξ: 22774945
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: ngeorgiades@environment.moa.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

1421 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22867100
Φαξ: 22375120
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: perm.sec@mcit.gov.cy

Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών

1421 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22867153
Φαξ: 22375120
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: tlouca@mcit.gov.cy

Υπηρεσία Ενέργειας

1421 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22409303
Φαξ: 22304759
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: perm.sec@mcit.gov.cy

Υπηρεσία Εμπορίου

1421 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22867123
Φαξ.: 22768967
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: ts@mcit.gov.cy

Υπηρεσία Τεχνολογίας

1421 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22409310
Φαξ: 22754103
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kphotiadou@cys.mcit.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

1447 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22401000
Φαξ. 22661881
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: minforeign1@mfa.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

1493 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22401600
Φαξ: 22670993

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: administration@mlsi.gov.cy

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

1493 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: 22405623

Φαξ: 22663788

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: director@dli.mlsi.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

1453 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22867800

Φαξ. 22671465

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@moi.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

1439 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22602722, 22601159, 22601157, 22601160

Φαξ. 22602747

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο:

Στατιστική Υπηρεσία

Μιχ. Καραολή, 1444 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22602129

Φαξ. 22661313

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: enquiries@cystat.mof.gov.cy

Τμήμα Τελωνείων

1440 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22601713

Φαξ. 22302031

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: headquarters@customs.mof.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

1424 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22800288

Φαξ. 22776266

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: permsec@mcw.gov.cy

Τμήμα Δημοσίων Έργων

Λεωφ.Στροβόλου 165, 2048 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: 22806550

Φαξ: 22498910

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@pwd.mcw.gov.cy

Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

Τ.Θ. 56193, 3305 Λεμεσός, Κύπρος

Τηλ. 25848100

Φαξ. 25848200

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: maritimeadmin@dms.mcw.gov.cy

Τμήμα Οδικών Μεταφορών

Βασιλέως Παύλου 17, 2412 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22 807117
Φαξ. 22 354030
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: ertd@rtd.mcw.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

1040 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22400128
Φαξ: 22434189
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: ministryofhealth@cytanet.com.cy

Γενικό Χημείο του Κράτους

Κίμωνος 44, 1451 Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22809112
Φαξ. 22316434
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: cmichael@sgl.moh.gov.cy

Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας

Μάρκου Δράκου 10, Παλλουριώτισσα, 1449 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22400137
Φαξ. 22345199
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: an.agrotou@cytanet.com.cy

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες

1475 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22407107
Φαξ. 22407149
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: ditcc@cytanet.com.cy

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Απελλή 1, 1403 Αγίοι Ομολογητές, Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22889100
Φαξ. 22665080
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: att.gen@law.gov.cy

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (Δ.Ε.Ο.Κ.)

Τ.Θ. 21625, 1511 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22872177
Φαξ. 22670494
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: deok@cytanet.com.cy

Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (Ε.Τ.Ε.Κ.)

Τ.Θ. 21826, 1513 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22877644
Φαξ. 22730373
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: cyprus@etek.org.cy

Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (Ε.Τ.Υ.Κ.)

Τ.Θ. 21235, 1504 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22445000
Φαξ. 22678382
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: etyk@etyk.org.cy

Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (Κ.Ε.Β.Ε.)

Τ.Θ. 21455, 1509 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22889800
Φαξ. 22669048
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: chamber@ccci.org.cy

Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών

Τ.Θ. 24874, 1304 Λευκωσία
Τηλ. 22516112
Φαξ. 22516118
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: cyconsas@spidernet.net

Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (Ο.Ε.Β.)

Τ.Θ. 21657, 1511 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22665102
Φαξ. 22669459
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@oeb.org.cy

Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων

Λεωφ. Αθαλάσσης 28, Διαμ. 12, Στρόβολος, Λευκωσία.
Τηλ. 22313750
Φαξ. 22879240
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@oikologiafeeo.org

Οργανισμός Σήμανσης Πολυτίμων Μετάλλων

Τ.Θ. 45047, Αραδίππου, 7110 Λάρνακα
Τηλ. 24533770
Φαξ. 24533773
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@assay.org.cy

Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (Π.Ε.Ο.)

Τ.Θ. 21885, 1514 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22866400
Φαξ. 22349382
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: peo@cytanet.com.cy

Παγκύπρια Οργάνωση Ανεξαρτήτων Συντεχνιών (Π.Ο.Α.Σ.)

Δανάης 4B, 2369 Άγιος Δομέτιος, Λευκωσία
Τηλ. 22356414
Φαξ. 22354216
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: -

Παγκύπρια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (Π.Ο.Β.Ε.Κ.)

Μπουμπουλίνας 15, 1060 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22753862
Φαξ. 22753849
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: povekcy@cytanet.com.cy

Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.)

Λεωφ. Δημοσθένη Σεβέρη 3, 1066 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22844300
Φαξ. 22668639
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: pasydy@cytanet.com.cy

Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων

Τ.Θ. 24331, 1016 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22759868
Φαξ. 22759868
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: agronom@cytanet.com.cy

Παγκύπρια Ένωση Επιστημόνων Χημικών (Π.Ε.Ε.Χ)

Τ.Θ.,28361, 2093 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22892767
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: psleon@ucy.ac.cy

Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας ζωής

Τ.Θ. 16033, 2085 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22313111
Φαξ. 22463077
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: consumersunion@cytanet.com.cy

Παγκύπριος Ιατρικός Σύνδεσμος (Π.Ι.Σ.)

Τ.Θ. 21348, 1506 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ. 22316812
Φαξ. 22316937
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: cyma@cytanet.com.cy

Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου

Τ.Θ.16048, 2085 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22879166

Φαξ. 22429278

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: cnicolaou@dli.mlsi.gov.cy

Σύνδεσμος Εργαστηρίων Κύπρου

Τηλ. 22466500

Φαξ: 22560260

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: quintessence@cytanet.com.cy

Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (Σ.Ε.Κ.)

Τ.Θ. 25018, 1306 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22849849

Φαξ. 22849850

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: sek@sek.org.cy

Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Σ.Ε.Ο.Κ.)

Ανδροκλέους 3, 1060 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. 22753606

Φαξ. 22751664

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: cyoseok@spidernet.com.cy

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
1493, Λευκωσία
τηλ. 22405623, τηλεομ. 22663788
<http://www.mlsi.gov.cy/dli>
director@dli.mlsi.gov.cy
ISBN 978-9963-32-850-5
